

DZIAŁ XVIII. SZKOLNICTWO

Dane o szkołach artystycznych ob. dział XIX, tabl. 12, str. 324.

TABL. 1. WYDATKI NA OŚWIATĘ Z BUDŻETU SKARBU PAŃSTWA, SKARBU ŚLĄSKIEGO I ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W LATACH 1928/29-1936/37

Wydatki	1928-	1929-	1930-	1931-	1932-	1933-	1934-	1935-	1936-
	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937 ^a
w milionach złotych									
Ogółem	572,4	626,1	595,2	477,2	422,8	422,5	412,1	411,3	417,8
zwyczajne	493,6	535,6	544,2	459,2	413,3	410,1	397,0	396,3	405,9
nadzwyczajne	78,8	90,5	51,0	18,0	9,5	12,4	15,1	15,0	11,9
Skarb Państwa	416,1	450,2	437,2	355,7	321,7	329,3	316,4	317,7	323,1
zwyczajne	380,3	416,3	426,7	352,7	321,2	325,0	313,8	316,2	322,6
w tym:									
szkoły powszechne, spec. i przedszkola	230,0	248,9	261,8	217,0	195,8	192,7	171,8	179,2	186,0
szkoły średnie ogólnokształcące	33,4	35,4	35,8	29,3	24,7	24,5	21,2	21,2	21,9
zakłady kształcenia nauczycieli	15,4	16,8	17,1	12,9	9,7	9,0	7,4	7,1	7,1
szkoły zawodowe	24,2	28,0	27,7	19,9	16,4	15,9	14,1	13,9	13,9
„ wyższe	33,7	37,1	33,8	29,4	28,3	27,9	24,9	23,8	24,4
nadzwyczajne	35,8	33,9	10,5	3,0	0,5	4,3	2,6	1,5	0,5
Skarb Śląski	39,1	44,0	50,3	35,3	26,7	24,7	24,0	22,8	26,6
zwyczajne	38,1	39,7	41,5	34,9	26,6	24,6	24,0	22,8 ^b	26,6
nadzwyczajne	1,0	4,3	8,8	0,4	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Samorząd terytorialny^c	117,2	131,9	107,7	86,2	74,4	68,5	71,7	70,8	68,1
zwyczajne	75,2	79,6	76,0	71,6	65,5	60,5	59,2	57,3 ^d	56,7
nadzwyczajne	42,0	52,3	31,7	14,6	8,9	8,0	12,5	13,5	11,4

^a Preliminowane. ^b W tym na przedszkola i szkolnictwo powszechne około 17 mln zł, na średnie ogólnokształcące około 2,3 mln zł i na zawodowe około 1,4 mln zł. ^c Bez wydatków na szkolnictwo zawodowe; wydatki na to szkolnictwo w 1929/30 r. wynosiły: zwyczajne około 15 mln zł, nadzwyczajne około 5 mln zł, w 1935/36 r. około 7 mln zł i około 0,2 mln zł. ^d W tym na przedszkola i szkolnictwo powszechne około 49 mln zł, na średnie ogólnokształcące około 4 mln zł.

TABL. 2. LICZBA ETATÓW NAUCZYCIELSKICH^a W POLSCE W LATACH BUDŻETOWYCH 1928/29 i 1937/38

Typy szkół	1928/29	1937/38								
		Ogółem	Grupy uposażenia							
			IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Ogółem	72 463	83310	566	294	3 165	8 478	13567	32508	14368	10364
Szkoły powszechne, specjalne i przedszkola	62 057	72968	—	1	450	6 530	10980	30607	14117	10283
Szkoły średnie ogólnokształcące i zakłady kształcenia naucz.	6 455	5 974	—	21	2 279	1 184	1 362	873	185	70
Szkoły zawodowe ^b	1 780	2 000	—	14	322	493	546	548	66	11 ^c
Szkoły wyższe ^d	2 171	2 368	566	258	114	271	679	480	—	—

^a Dane obejmują etaty nauczycielskie przewidziane w preliminarzach budżetowych Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (bez szkół artystycznych, w których liczba etatów w roku 1937/38 wynosiła 89). ^b Łącznie z ludowymi szkołami rolniczymi. Liczba etatów obejmuje również instruktorów. ^c W tym I etat XII grupy uposażenia. ^d Profesorowie łącznie z pomocniczymi siłami naukowymi (adiunktami i asystentami).

TABL. 3. PAŃSTWOWE STYPENDIA AKADEMICKIE^a W POLSCE W LATACH
AKADEMICKICH 1934/35 i 1935/36

A. Pożyczki i stypendia

Właściciele Rodzaje stypendiów	1934/35				1935/36			
	Liczba osób			Sumy w tys. zł	Liczba osób			Sumy w tys. zł
	zgło- szo- nych	uwzględ- nionych	% ^b		zgło- szo- nych	uwzględ- nionych	% ^b	
Ogółem	12 276	6 257	51,0	1 613,1	14 424	6 959	48,2	1 621,1
Pożyczki	6 614	4 018	60,7	236,1	8 428	4 395	52,1	245,3
Stypendia	5 662	2 239	39,5	1 377,0	5 996	2 564	42,8	1 375,8
pełne	x	161	x	193,2	x	92	x	110,4
niepełne	x	2 078	x	1 183,8	x	2 472	x	1 265,4
Szkoły państwowe	11 895	6 028	50,7	1 490,1	13 953	6 697	48,0	1 492,1
Pożyczki	6 614	4 018	60,7	236,1	8 428	4 395	52,1	245,3
Stypendia	5 281	2 010	38,1	1 254,0	5 525	2 302	41,7	1 246,8
pełne	x	141	x	160,2	x	76	x	91,2
niepełne	x	1 869	x	1 084,8	x	2 226	x	1 155,6
Szkoły niepaństw.	381	229	60,1	123,0	471	262	55,6	129,0
Pożyczki	—	—	—	—	—	—	—	—
Stypendia	381	229	60,1	123,0	471	262	55,6	129,0
pełne	x	20	x	24,0	x	16	x	19,2
niepełne	x	209	x	99,0	x	246	x	109,8

B. Stypendia według środowisk^e

Właściciele Środowiska (miasta)	1934/35				1935/36			
	Liczba stypen- dy- stów	% ^d	Sumy stypen- diów w tys. zł	Prze- cięt- na wys- okość stypen- dium w zł	Liczba stypen- dy- stów	% ^d	Sumy stypen- diów w tys. zł	Prze- cięt- na wys- okość stypen- dium w zł
Ogółem ^e	2 227	4,6	1 362,6	612	2 546	5,4	1 356,8	533
Szkoły:								
państwowe	2 010	4,9	1 254,0	624	2 302	5,9	1 246,8	542
niepaństwowe	217	3,1	108,6	500	244	3,1	110,0	451
Warszawa ^e	843	4,2	536,7	637	986	4,9	535,2	543
Lublin	34	3,6	15,0	441	33	3,1	15,6	473
Wilno	225	6,0	132,6	589	247	7,1	124,2	503
Poznań	225	3,8	132,6	589	249	4,4	129,2	519
Kraków	411	5,1	252,0	613	455	5,9	248,4	546
Lwów	489	5,1	293,7	601	576	6,4	304,2	528

^a Stypendia zwrotne, wypłacane z funduszu specjalnego p. n. Państwowe Stypendia Akademickie. ^b Stosunek liczby osób uwzględnionych do liczby osób zgłoszonych. ^c Bez Politechniki Gdańskiej: rok 1934/35—stypendiów 12 na sumę 14,4 tys. zł, rok 1935/36—stypendiów 18 na sumę 19,0 tys. zł. ^d Stosunek liczby stypendystów do liczby słuchaczy danej kategorii szkół lub środowisk. ^e Łącznie z oddziałem Wolnej Wszechnicy Polskiej w Łodzi.

Uwaga. Stypendium pełne wynosi 1 200 zł, stypendium niepełne—600 zł lub 300 zł rocznie.

TABL. 4. REALIZACJA NAUCZANIA POWSZECHNEGO W POLSCE^a
W LATACH SZKOLNYCH 1932/33 – 1935/36

Lata szkolne Wiek	1932/33	1933/34	1934/35	1935/36				
				Polska	Województwa			
					cen- tralne	wschod- nie	zachod- nie	połu- dniowe
Dzieci w wieku 7 – 13 lat w tysiącach ^b								
1932/33	4 809 ^c	×	×	×	2 113	878	717 ^e	1 101
1933/34	×	4 945	×	×	2 184	939	706	1 116
1934/35	×	×	5 027	×	2 224	986	706	1 111
1935/36	×	×	×	5 101	2 273	1 017	707	1 104
7 lat	833	775	770	773	325	149	99	200
8 „	780	829	772	766	322	151	96	197
9 „	778	776	825	768	327	151	98	192
10 „	741	775	773	822	354	154	106	208
11 „	673	739	772	771	323	144	103	201
12 ^d „	548	568	623	658	321	141	103	93
13 ^d „	429	483	492	543	301	127	102	13
Uczniowie w wieku 7 – 13 lat (bez względu na poziom nauki) w tysiącach								
1932/33	4 351 ^c	×	×	×	1 927	680	716 ^e	1 028
1933/34	×	4 461	×	×	1 998	723	701	1 039
1934/35	×	×	4 497	×	2 027	740	701	1 029
1935/36	×	×	×	4 542	2 064	759	701	1 018
7 lat	730	671	659	667	289	94	98	186
8 „	734	777	724	716	309	123	95	189
9 „	751	734	775	726	317	125	98	186
10 „	707	741	723	764	337	125	106	196
11 „	601	683	709	694	302	114	103	175
12 ^d „	471	486	544	570	286	104	103	77
13 ^d „	330	369	363	405	224	74	98	9
Uczniów na 100 dzieci								
1932/33	90,5	×	×	×	91,2	77,5	99,9	93,3
1933/34	×	90,2	×	×	91,5	77,0	99,3	93,2
1934/35	×	×	89,4	×	91,1	75,0	99,3	92,6
1935/36	×	×	×	89,0	90,8	74,7	99,3	92,1
7 lat	87,7	86,5	85,5	86,4	88,7	63,6	99,0	93,2
8 „	94,2	93,7	93,8	93,5	95,9	81,6	99,6	95,6
9 „	96,5	94,6	94,0	94,6	97,0	83,0	100,0	96,6
10 „	95,4	95,7	93,6	92,9	95,2	81,2	99,9	94,1
11 „	89,3	92,5	91,8	90,0	93,8	78,8	92,5	87,2
12 „	86,0	85,5	87,4	86,6	89,3	73,4	100,0	82,8
13 „	76,8	76,4	73,8	74,6	74,2	58,4	96,7	68,0

a Sposób obliczania realizacji nauczania powszechnego ob. Uwagi [wstępne do *Statystyki szkolnictwa 1935/36*, Statystyka Polski, seria C, zes. 56.
b Szacunek na podstawie tymczasowych wyników spisu z dn. 9.XII 1931 r.
c W tym 27 tys. dzieci i uczniów w wieku lat 6, które w roku szkolnym 1932/33 podlegały obowiązkowi szkolnemu na terenie woj. śląskiego.
d Z powodu odmiennego wieku obowiązku szkolnego na terenie woj. południowych, liczby dzieci i uczniów w wieku lat 12 i 13 są przybliżone.

TABL. 5. ROZMIESZCZENIE SZKÓŁ W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1935/36

Województwa	Przed- szkola	Szkoły							wyż- sze
		początkowe ^a		śred- nie	nau- czy- ciel- skie	za- wo- do- we ^b	ludo- we rol- nicze	zawo- dowe do- kształ- cające	
		ogó- łem	w tym na wsi						
Liczba szkół									
Polska	1 849	28 183	24 952	755	172	699	145	608	24
Woj. centralne	674	10 948	9 395	329	59	316	54	189	12
M. st. Warszawa	125	384	×	99	10	130	—	51	10
Warszawskie	158	2 242	2 050	41	9	25	16	38	—
Łódzkie	133	2 035	1 650	62	9	47	9	45	1
Kieleckie	151	2 229	1 992	54	14	61	10	26	—
Lubelskie	67	2 326	2 159	40	9	25	13	21	1
Białostockie	40	1 732	1 544	33	8	28	6	8	—
Woj. wschodnie	159	5 952	5 564	82	18	117	30	35	2
Wileńskie	51	1 580	1 447	31	9	54	8	12	2
Nowogródzkie	25	1 275	1 210	12	5	8	8	4	—
Poleskie	44	1 178	1 106	14	—	19	5	4	—
Wołyńskie	39	1 919	1 801	25	4	36	9	15	—
Woj. zachodnie	604	4 417	3 803	131	28	112	36	217	2
Poznańskie	215	2 343	2 020	61	13	59	21	120	2
Pomorskie	84	1 376	1 235	38	6	28	9	49	—
Śląskie	305	698	548	32	9	25	6	48	—
Woj. południowe	412	6 866	6 190	213	67	154	25	167	8
Krakowskie	184	1 852	1 649	76	28	63	9	72	4
Lwowskie	153	2 528	2 270	85	26	65	10	61	4
Stanisławowskie	37	1 134	1 017	30	7	16	4	23	—
Tarnopolskie	38	1 352	1 254	22	6	10	2	11	—
Uczniowie w tysiącach									
Polska	96,4	4 711,7	3 383,1	181,1	7,3	79,9	5,5	87,4	47,2
Woj. centralne	33,0	2 118,0	1 447,5	76,1	2,7	38,0	2,0	32,0	21,3
M. st. Warszawa	7,8	141,4	×	25,3	0,6	17,1	—	10,3	19,8
Warszawskie	7,3	411,7	310,4	7,8	0,4	2,0	0,6	4,0	—
Łódzkie	6,1	408,9	238,5	13,1	0,3	5,6	0,3	8,9	0,4
Kieleckie	7,7	498,4	376,0	12,2	0,7	7,7	0,4	4,5	—
Lubelskie	2,8	403,2	332,5	10,1	0,4	2,5	0,5	3,3	1,1
Białostockie	1,3	254,4	190,1	7,6	0,3	3,1	0,2	1,0	—
Woj. wschodnie	5,1	774,3	647,2	17,4	0,7	10,2	1,0	4,9	3,5
Wileńskie	1,6	181,9	142,7	6,6	0,4	4,5	0,2	1,2	3,5
Nowogródzkie	0,7	161,1	142,5	2,7	0,2	0,9	0,2	0,4	—
Poleskie	1,6	176,1	151,1	3,0	—	2,0	0,2	0,3	—
Wołyńskie	1,2	255,2	210,9	5,1	0,1	2,8	0,4	3,0	—
Woj. zachodnie	37,9	703,4	442,8	31,9	1,4	14,2	1,6	26,4	5,6
Poznańskie	11,1	324,9	185,9	14,5	0,7	7,1	1,0	11,4	5,6
Pomorskie	4,7	178,9	116,3	7,1	0,3	2,3	0,3	5,2	—
Śląskie	22,1	199,6	140,6	10,3	0,4	4,8	0,3	9,8	—
Woj. południowe	20,4	1 116,0	845,6	55,7	2,5	17,5	0,9	24,1	16,8
Krakowskie	10,1	327,1	243,4	19,5	1,3	6,9	0,3	10,2	7,8
Lwowskie	7,3	409,9	303,9	23,5	0,9	8,2	0,4	9,6	9,0
Stanisławowskie	1,4	182,9	141,3	7,0	0,2	1,4	0,1	3,3	—
Tarnopolskie	1,6	196,1	157,0	5,7	0,1	1,0	0,1	1,0	—

^a Szkoły powszechne, szkoły ćwiczeń i szkoły specjalne. ^b Łącznie z kursami.

TABL. 6. SZKOŁY PAŃSTWOWE, SAMORZĄDOWE I PRYWATNE W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1928/29, 1932/33, 1935/36 i 1936/37

Typy szkół Właściciele	1928/29		1932/33		1935/36		1936/37	
	Liczba szkół	Ucz- niowie w tys.	Liczba szkół	Ucz- niowie w tys.	Liczba szkół	Ucz- niowie w tys.	Liczba szkół	Ucz- niowie w tys.
Przedszkola ^a	1 557	92,9	1 724	87,2	1 849	96,4	1 712	87,3
publiczne	603	.	581	36,1	492	35,4	474	33,4
prywatne	954	.	1 143	51,1	1 357	61,0	1 238	53,9
Szkoły powszechnie	26 592	3 474,6	26 839	4 510,7	27 988	4 681,3	28 353	4 743,6
publiczne	25 170	3 359,3	25 465	4 385,3	26 603	4 538,6	26 846	4 593,3
w miastach	2 045	820,8	1 960	1 111,5	2 128	1 187,1	2 153	1 192,3
na wsi	23 125	2 538,5	23 505	3 273,8	24 475	3 351,5	24 693	3 401,0
prywatne	1 422	115,3	1 374	125,4	1 385	142,7	1 507	150,3
w miastach	891	89,9	903	98,0	927	113,4	933	115,1
na wsi	531	25,4	471	27,4	458	29,3	574	35,2
Szkoły ćwiczeń	131	15,9	130	20,3	96	19,9	.	.
publiczne	108	13,2	97	16,3	77	16,8	.	.
prywatne	23	2,7	33	4,0	19	3,1	.	.
Szkoły specjalne	63	6,2	87	7,3	99	10,5	98	11,1
publiczne	42	4,3	74	6,6	84	9,8	85	10,4
prywatne	21	1,9	13	0,7	15	0,7	13	0,7
Szkoły średnie ogólnokształcące	777	203,9	765	186,8	755	181,1	760	200,4
państwowe	271	98,6	283	90,3	303	98,8	305	107,8
samorządowe	65	13,4	59	12,7	44	9,8	43	10,7
prywatne	441	91,9	423	83,8	408	72,5	412	81,9
Zakłady kształceni- a nauczycieli	244	38,8	205	24,6	172 ^b	7,3 ^b	42 ^b	2,9 ^b
państwowe	139	22,5	121	15,4	103	5,2	26	2,0
samorządowe	16	2,9	14	1,6	8	0,2	.	.
prywatne	89	13,4	70	7,6	61	1,9	16	0,9
Szkoły i kursy zawodowe	720	67,0	747	68,8	699	79,9	.	.
państwowe	94	20,1	117	21,8	122	25,7	.	.
samorządowe	28	5,5	33	5,4	26	5,8	.	.
prywatne	598	41,4	597	41,6	551	48,4	.	.
Ludowe szkoły rolnicze	127	5,3	138	4,6	145	5,5	.	.
państwowe	22	0,9	39	1,4	41	1,5	.	.
samorządowe	51	1,7	43	1,4	51	2,0	.	.
prywatne	54	2,7	56	1,8	53	2,0	.	.
Szkoły zawodowe doksztalcające	573 ^c	90,4 ^c	670	86,1	608	87,4	.	.
publiczne	.	.	619	79,8	561	81,7	.	.
prywatne	.	.	51	6,3	47	5,7	.	.
Szkoły wyższe	21	43,6	24	51,8	24	47,2	.	.
państwowe	13	37,9	13	44,8	13	39,3	.	.
prywatne	8	5,7	11	7,0	11	7,9	.	.

^a Dane z lat 1928/29, 1932/33 i 1935/36 obejmują również niektóre ochronki, dziecińce itp. inne zakłady dla dzieci w wieku przedszkolnym. ^b W seminariach nauczycielskich w latach szkolnych 1935/36 i 1936/37 istniał tylko kurs V. ^c Dane z roku szkolnego 1927/28.

TABL. 7. SZKOŁY WEDŁUG WŁAŚCICIELI W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1934/35

Właściciele	Przed- szkola	Szkoły			
		powsze- chne	śred- nie	nauczy- cielskie	zawo- dowe ^d
Liczba szkół					
Ogółem	1 876	27 757	770	187	714
Państwo ^b	207	26 361 ^e	301	113	120
Samorząd terytorialny	358	7	49	9	29
w tym: miasta	232	5	42	9	23
powiatowe związki samorząd.	101	1	5	—	4
Samorząd gospodarczy	1	—	—	—	14
Instytucje i organizacje religijne	373	258	86	25	43
w tym: parafie i diec. rzkat. i grkat.	95	2	10	—	—
gminy wyznaniowe ewangel.	8	124	4	1	—
zakony	260	75	70	24	37
gminy wyznaniowe żydowskie	7	51	2	—	6
Fundacje	11	5	2	—	3
Organizacje i instytucje społeczne	636	638	198	30	290
w tym: Polska Macierz Szkolna	26	52	8	1	31
Tow. Szkoły Ludowej	35	3	2	2	10
Niemiecki Związek Szkolny	15	36	7	—	—
Ridna Szkoła i Ukraińska	—	—	—	—	—
Zachoronka	11	30	12	2	1
Rytas ^d	—	33	2	—	—
Tarbut ^e	17	122	7	3	—
Zjednocz. Szkół Żydowskich	5	44	2	—	—
Zw. Pracy Obywatel. Kobiet	169	2	—	—	21
Osoby i instytucje prywatne	290	488	134	10	215
w tym osoby fizyczne	220	474	122	10	213
Uczniowie w tysiącach					
Ogółem	98,2	4 655,4	166,1	12,0	70,8
Państwo ^b	16,3	4 516,7 ^e	90,9	8,3	24,3
Samorząd terytorialny	22,5	1,3	9,3	0,5	5,2
w tym: miasta	16,3	1,3	8,1	0,5	4,9
powiatowe związki samorząd.	5,0	0,0	0,9	—	0,2
Samorząd gospodarczy	0,0	—	—	—	1,5
Instytucje i organizacje religijne	19,9	25,7	12,5	1,1	2,8
w tym: parafie i diec. rzkat. i grkat.	5,8	0,2	1,5	—	—
gminy wyznaniowe ewangel.	0,2	6,3	0,8	0,1	—
zakony	13,4	8,6	10,0	1,0	1,8
gminy wyznaniowe żydowskie	0,5	9,8	0,2	—	1,0
Fundacje	0,6	1,0	0,3	—	0,1
Organizacje i instytucje społeczne	27,8	74,9	30,8	1,6	27,3
w tym: Polska Macierz Szkolna	1,0	2,1	1,2	0,1	2,6
Tow. Szkoły Ludowej	1,6	0,1	0,1	0,1	0,8
Niemiecki Związek Szkolny	0,5	4,1	1,2	—	—
Ridna Szkoła i Ukraińska	—	—	—	—	—
Zachoronka	0,4	4,4	1,5	0,1	0,2
Rytas ^d	—	1,6	0,4	—	—
Tarbut ^e	0,5	19,1	1,2	0,2	—
Zjednocz. Szkół Żydowskich	0,1	6,4	0,2	—	—
Zw. Pracy Obywatel. Kobiet	7,0	0,1	—	—	1,1
Osoby i instytucje prywatne	11,1	35,8	22,3	0,5	9,6
w tym osoby fizyczne	5,6	34,6	20,4	0,5	9,4

a Łącznie z kursami. b Łącznie ze Śląskimi Urzędem Wojewódzkim. c Szkoły publiczne, tj. utrzymywane wspólnie przez Państwo i samorząd terytorialny. d Stowarzyszenie oświatowe litewskie. e Stowarzyszenie oświatowe żydowskie.

TABL. 8. TYPY SZKÓŁ W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1928/29 I 1935/36

Typy szkół	Liczba szkół lub wydziałów		Uczniowie w tysiącach			
	1928- -1929	1935- -1936	1928- -1929	1935/36		
				Ogół- tem	Płeć	
				męska	żeńska	
Przedszkola	1 557	1 849	92,9	96,4	44,7	51,7
Szkoły powszechne	26 592	27 988	3474,6	4 681,3	2 413,0	2 268,3
Szkoły ćwiczeń	131	96	15,9	19,9	10,7	9,2
Szkoły specjalne	63	99	6,2	10,5	6,6	3,9
dla ociemniałych	5	8	0,3	0,6	0,4	0,2
„ głuchoniemych	15	16	1,0	1,3	0,8	0,5
„ niedorozwiniętych	29	61	3,2	7,1	3,9	3,2
„ moralnie zaniedbanych	14	14	1,7	1,5	1,5	0,0
Szkoły średnie ogólnokształcące	777	755	203,9	181,1	105,1	76,0
Zakłady kształcenia nauczycieli	244	172	38,8	7,3	2,7	4,6
Seminaria nauczycielskie	209	143	36,8	5,3	2,6	2,7
Pedagogia ^a	12	3	0,8	0,3	0,1	0,2
Seminaria ochroniarskie	16	20	0,8	1,4	—	1,4
Semin. nauczycielek rzemiośł	7	6	0,4	0,3	—	0,3
Wydziały szkół i kursów zawo- dowych ^b	1 093 ^c	1 158	67,0 ^c	79,9	42,9	37,0
Wydziały o czasie nauki z lata i więcej:						
poziom niższy		108	.	5,8	3,2	2,6
„ gimnazjalny		489	.	50,4	28,1	22,3
„ licealny		65	.	4,9	3,1	1,8
Wydziały roczne: I		77	.	2,8	0,7	2,1
II		19	.	0,8	0,3	0,5
Kursy		400	.	15,2	7,5	7,7
Kierunek wykształcenia:						
Rolnictwo	29	31	1,9	1,9	1,5	0,4
Przemysł i rzemiosło	660	654	33,5	39,0	22,3	16,7
w tym: metalowy i mechan.	125	149	11,5	13,9	13,9	0,0
włókienniczy	57	54	1,6	2,0	1,0	1,0
drzewny	78	56	2,4	2,0	2,0	0,0
odzieżowy	300	310	11,3	15,5	0,5	15,0
budowlany	25	31	3,0	1,9	1,8	0,1
Handel i administracja	292	298	24,2	29,6	14,3	15,3
Komunikacja	41	44	4,3	4,2	4,2	0,0
Miernictwo i melioracje	14	13	0,8	0,6	0,6	0,0
Gospod. domowe i usługi osobiste	57	105	2,3	3,3	0,0	3,3
Służba zdrowia		13		1,3	—	1,3
Ludowe szkoły rolnicze	127	145	5,3	5,5	3,7	1,8
Szkoły zawodowe dokształcające	573 ^d	608	90,4 ^d	87,4	69,5	17,9
Wydziały szkół wyższych	82	87	43,6	47,2	34,5	12,7
Teologia i prawo kanoniczne	8	8	1,0	1,1	1,1	0,0
Prawo i nauki polityczne	12	13	11,0	14,1	11,8	2,3
Medycyna	5	5	3,8	4,3	3,4	0,9
Farmaceutyka	4	5	0,8	1,3	0,6	0,7
Weterynaria	2	2	0,7	0,9	0,8	0,1
Dentystyka	1	1	0,4	0,5	0,1	0,4
Filozofia	15	19	13,6	11,2	5,1	6,1
Rolnictwo	7	7	1,8	2,4	1,9	0,5
Technika	14	11	6,3	7,2	6,8	0,4
Sztuki piękne	9	8	0,7	0,6	0,4	0,2
Nauki handlowe	4	5	3,4	3,2	2,3	0,9
Wychowanie fizyczne	1	2	0,1	0,2	0,1	0,1
Dziennikarstwo	—	1	—	0,2	0,1	0,1

^a W roku szkolnym 1928/29 wliczono kursy nauczycielskie, które istniały do roku szkolnego 1931/32. ^b Objaśnienie poziomu wydziałów szkół zawodowych ob. uwagę pod tabl. 17, str. 311. ^c Bez szkół służby zdrowia. ^d Rok szkolny 1927/28.

TABL. 9. SZKOŁY ŚREDNIE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE WEDŁUG PRAW W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1928/29, 1934/35 i 1935/36

Właściciele Prawa szkół	1928/29		1934/35		1935/36	
	Liczba szkół	Ucznio- wie w tys.	Liczba szkół	Ucznio- wie w tys.	Liczba szkół	Ucznio- wie w tys.
Ogółem	777	203,9	770	166,1	755	181,1
Szkoły państwowe	271	98,6	301	90,9	303	98,8
Szkoły samorządowe z prawami pełnymi	65	13,4	49	9,3	44	9,8
„ „ „ „ niepełnymi	24	7,3	21	5,8	19	6,5
bez praw	31	5,0	19	2,7	18	2,9
Szkoły prywatne	10	1,1	9	0,8	7	0,4
z prawami pełnymi	441	91,9	420	65,9	408	72,5
„ „ „ „ niepełnymi	102	31,2	130	27,8	130	31,5
bez praw	240	47,3	165	25,7	162	27,5
	99	13,4	125	12,4	116	13,5

TABL. 10. JĘZYK NAUCZANIA^a W SZKOŁACH W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1934/35

Język nauczania ^a	Przed- szkoła	Szkoły				
		po- wszech- ne	średnie	nauczy- cielskie	zawo- dowe ^b	wyższe
		Liczba szkół				
Ogółem	1 876	27 757	770	187	743	24
Polski	1 728	23 299 ^c	698	170	714	24
Polski i ukraiński	1	2 754 ^d	2	1	—	—
Polski i inny	23	384 ^d	5	2	7	—
Ukraiński	33	457	26	7	4	—
Białoruski	—	16	1	—	—	—
Niemiecki	50	490	20	4	4	—
Żydowski	12	87	2	—	14	—
Hebrajski	29	172	9	3	—	—
Litewski	—	72	2	—	—	—
Czeski	—	18	—	—	—	—
Rosyjski	—	8	5	—	—	—
		Uczniowie w tysiącach				
Ogółem	98,2	4 655,4	166,1	12,0	65,7	48,1
Polski	93,1	4 052,2 ^c	152,9	11,2	63,0	48,1
Polski i ukraiński	0,1	408,4 ^d	1,0	0,1	—	—
Polski i inny	0,9	36,7 ^d	1,8	0,1	0,5	—
Ukraiński	1,3	57,9	4,3	0,3	0,3	—
Białoruski	—	2,1	0,2	—	—	—
Niemiecki	1,7	55,7	3,1	0,1	0,1	—
Żydowski	0,3	12,3	0,2	—	1,8	—
Hebrajski	0,8	24,4	1,6	0,2	—	—
Litewski	—	3,6	0,4	—	—	—
Czeski	—	1,0	—	—	—	—
Rosyjski	—	1,1	0,6	—	—	—

^a Bez uwzględnienia języków mniejszości, nauczanych jako przedmioty.
^b Łącznie z kursami. Rok szkolny 1933/34. ^c W tym szkoły, w których naucza się jako przedmiotu języka: ukraińskiego—2 182 szkół z 364,6 tys. uczniów; niemieckiego—57 szkół z 9,3 tys. uczniów; litewskiego—73 szkoły z 6,5 tys. uczniów; innego—12 szkół z 1,6 tys. uczniów. ^d Łącznie ze szkołami prowadzącymi odrębne komplety nauczania w języku polskim i w języku ukraińskim lub innym. Komplety te poprzednio były liczone jako odrębne szkoły.

TABL. 11. SZKOŁY MĘSKIE, ŻEŃSKIE I KOEDUKACYJNE W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1935/36

Typy szkół Właściciele	Liczba szkół				Uczniowie			
	ogó- łem	mę- skich	żeń- skich	koedu- kacyj- nych	ogó- łem	szkół		
						mę- skich	żeń- skich	koedu- kacyj- nych
w tysiącach								
Przedszkola	1 849	5	5	1 839	96,4	0,1	0,3	96,0
Szkoły powszechnie	27 988	509	364	27 115	681,3	154,9	142,1	4 384,3
publiczne	26 603	227	249	26 127	538,6	124,5	129,1	4 285,0
w miastach	2 128	216	240	1 672	187,1	119,5	124,9	942,7
na wsi	24 475	11	9	24 455	351,5	5,0	4,2	3 342,3
prywatne	1 385	282	115	988	142,7	30,4	13,0	99,3
w miastach	927	273	106	548	113,4	29,8	12,2	71,4
na wsi	458	9	9	440	29,3	0,6	0,8	27,9
Szkoły średnie ogólnokształcące	755	238	239	278	181,1	69,6	51,4	60,1
państwowe	303	144	47	112	98,8	48,8	16,1	33,9
niepaństwowe	452	94	192	166	82,3	20,8	35,3	26,2
Szkoły zawodowe ^a	1 158 ^b	353	465	340	79,9	27,8	24,6	27,5
państwowe	306	166	98	42	25,7	15,3	6,5	3,9
niepaństwowe	852	187	367	298	54,2	12,5	18,1	23,6
Szkoły specjalne	99	16	2	81	10,5	1,5	0,1	8,9

a łącznie z kursami. b Liczba wydziałów.

TABL. 12. IZBY LEKCYJNE PUBLICZNYCH SZKOŁ Powszechnych W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1925/26, 1930/31 i 1934/35

Województwa	1925/26			1930/31			1934/35 ^a		
	Ogó- łem	W budyn- kach		Ogó- łem	W budyn- kach		Ogó- łem	W budyn- kach	
		wła- snych	wy- naje- tych		wła- snych	wy- naje- tych		wła- snych	wy- naje- tych
Polska	54 203	31 480	22 723	63 490	39 459	24 031	67 625	44 316	23 309
Woj. centralne	21 730	6 692	15 038	25 800	10 378	15 422	27 767	13 289	14 478
„ wschodnie	6 286	2 548	3 738	9 050	3 822	5 228	9 726	4 465	5 261
„ zachodnie	10 998	10 687	311	11 520	11 296	224	12 404	12 098	306
„ południowe	15 189	11 553	3 636	17 120	13 963	3 157	17 728	14 464	3 264

a Izbę użytkowaną przez 2 szkoły liczone dwukrotnie; izb tego rodzaju w roku szkolnym 1930/31 było 1137.

TABL. 13. PUBLICZNE SZKOŁY POWSZECHNE WEDŁUG LICZBY NAUCZYCIELI W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1925/26 i 1935/36

Szkoły o liczbie nauczycieli	Liczba szkół			Uczniowie					
	1925/26	1935/36		1925/26	1935/36		1925/26	1935/36	
		Ogół- łem	w tym na wsi		Ogół- łem	w tym na wsi		Ogół- łem	w tym na wsi
				w tysiącach			w odsetkach		
Ogółem	26 048	26 603	24 475	3 137,6	4 538,6	3 351,5	100,0	100,0	100,0
1	14 342	12 958	12 888	863,5	960,2	955,9	27,5	21,1	28,5
2	5 773	5 835	5 802	625,4	784,4	780,7	19,9	17,3	23,3
3	1 868	2 774	2 752	291,0	538,8	535,6	9,3	11,9	16,0
4	975	1 084	1 060	187,3	268,8	263,8	6,0	5,9	7,9
5	508	626	586	118,4	184,6	173,2	3,8	4,1	5,2
6	348	492	407	94,8	167,7	139,1	3,0	3,7	4,1
7 i więcej	2 234	2 834	980	957,2	634,1	503,2	30,5	36,0	15,0

TABL. 14. UCZNIOWIE W PUBLICZNYCH SZKOŁACH POWSZECHNYCH WEDŁUG LICZBY NAUCZYCIELI W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1935/36

Szkoły o liczbie nauczycieli	Ogół- łem w tys.	W szkołach liczących uczniów							
		40 i mniej	41-80	81-140	141- -180	181- -230	231- -280	281- -330	331 i więcej
		w odsetkach ogólnej liczby uczniów							
Ogółem	4 538,6	0,4	10,6	20,3	9,3	9,6	6,2	4,7	38,9
W miastach	1 187,1	0,0	0,3	0,5	0,3	0,3	0,7	1,8	96,1
Na wsi	3 351,5	0,6	14,3	27,3	12,5	12,8	8,2	5,7	18,6
Szkoły na wsi:									
1 naucz.	955,9	1,9	49,8	47,9	0,3	0,1	—	—	—
2 „	780,7	0,0	0,5	57,5	35,2	6,5	0,3	—	—
3 „	535,6	—	0,1	1,8	25,3	57,5	14,3	1,0	—
4 „	263,8	—	0,0	0,1	1,7	24,0	52,4	18,0	3,8
5 „	173,2	—	—	—	—	3,6	25,8	51,7	18,9
6 „	139,1	—	—	—	0,1	0,5	7,0	26,4	66,0
7 i więcej	503,2	—	—	—	0,1	—	0,5	2,2	97,2

TABL. 15. UCZNIOWIE PUBLICZNYCH SZKOŁ POWSZECHNYCH WEDŁUG KLAS W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1933/34

Stopień organizacyjny szkół	Ogół- łem	W klasach (w oddziałach)						
		I	II	III	IV	V	VI	VII i wyż- szych
		w tysiącach						
1 ^a -klasowe	882,6	233,0	214,1	262,1	173,4	—	—	—
2 ^b „	814,4	202,7	179,1	176,0	183,5	73,1	—	—
3 „	512,0	118,5	103,2	103,8	91,1	61,8	26,7	6,9
4 „	306,6	68,7	58,3	59,9	53,1	39,0	20,2	7,4
5 „	191,1	40,1	34,4	36,9	33,2	25,4	14,6	6,5
6 „	143,8	28,4	24,4	26,9	24,6	19,7	13,5	6,3
7 i więcej klasowe	640,9	280,4	262,0	290,5	281,1	237,0	177,0	112,9

α W klasie III nauka trwa 2 lata, w klasie IV — 3 lata. β W klasach IV i V nauka trwa po 2 lata.

TABL. 16. UCZNIOWIE SZKÓŁ ŚREDNICH OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH EDŁUG KLAS W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1928/29, 1930/31, 1932/33, 1934/35 i 1935/36

Klasy	1928/29	1930/31	1932/33	1934/35	1935/36			
					Ogółem	W szkołach		
						państwowych	samo-rządowych	prywatnych
w tysiącach								
Ogółem ^a	153,6	144,3	143,4	166,1	181,1	98,8	9,8	72,5
Na poziomie klas:								
I) gimnazjum	25,1	22,4	26,6	42,8	46,6	25,1	2,7	18,8
II) nowego	32,2	28,7	30,7	35,4	40,1	21,4	2,2	16,5
III) ustroju ^b	28,8	25,9	23,3	29,2	31,2	18,0	1,6	11,6
IV)	26,5	25,2	22,6	23,3	26,9	14,5	1,4	11,0
I) liceum nowego	22,0	22,4	20,8	18,4	20,2	11,0	1,1	8,1
II) ustroju ^c	19,0	19,7	19,4	17,0	16,1	8,8	0,8	6,5

a Bez uczniów klas niższych (do kl. II włącznie) gimnazjum dawnego ustroju, które istniały do roku szkolnego 1933/34. b-c Odpowiada poziomowi klas dawnego ustroju: b - III, IV, V i VI; c - VII i VIII.

TABL. 17. UCZNIOWIE SZKÓŁ ZAWODOWYCH WEDŁUG POZIOMU NAUKI I KIERUNKU WYKSZTAŁCENIA W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1935/36

Właściciele Kierunek wykształcenia	Ogółem	Na wydziałach o czasie trwania nauki					Na kursach
		2-letnim i dłuższym			rocznym		
		poziom			I	II	
		niższy	gimnazjalny	licealny			
w tysiącach							
Ogółem	79,9	5,8	50,4	4,9	2,8	0,8	15,2
Państwowe	25,7	1,8	19,4	2,4	0,6	0,3	1,2
Samorządowe	5,8	0,3	4,4	0,2	0,4	0,1	0,4
Prywatne	48,4	3,7	26,6	2,3	1,8	0,4	13,6
Rolnictwo	1,9	0,1	1,1	0,5	0,1	0,1	0,0
Przemysł i rzemiosło	39,0	5,5	24,3	1,3	0,5	0,1	7,3
Handel i administracja	29,6	—	20,1	2,1	1,2	0,5	5,7
Komunikacja	4,2	—	3,2	0,2	—	—	0,8
Miernictwo i melioracje	0,6	—	0,4	0,1	—	—	0,1
Gospodarstwo domowe i usługi osobiste	3,3	0,2	0,5	0,2	1,0	0,1	1,3
Służba zdrowia	1,3	—	0,8	0,5	—	—	—

Uwaga. Poczynając od roku szk. 1935/36, wskutek reorganizacji szkolnictwa zawodowego, zmieniono klasyfikację poziomu wydziałów. Do wydziałów o poziomie niższym zaliczono wydziały, na które od nowowstępujących wymagane jest ukończenie 4-5 kl. szkoły powszechnej, o poziomie gimnazjalnym-6 kl. szkoły powszechnej, licealnym-6 kl. szkoły średniej ogólnokształcącej; wydziały roczne I - ukończenie szkoły powszechnej bez względu na stopień organizacyjny, roczne II - co najmniej 6 kl. szkoły średniej ogólnokształcącej. Kursy nie określają na ogół cenzusu wymaganego od nowowstępujących.

TABL. 18. UCZNIOWIE WEDŁUG ZAWODU RODZICÓW W POLSCE

Zawód rodziców i ich stanowisko w zawodzie	Uczniowie w szkołach								
	średnich			nauczycielskich		zawodowych ^a		wyższych	
	1925-1926	1930-1931	1935-1936	1925-1926	1930-1931	1927-1928	1930-1931	1928-1929	1935-1936
	w tysiącach								
Ogółem	216,6	205,0	181,1	37,3	35,7	50,7	73,0	43,6	47,2
Rolnictwo	36,0	29,1	23,8	11,6	10,0	7,9	11,4	5,3	7,9
w tym:									
rolnicy więksi ^b	5,8	5,1	3,7	0,2	0,2	7,0	0,9	1,4	1,5
rolnicy mniejsi ^c	26,2	20,9	17,2	10,2	9,0		9,0	3,1	5,2
Przemysł	44,8	40,5	27,2	8,2	7,7	13,5	16,8	4,1	6,6
w tym:									
przedsiębiorcy	10,2	9,1	4,1	0,6	0,6	1,3	1,7	1,2	1,3
rzemieślnicy	19,6	16,8	9,0	5,1	4,7	5,5	9,0	1,7	2,0
urzednicy	8,6	9,1	6,6	0,6	0,6	1,0	1,7	0,8	1,9
robotnicy	6,2	5,5	7,5	1,9	1,8	5,7	4,4	0,4	1,4
Handel	43,3	45,0	30,1	1,9	2,5	9,6 ^d	8,4	5,6	6,0
w tym przedsiębiorcy i kupcy	35,3	35,0	23,0	1,5	2,0	4,8	6,0	4,0	4,2
Komunikacja	23,1	22,5	19,7	5,0	5,6	^d	10,5	2,6	4,9
Wolne zawody	10,7	11,6	8,5	0,4	0,5	1,7	0,9	2,3	3,2
Służba publiczna	41,9	42,2	41,6	7,2	6,5	9,8	8,4	8,2	9,3
Inne zawody	16,4	14,0	27,5	3,0	2,8	7,0	6,7	3,5	8,6
Nie podane	0,4	0,1	2,7	0,0	0,1	1,2	9,9	12,0	0,7
	w odsetkach								
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym:									
rolnicy więksi ^b	2,7	2,5	2,1	0,6	0,7	14,2	1,4	4,3	3,2
rolnicy mniejsi ^c	12,1	10,3	9,6	27,3	25,1		14,3	9,8	11,1
przemysłowcy i kupcy	21,0	21,6	15,7	5,5	7,2	12,2	12,1	16,5	12,6
rzemieślnicy	9,0	8,2	5,1	13,8	13,1	11,0	14,3	5,3	4,5
robotnicy	11,7	10,9	13,8	20,7	22,1	31,3	26,6	8,1	9,7
wolne zawody	5,0	5,7	4,8	1,1	1,4	3,5	1,5	7,4	6,8
urzednicy, nauczyciele, oficerowie	31,7	34,8	35,6	24,7	24,4	21,4	22,5	38,3	37,8

^a Łącznie z kursami. ^b Posiadający ponad 50 ha gruntu. ^c Posiadający poniżej 50 ha gruntu. ^d Komunikację podano łącznie z handlem.

TABL. 19. UCZNIOWIE WEDŁUG WYZNANIA W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1934/35

Wyznania	Uczniowie w szkołach						
	powszechnych		średnich		nauczycielskich	zawodowych ^a	wyższych
	ogółem	w tym w prywatnych	ogółem	w tym w prywatnych			
	w tysiącach						
Ogółem	4 655,4	1 387,7	1 661,1	65,9	12,0	70,8	48,1
	w odsetkach ogółu uczniów						
Rzymskokatolickie	68,5	25,2	73,0	59,7	86,6	76,4	76,4
Greckokatolickie	9,4	3,7	3,9	3,9	4,8	2,2	3,1
Ewangelickie	2,2	9,5	2,7	3,9	2,1	2,0	2,7
Prawosławne	10,5	1,7	2,3	2,2	2,4	3,1	2,7
Mojżeszowe	9,1	59,1	18,0	30,2	4,0	16,2	14,8
Inne	0,3	0,8	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3

^a łącznie z kursami.

TABL. 20. UCZNIOWIE SZKÓŁ ŚREDNICH OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH WEDŁUG WYZNANIA W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1934/35

Właściciele Klasy	Ogółem w tys.	Uczniowie wyznania					
		rzym- skoka- tolick.	grecko- kato- lickiego	ewan- gelic- kiego	prawo- sławne- go	mojże- szowe- go	in- nego
		w odsetkach ogółu uczniów					
Ogółem	166,1	73,0	3,9	2,7	2,3	18,0	0,1
Państwowe	90,9	80,9	4,3	1,8	2,6	10,2	0,2
Samorządowe	9,3	89,2	0,4	2,1	1,1	7,2	0,0
Prywatne	65,9	59,7	3,9	3,9	2,2	30,2	0,1
Klasa I } nowego	42,8	76,0	3,8	2,8	2,0	15,2	0,2
„ II } ustroju	35,4	72,9	3,9	2,9	2,2	18,0	0,1
„ V }	29,2	71,3	3,9	2,7	2,3	19,7	0,1
„ VI } dawnego	23,3	71,1	4,2	2,5	2,4	19,6	0,2
„ VII } ustroju	18,4	72,1	3,9	2,3	2,8	18,8	0,1
„ VIII }	17,0	72,1	3,7	2,5	2,7	18,9	0,1

TABL. 21. STUDENCI I WOLNI SŁUCHACZE SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG WYZNANIA W POLSCE W LATACH AKADEMICKICH 1928/29, 1933/34 i 1935/36

Kierunek studiów	Lata akade- mickie	Ogółem w tys.	Studenci i wolni słuchacze wyznania ^a					innego
			rzym- sko- kato- lick.	greco- kato- lick.	ewan- gelic- kiego	prawo- sławne- nego	mojże- szowe- go	
			w tysiącach					
Ogółem	1928/29	43,6	30,0	2,0	1,1	0,8	8,7	0,2
	1933/34	49,6	36,6	1,8	1,3	1,2	8,4	0,2
	1935/36	47,2	36,7	1,4	1,3	1,4	6,2	0,2
			w odsetkach ogółu słuchaczy					
Ogółem	1928/29	×	70,1	4,6	2,5	1,9	20,4	0,5
	1933/34	×	73,9	3,6	2,7	2,5	17,0	0,3
	1935/36	×	77,9	3,0	2,8	2,8	13,2	0,3
w tym:								
Prawo i nauki polityczne	1928/29	11,0	64,3	5,2	1,3	1,0	27,7	0,5
	1933/34	15,3	70,2	4,7	1,6	1,7	21,5	0,3
	1935/36	14,1	80,0	3,6	1,6	2,1	12,5	0,2
Medycyna	1928/29	3,8	70,7	6,0	2,5	2,3	17,9	0,6
	1933/34	4,2	72,6	3,2	2,5	4,2	17,0	0,5
	1935/36	4,3	75,3	3,2	3,0	4,3	13,8	0,4
Filozofia	1928/29	13,6	63,9	5,3	2,5	1,3	26,4	0,6
	1933/34	12,6	70,2	3,1	3,2	2,1	21,1	0,3
	1935/36	11,2	73,1	2,3	3,3	2,6	18,3	0,4
Technika	1928/29	6,3	78,9	3,5	3,1	2,5	11,6	0,4
	1933/34	7,2	78,6	3,0	2,7	3,1	12,4	0,2
	1935/36	7,2	79,6	2,4	2,6	3,2	12,0	0,2
Nauki handlowe	1928/29	3,4	78,2	2,1	3,2	0,9	15,4	0,2
	1933/34	2,9	83,2	3,9	4,5	1,1	7,0	0,3
	1935/36	3,2	82,2	3,5	4,4	1,0	8,7	0,2

^a Bez osób, dla których brak danych o wyznaniu: w 1928/29 – 0,8 tys., w 1933/34 – 0,1 tys.

TABL. 22. UCZNIOWIE WEDŁUG WIEKU W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1932/33

Wiek	Wycho- wankowie w przed- szkolach	Uczniowie w szkołach				
		po- wszech- nych ^a	średnich	nauczy- cielskich	zawo- dowych ^b	wyż- szych ^c
w tysiącach						
Ogółem zbadani	87,2	4 681,3	186,8	24,6	66,1	42,4
W wieku:						
6 i mniej lat	85,0	24,2	0,5	—	—	—
7—11 „	2,2	3 545,5	30,4	—	—	—
12—13 „	—	1 012,2	45,5	—	1,1	—
14—15 „	—	99,4	39,6	1,6	10,7	—
16—18 „	—	—	52,4	12,7	28,4	2,7
19 i więcej „	—	—	18,4	10,3	25,9	39,7

^a Dane za rok szkolny 1935/36. ^b Łącznie z kursami. ^c Dane za rok szkolny 1928/29.

TABL. 23. PROMOCJE W SZKOŁACH NIEKTÓRYCH TYPÓW W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1930/31, 1933/34 i 1934/35

Typy szkół Poziom nauki	Ucznio- wie klasyfiko- wani	z tego promo- wano	Odsetek uczniów promowanych		
			1930/31	1933/34	1934/35
	1934/35 w tysiącach				
Publiczne szkoły powszechne^a	1 751,2	1 519,8		85,7	86,8
w miastach	1 133,7	995,0		87,1	87,8
na wsi	617,5	524,8		83,2	85,0
Szkoły średnie ogólnokształcące	159,1	137,2	84,6	86,7	86,2
w tym: klasa I nowego	41,1	35,3	85,7 ^b	85,6	85,9
„ II ustroju	33,7	28,9	79,4 ^c	86,0 ^c	85,7
„ V	27,7	24,0	81,9	86,3	86,7
„ VI dawnego	22,6	19,3	82,1	85,9	85,3
„ VII ustroju	17,5	14,5	82,3	84,0	83,0
„ VIII	16,5	15,2 ^d	92,5 ^d	92,9 ^d	92,1 ^d
Szkoły zawodowe^e	50,9	43,6	84,6^f	86,2	85,7
rolnictwo	1,5	1,3	88,6	87,2	85,4
przemysł i rzemiosło	25,9	22,1	84,9	86,2	85,3
handel i administracja	18,2	15,8	84,3	86,3	86,9
komunikacja	3,3	2,6	80,8	83,7	80,2
miernictwo i melioracje	0,6	0,5	82,4	85,8	86,7
gospodarstwo domowe i usługi osobiste	1,4	1,3		88,2	89,7

^a Tylko szkoły 6 i więcej klasowe. ^{b-c} Klasy dawnego ustroju: ^b—III, ^c—IV. ^d Dopuszczeni do egzaminu dojrzałości. ^e Bez szkół służby zdrowia. ^f Bez szkół gospodarstwa domowego i usług osobistych.

TABL. 24. STUDENCI PAŃSTWOWYCH SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG KIERUNKU I STANU STUDIÓW W POLSCE W LATACH AKADEMICKICH 1933/34 – 1935/36

Lata Kierunek studiów	Studenci odbywający studia					
	bez opóź- nienia ^a	z opóźnieniem				
		1-roc- nym	2-letnim	3-letnim	4-letnim i więk- szym	
w odsetkach ogólnej liczby studentów						
Ogółem ^{b c}	1933/34	48,9	26,1	11,0	5,2	8,8
	1934/35	47,7	26,5	11,3	5,4	9,1
	1935/36	45,4	26,4	12,1	6,5	9,6
Teologia ^e		95,2	3,7	0,3	0,2	0,6
Prawo		43,5	32,1	13,1	5,9	5,4
Medycyna		69,3	20,7	5,1	1,6	3,3
Farmaceutyka		57,7	30,9	7,9	1,7	1,8
Weterynaria		68,9	22,8	5,2	1,0	2,1
Dentystyka		74,8	16,8	2,3	2,8	3,3
Rolnictwo		52,6	22,5	10,7	5,0	9,2
Technika		18,0	26,6	19,1	13,3	23,0
Sztuka piękna		53,5	24,0	11,5	5,5	5,5
Wychowanie fizyczne		85,5	11,4	2,5	0,6	—

^a W stosunku do terminów przewidzianych regulaminami studiów, bez uwzględnienia studentów nowoimatrikulowanych w danym roku akademickim.
^b Bez filozofii. ^c Bez wydziałów teologii katolickiej i teologii ewangelickiej Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

TABL. 25. DYPLOMY UKOŃCZENIA SZKÓŁ WYŻSZYCH W POLSCE WYDANE W LATACH AKADEMICKICH 1932/33 – 1934/35^a

Lata Kierunek studiów	Dyplomy wydane po						
	3 i 4	5	6	7	8	9 i więcej	
	latach studiów w odsetkach ogólnej liczby wydanych dyplomów						
Ogółem	1932/33	19,5	17,8	17,4	14,4	9,6	21,3
	1933/34	22,0	19,6	17,0	14,2	9,1	18,1
	1934/35	22,4	21,5	17,7	12,5	9,3	16,6
w tym:							
Teologia i prawo kano- niczne		20,7	28,1	24,0	13,2	6,6	7,4
Prawo i nauki polityczne		40,8	26,2	14,3	7,0	4,6	7,1
Medycyna		—	—	23,9	32,5	18,6	25,9
Farmaceutyka		41,3	46,6	6,3	2,7	0,9	2,2
Weterynaria		1,8	18,2	35,5	20,0	13,6	10,9
Dentystyka		79,7	9,3	8,5	0,8	—	1,7
Filozofia		8,4	21,9	20,2	15,6	12,3	21,6
Rolnictwo		4,9	34,4	28,1	13,0	10,2	9,4
Technika		1,8	5,1	14,5	15,1	17,1	46,4
Nauki handlowe		35,3	25,9	15,8	6,6	4,9	11,5

^a Dyplomy niższych stopni naukowych i dyplomy doktorskie wydane według dawnych przepisów.

TABL. 26. ABSOLWENCI SZKÓŁ W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1927/28, 1933/34 i 1934/35

Wyszczególnienie	1927/28	1933/34	1934/35		
			Ogółem	Mężcz.	Kobiety
Szkoły powszechnie	254 736	257 261	278 644	.	.
w miastach	62 576	78 570	89 692	.	.
na wsi	192 160	178 691	188 952	.	.
publiczne	246 683	246 502	267 164	.	.
w tym 7-klasowe	68 992	95 845	111 022	.	.
prywatne	8 053	10 759	11 480	.	.
Szkoły średnie ogólnokształcące	13 530	14 836	13 730	8 931	4 799
państwowe	7 275	7 678	7 354	5 584	1 770
samorządowe	570	732	626	357	269
prywatne	4 854	5 455	4 840	2 230	2 610
eksterni	831	971	910	760	150
Zakłady kształcenia nauczycieli:					
seminaria i kursy nauczyciel- skie, pedagogia	6 170	5 054	4 345	1 992	2 353
państwowe	3 597	3 158	2 988	1 831	1 157
samorządowe	459	323	190	42	148
prywatne	1 699	1 426	1 101	69	1 032
eksterni	415	147	66	50	16
seminaria ochroniarskie	204	247	297	—	297
seminaria nauczycielek rzemiosł	113	199	115	—	115
Szkoły i kursy zawodowe	10 331 ^a	23 156	21 963	11 855	10 108
państwowe	3 159	5 405	5 404	3 632	1 772
samorządowe	998	1 540	1 437	523	914
prywatne	6 174	16 211	15 122	7 700	7 422
Poziom ^b : niższy	1 359	613	807	386	421
średni I stopnia	7 504	7 870	7 713	3 565	4 148
„ II „	1 353	3 477	3 372	2 441	931
wyższy	115	981	1 010	526	484
Kursy	.	10 215	9 061	4 937	4 124
Ważniejsze kierunki wykształc.:					
rolnictwo	283	551	432	319	113
przemysł i rzemiosło	5 136	10 673	10 110	5 636	4 474
handel i administracja	4 619	6 662	6 446	3 015	3 431
komunikacja	182	2 795	2 706	2 621	85
Ludowe szkoły rolnicze	.	3 576	3 819	2 063	1 756
Szkoły zawodowe dokształcające	.	15 431	14 006	.	.
Szkoły wyższe:					
Dyplomy niższych stopni nauk. państwowe	.	5 809	6 118	4 373	1 745
prywatne	3 205	5 088	5 323	3 779	1 544
Ważniejsze kierunki studiów:					
prawo i nauki polityczne	1 347	1 852	2 027	1 700	327
medycyna	590	583	536	433	103
farmaceutyka	119	184	223	85	138
weterynaria	64	147	110	106	4
dentystyka	73	95	118	29	89
filozofia	120	1 294	1 349	531	818
rolnictwo	274	343	392	313	79
technika	531	616	677	646	31
nauki handlowe	.	498	487	374	113
Dyplomy doktorskie	249	132	148	134	14
w tym: prawo i nauki polityczne	10	24	30	28	2
filozofia	192	40	39	34	5
Dyplomy zagraniczne nostryfi- kowane	.	183	110	96	14
w tym medycyna	.	108	59	49	10

^a Bez kursów. ^b Klasyfikacja poziomu wydziałów według dawnych zasad.
ob. Statystyka Polski, seria C, zeszyt 56 oraz por. uwagę pod tabl. 17,
str. 311.

TABL. 27. ABSOLWENCI NIEKTÓRYCH TYPÓW SZKÓŁ WEDŁUG WIEKU W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1934/35

Typy szkół Płeć	Ogół- tem	Wiek - lat							
		15 i mniej	16	17	18	19	20	21	22 i więcej
Szkoły średnie ogólnokształcące	12 820	—	27	562	2 801	3 230	2 620	2 139	1 441
Mężczyźni	8 171	—	11	237	1 511	1 871	1 725	1 640	1 176
Kobiety	4 649	—	16	325	1 290	1 359	895	499	265
Zakłady kształc. naucz.: seminaria nauczycielskie i pedagogia	4 279	—	2	—	9	805	1 048	1 112	1 303
Mężczyźni	1 942	—	2	—	2	210	453	549	726
Kobiety	2 337	—	—	—	7	595	595	563	577
seminaria ochroniarsk. ^a	297	—	1	29	44	45	52	126	—
seminaria nauczycielek rzemiosł ^a	115	—	—	2	4	9	17	42	41
Szkoły zawodowe ^b	21 322 ^e	775	899	1 644	2 196	2 578	2 490	2 751	7 989
Mężczyźni	11 369	118	191	463	849	1 297	1 413	1 644	5 394
Kobiety	9 953	657	708	1 181	1 347	1 281	1 077	1 107	2 595
Wydziały o czasie nauki z lata i więcej:									
poziom niższy	955	12	49	119	172	195	149	120	139
„ gimnazjalny	8 609	59	427	1 068	1 408	1 482	1 301	1 198	1 666
„ licealny	1 432	—	5	26	77	145	237	232	710
Wydziały roczne: I	1 236	382	216	168	117	104	66	46	137
II	616	—	10	30	32	76	100	120	248
Kursy	8 474	322	192	233	390	576	637	1 035	5 089
Ludowe szkoły roln. Mężczyźni	3 819	221	401	536	554	464	427	449	767
Kobiety	2 063	26	102	188	268	303	306	316	554
Kobiety	1 756	195	299	348	286	161	121	133	213

^a Zakłady wyłącznie żeńskie. ^b Ob. uwagę pod tabl. 17, str. 311. ^c Absolwenci o wiadomym podziale według wieku; ogólną liczbę absolwentów ob. tabl. 26, str. 316.

TABL. 28. ABSOLWENCI NIEKTÓRYCH TYPÓW SZKÓŁ WEDŁUG JĘZYKA OJCZYSTEGO W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1934/35

Typy szkół	Ogół- tem	Język ojczysty						
		polski	ukraiń- ski (ruski)	biało- ruski	nie- miecki	ży- dow- ski	inny	
Szkoły średnie ogólnokształcące	12 820	10 784	486	—	55	204	1 143	148
Zakłady kształc. naucz.: seminaria nauczycielskie i pedagogia	4 279	3 857	226	—	22	64	90	20
seminaria ochroniarskie	297	277	—	—	—	17	3	—
seminaria nauczycielek rzemiosł	115	114	—	—	—	1	—	—
Szkoły zawodowe ^a	21 563 ^b	18 735	445	—	91	280	1 734	278
Wydziały o czasie nauki z lata i więcej:								
poziom niższy	1 000	677	72	—	14	—	224	13
„ gimnazjalny	8 609	7 729	207	—	58	52	450	113
„ licealny	1 432	1 351	14	—	3	3	40	21
Wydziały roczne: I	1 236	1 207	4	—	1	14	8	2
II	616	535	57	—	—	5	19	—
Kursy	8 670	7 236	91	—	15	206	993	120
Ludowe szkoły rolnicze	3 819	3 257	256	—	141	72	4	89

^a Ob. uwagę pod tabl. 17, str. 311. ^b Absolwenci o wiadomym podziale według języka ojczystego; ogólną liczbę absolwentów ob. tabl. 26, str. 316.

TABL. 29. OSOBY, KTÓRE OTRZYMAŁY DYPLOMY SZKÓŁ WYŻSZYCH, WEDŁUG WYZNANIA W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1934/35

Rodzaje dyplomów Kierunek studiów	Ogółem	Wyznanie						inne
		rzym- sko- kato- lickie	grec- ko- kato- lickie	ewan- gelic- kie	pra- wo- sław- ne	moj- że- szo- we		
Dyplomy niższych stopni naukowych i dyplomy doktorskie według dawnych przepisów	6 118	4 402	256	149	143	1 146	22	
w tym: prawo i nauki polityczne	2 027	1 281	114	18	22	587	5	
medycyna	536	362	20	19	16	117	2	
farmaceutyka	223	166	8	1	6	40	2	
weterynaria	110	84	13	1	2	10	—	
dentystyka	118	78	—	4	11	25	—	
filozofia	1 349	962	46	50	24	258	9	
rolnictwo	392	352	14	6	10	8	2	
technika	677	558	19	15	18	65	2	
nauki handlowe	487	427	11	17	6	26	—	
Dyplomy doktorskie według nowych przepisów	148	110	6	2	—	28	2	
w tym: prawo	30	20	—	—	—	10	—	
filozofia	39	34	2	2	—	1	—	
Dyplomy zagraniczne nostryfikowane	110	23	5	9	2	69	2	
w tym medycyna	59	1	2	2	—	52	2	

TABL. 30. SZKOŁY DUCHOWNE NIEKTÓRYCH WYZNAŃ^a W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1935/36

Szkoły Poziom szkół Alumni	Polska	Województwa			
		cen- tralne	wschod- nie	zachod- nie	połu- dniowe
Wyznanie katolickie obrządku łacińskiego ^b					
Szkoły	80	30	5	23	22
w tym o poziomie wyższym	35	11	3	9	12
Alumni	7 523	2 944	306	2 280	1 993
w tym o poziomie wyższym	2 672	971	147	682	872
Wyznanie katolickie obrządku greckiego					
Szkoły	9	—	—	—	9
w tym o poziomie wyższym	5	—	—	—	5
Alumni	988	—	—	—	988
w tym o poziomie wyższym	599	—	—	—	599
Wyznanie prawosławne ^c					
Szkoły	2	—	2	—	—
Alumni	202	—	202	—	—

^a Bez wydziałów teologicznych na uniwersytetach. ^b Nie uwzględniono 8 zakładów (4 średnich i 4 wyższych), dla których brak danych. Natomiast uwzględniono 18 zakładów mających charakter szkół średnich ogólnokształcących; zakłady te uwzględniono także w danych o szkołach średnich ogólnokształcących. ^c Szkół duchownych o poziomie wyższym nie ma.

REALIZACJA NAUCZANIA POWSZECHNEGO

UCZNIOWIE SZKÓL I KURSÓW ZAWODOWYCH

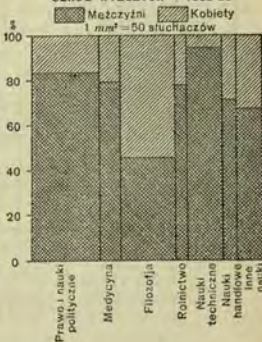
1935/36

STUDENCI I WOLNI SŁUCHACZE

SZKÓŁ WYŻSZYCH

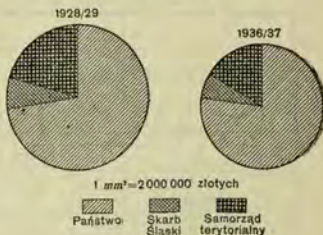
1935/36

ABSOLWENCI SZKÓŁ ŚRÓDNIH I NOWOPRZYJĘCI W SZKOLACH WYŻSZYCH

WYDATKI NA OŚWIATĘ W POLSCE

DZIAŁ XIX. OŚWIATA POZASZKOLNA. ŻYCIE KULTURALNE.
ROZRYWKI. SPORT. STOWARZYSZENIA

A. Oświata pozaszkolna

TABL. 1. ORGANIZACJA PRACY OŚWIATY POZASZKOLNEJ W POLSCE
W ROKU SZKOLNYM 1935/36

Okręgi szkolne	Instruktorzy		Komisje oświatowe			Pomoce naukowo-oświatowe ^a			
	w kurator- iach	w in- spek- tora- tach	ogó- łem	w tym		Biblioteki podręczne		Liczba lamp projek- cyjnych i kine- mato- graficz- nych	Prze- źro- cza i filmy w tys.
				po- wia- towe	gmin- ne	Licz- ba bli- blio- tek	Tomy w tys.		
Polska ^b	40	132	1 350	169	724	829	83,3	408	29,4
Okrag warszawski ^b	6	15	708	23	278	119	7,8	95	4,1
„ lubelski	3	9	216	17	180	128	2,4	7	0,9
„ wileński	4	18	137	20	117	18	7,7	78	2,7
„ brzeski	4	14	20	8	12	126	6,8	43	4,1
„ łucki	3	10	38	11	27	254	19,0	40	3,3
„ poznański	5	17	86	12	56	109	9,2	45	0,9
Woj. śląskie	7	9	1	1	—	31	2,6	54	10,4
Okrag krakowski	4	17	88	21	56	21	11,5	15	0,7
„ lwowski	4	23	56	56	—	23	16,3	31	2,3

^a Własność władz szkolnych. ^b Bez m. st. Warszawy.

TABL. 2. KURSY DOKSZTAŁCAJĄCE DLA DOROSŁYCH I MŁODOCIANYCH
W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1935/36

Województwa	Kur- sy	Słuchacze						Nau- czy- ciele ^a	Go- dziny lekcyj- ne ^b
		ogó- łem	męż- czyźni	kobie- ty	wiek — lat				
					18 i mniej	19—21	22 i więcej		
Polska ^c	4 497	92 787	69 828	22 959	45 453	28 352	18 982	7 927	413 899
Woj. centralne ^c	1 029	21 907	16 577	5 330	9 477	7 255	5 175	2 053	90 303
„ wschodnie	1 117	22 228	18 146	4 082	9 274	8 510	4 444	1 523	98 319
„ zachodnie	1 004	21 426	15 591	5 835	12 947	4 661	3 818	1 803	81 258
„ południowe	1 347	27 226	19 514	7 712	13 755	7 926	5 545	2 548	144 019

^a Nauczyciele wszelkich typów szkół, zatrudnieni na kursach dokształcających.
^b W ciągu roku szkolnego. ^c Bez m. st. Warszawy.

TABL. 3. SZKOŁY WIECZOROWE, UNIwersYTETY NIEDZIELNE
I POWSZECHNE W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1935/36

Województwa	Szkoły wieczorowe				Uniwer- sytety niedziel- ne	Uniwersytety powszechne		
	Szko- ły	Kursy	Słuchacze			Uni- wersy- tety	Kursy i ze- społy	Słu- cha- cze
			ogó- łem	w tym w wieku 19—21 lat				
Polska ^a	61	128	3 656	1 251	443	115	184	8 553
Woj. centralne ^a	30	66	1 918	706	318	48	46	2 659
„ wschodnie	11	31	909	360	26	1	1	30
„ zachodnie	11	11	304	46	20	52	123	5 402
„ południowe	9	20	525	139	79	14	14	462

^a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 4. ŚWIETLICE, TEATRY LUDOWE, CHÓRY LUDOWE W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1935/36

Województwa	Świetlice				Teatry ludowe		Chóry ludowe		
	ogółem	w tym			zespoły ^a	impresyzy	ogółem	w tym chóry wielogłosowe	
		po-wsze-chnie	orga-niza-cyjne	między-organi-zacyjne				chóry	człon-kowie
Polska ^b	19 370	3 145	14 294	1 795	9 831	51 853	6 149	2 947	70 447
Woj.centralne ^b	5 875	1 194	4 063	616	3 764	11 960	2 043	596	13 619
„ wschodnie	2 850	1 231	1 384	235	1 559	6 033	918	476	10 189
„ zachodnie	2 726	455	1 960	302	2 658	25 978	1 180	747	27 352
„ południowe	7 919	265	6 878	642	1 850	7 882	2 008	1 128	19 287

^a Liczba teatrów ludowych obejmuje również teatry ludowe zrzeszone, które są podane w tabl. 6. ^b Bez m. st. Warszawy.

TABL. 5. OŚWIATA POZASZKOLNA W M. ST. WARSZAWIE^a W 1935/36 R.

Wyszczególnienie	Szkoły po-wsze-chnie wieczorowe dla		Uni-wersy-tety po-wsze-chnie	Świe-tlice	Chóry	Od-czyty	Wy-cieczki	Wy-chowa-nie fi-zyczne
	doro-słych	młó-docia-nych						
Zakłady	13	12	7	x	x	x	x	29
Komplety	65	52	57	70	13	253	792	29
Osoby uczestniczące	2 764	2 479	1 120	1 786	733	20 105	26 054	800
mężczyźni	1 848	1 782	678	952	292	.	.	.
kobiety	916	697	442	834	441	.	.	.

^a Dane dotyczą tylko oświaty pozaszkolnej prowadzonej przez Zarząd Miejski.

TABL. 6. TEATRY LUDOWE W POLSCE W LATACH 1931 - 1936

Wyszczególnienie	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Liczba zespołów teatralnych ^a	1 966	1 719	1 364	1 485	1 381	1 367
„ tomów w bibliotekach	8 800	9 534	9 906	10 367	12 767	13 595
„ instruktorskich	17,1	20,4	20,9	21,7	26,0	26,8
Kostiumy w tysiącach sztuk	141,0	146,2	129,3	156,2	168,4	142,8
Dochody w tysiącach złotych	154,0	145,0	129,1	153,0	163,7	141,1
Wydatki						

^a Dane dotyczą tylko zespołów teatralnych zrzeszonych w związkach teatrów ludowych; liczba zespołów nie zrzeszonych wynosiła w 1936 r. - 8 464.
Uwaga. Teatry ludowe wykazane w tej tablicy są objęte danymi tabl. 4.

TABL. 7. DOMY LUDOWE W POLSCE W 1933 R.

Województwa	Ogółem	w tym mające specjalne budynki	W miastach	Na wsi	Założone w latach		
					1919 i wcześniejszej	1920—1928	1929—1933
Polska	927	690	102	825	185	286	456
Woj. centralne	306	247	30	276	40	92	174
„ wschodnie	97	66	3	94	2	30	65
„ zachodnie	58	36	19	39	23	16	19
„ południowe	466	341	50	416	120	148	198

TABL. 8. PRACA OŚWIATOWA W WOJSKU W POLSCE W LATACH 1929—1936

Wyszczególnienie	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Liczba bibliotek ^a	1 026	1 056	1 132	1 099	1 146	1 160	1 160	1 180
Tomy w tysiącach ^a	487	520	618	686	740	791	791	847
Liczba świetlic	.	.	.	.	380	450	480	.
„ aparatów kinematogr.	.	.	.	.	166	196	250	300
„ radioodbiorników	.	.	.	.	980	1 376	1 597	.

^a Bez danych dla Centralnej Biblioteki Wojskowej (w 1936 r. — 284 tys. tomów) i bibliotek okręgowych (w 1936 r. — 145 tys. tomów).

Uwaga. W 1935/36 r. pracą oświatową w wojsku zostali objęci wszyscy żołnierze w formie nauki obywatelskiej. Dla analfabetów i powrotnych analfabetów zorganizowano 709 kompletów nauki początkowej o 20 tys. uczniów, z których złożyło egzamin z wynikiem dodatnim 17 tys.

B. Życie kulturalne. Rozrywki

TABL. 9. ZASIŁKI Z BUDŻETU SKARBU PAŃSTWA NA POPIERANIE NAUKI I SZTUKI^a W LATACH 1931/32 I 1935/36

Przeznaczenie zasiłków	1931/32	1935/36		
		Ogółem	Zasiłki na popieranie	
	w tysiącach złotych			
		nauki	sztuki	
Ogółem	8 232	7 056	5 829	1 227
Instytucje	2 183	2 250	1 833	417
Pracownicy	1 131	1 165	1 015	150
Badania	1 390	1 213	1 213	—
Wydawnictwa	792	928	747	181
Udział w związkach międzynarodowych	157	225	225	—
Zjazdy i kongresy	219	165	159	6
Polskie Towarzystwo dla Zbliżenia Międzynarodowego	1 507	55	55	—
Propaganda artystyczna i wystawy	304	300	—	300
Inne	549	755	582	173

^a Tablica obejmuje również wydatki Funduszu Kultury Narodowej podane w tabl. 10, str. 323.

TABL. 10. DZIAŁALNOŚĆ FUNDUSZU KULTURY NARODOWEJ W LATACH 1928/29—1936/37

Wyszczególnienie	1928/29— —1930/31	1931— —1932	1932— —1933	1933— —1934	1934— —1935	1935— —1936	1936— —1937
Wydatki w tysiącach złotych							
Ogółem	7 729	1 109	1 089	1 118	1 069	1 344	1 155
Wydatki na popieranie:							
Nauki	5 304	729	746	807	760	989	851
w tym stypendia	2 108	351	287	271	298	330	303
Sztuki	2 129	346	311	275	279	322	268
w tym stypendia	734	90	85	63	64	56	71
Kultury polskiej za granicą	250	—	—	—	—	—	—
Wydatki administracyjne	46	34	32	36	30	33	36
Osoby, które otrzymały stypendia							
Ogółem	841	228	218	216	247	285	374
Na studia:							
w kraju	535	153	145	149	168	193	181
za granicą	306	75	73	67	79	92	193
matemat.-przyrodnicze	196	47	48	51	58	55	94
humanistyczne	261	64	56	65	72	102	137
nauk stosowanych	113	23	31	20	27	28	72
nauk pięknych	271	94	83	80	90	100	71

TABL. 11. TOWARZYSTWA NAUKOWE^a W POLSCE W 1936 R.

Stan w dn. 31.XII

Siedziba Rok założenia	Towa- rzy- stwa	Zakres pracy	Towa- rzy- stwa
Ogółem	314	Zakres pracy	
Siedziba		Ogólne	26
M. st. Warszawa	143	Bibliotekarstwo, bibliofilstwo	10
Woj. centralne ^b	31	Religioznawstwo, teologia	3
Woj. wschodnie	20	Filozofia, psychologia, logika	12
w tym m. Wilno	17	Matematyka, fizyka, chemia	9
Woj. zachodnie	41	Nauki przyrodnicze	25
w tym m. Poznań	23	Filologia, językoznawstwo	8
Woj. południowe	79	Historia i nauki pomocnicze	20
w tym: m. Kraków	33	Geografia, krajoznawstwo, regionalizm	14
m. Lwów	38	Literatura, sztuka	10
Rok założenia		Prawo, polityka	24
1900 i wcześniej	42	Ekonomia, nauki społeczne	21
1901—1918	50	Pedagogika	3
1919—1920	37	Medycyna i higiena	55
1921—1925	72	Farmaceutyka, weterynaria	4
1926—1930	63	Handel i przemysł	1
1931—1935	30	Technologia	37
1936	7	Rolnictwo	13
rok nie podany	13	Wojskowość	13
		Różne	6

^a W tablicy uwzględniono tylko centrale i jednostki statutowo samodzielne.^b Bez m. st. Warszawy.

Źródło: Kartoteka Kasy im. Mianowskiego (Redakcja Nauki Polskiej) w Warszawie.

TABL. 12. SZKOŁY ARTYSTYCZNE W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1934/35

A. Szkoły artystyczne (bez szkół państwowych o poziomie wyższym)

Typy szkół. Właściciele Województwa	Szkoły			Uczniowie		
	ogółem	uwzględn. w opracowaniu	Nauczyciele	ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	165	125	397	10 167	3 919	6 248
Szkoły plastyczne	37	11	117	765	386	379
„ muzyczne	114	103	834	8 747	3 510	5 237
„ tańca artystycz.	13	10	33	630	11	619
„ dramatyczne	1	1	13	25	12	13
„ państwowe	3	3	73	424	221	203
„ samorządowe	1	1	20	140	56	84
„ prywatne	161	121	904	9 603	3 642	5 961
M. st. Warszawa	46	26	201	1 666	607	1 059
Woj. centralne ^a	33	25	124	1 191	551	640
„ wschodnie	10	8	72	502	191	311
„ zachodnie	22	19	159	2 126	1 029	1 097
„ południowe	54	47	441	4 682	1 541	3 141

^a Bez m. st. Warszawy.

B. Szkoły artystyczne państwowe o poziomie wyższym

Typy szkół	Szkoły	Wydziały	Nauczyciele	Uczniowie		
				ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	7	33	209	2 019	1 261	758
Sztuk pięknych ^a	3	10	58	581	326	255
Muzyczne	3	21	121	1 361	893	468
Dramatyczne	1	2	30	77	42	35

^a Dane zostały również uwzględnione w dziale XVIII w danych o szkołach wyższych.

TABL. 13. BIBLIOTEKI SZKOLNE W POLSCE W LATACH 1929 - 1931

Typy szkół	Liczba bibliotek			Tomy w tys.		
	1929	1930	1931	1929	1930	1931
Powszechnie publiczne	23 084	.	23 604	3 442	.	3 883
Średnie ogólnokształcące	1 322	1 357	.	2 531	2 603	.
Nauczycielskie	348	346	.	583	632	.
Zawodowe	662	.	625 ^a	472	.	490 ^a
Wyższe	20	21	21	2 647	2 761	2 842

^a Bez bibliotek kursów zawodowych.

TABL. 14. BIBLIOTEKI OŚWIATOWE W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1935/36

A. Organizacja bibliotek

Województwa	Samorządowe			Społeczne		
	Ruchome		Stałe	Ruchome		Stałe
	centrale	oddziały		centrale	oddziały	
Polska ^a	122	2 841	442	194	3 738	7 936
Woj. centralne ^a	62	1 439	280	19	312	2 357
„ wschodnie	32	996	125	24	570	289
„ zachodnie	26	357	25	44	836	1 585
„ południowe	2	49	12	107	2 020	3 705

B. Działalność bibliotek

Województwa	Samorządowe			Społeczne		
	Tomy	Czytel- nicy	Wypo- życzenia	Tomy	Czytel- nicy	Wypo- życzenia
	w tysiącach					
Polska ^a	828,9	237,4	1 981,7	4 014,1	718,5	7 613,2
Woj. centralne ^a	474,2	156,5	1 456,7	1 319,8	253,7	1 696,4
„ wschodnie	144,7	38,6	337,2	367,3	46,6	606,3
„ zachodnie	196,6	41,0	176,7	617,9	145,4	2 317,6
„ południowe	13,4	1,3	11,1	1 709,1	272,8	2 992,9

^a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 15. WIELKIE BIBLIOTEKI W NIEKTÓRYCH KRAJACH W 1930 R.
Biblioteki zawierające 100 000 i więcej tomów

Kraje	Liczba biblio- tek	Tomy w milio- nach	Kraje	Liczba biblio- tek	Tomy w milio- nach
Stany Zj. Am. ^a	160	46,7	Belgia	12	4,4
Z.S.R.R.	106	37,4	Holandia	11	4,5
Niemcy	101	34,7	Czechosłowacja	9	2,2
Francja	73	23,4	Hiszpania	9	2,5
Włochy	69	19,1	Japonia	9	3,7
Anglia ^a	51	15,7	Szwecja	8	2,2
Polska	27	5,9	Węgry	8	1,7
Austria	22	5,5	Norwegia	5	1,5
Szwajcaria	21	5,1	Rumunia	5	1,3
Kanada	13	3,0	Dania	3	1,8

^a 1924 r.

TABL. 16. DRUKI NIEPERIODYCZNE^a W POLSCE WYDANE W LATACH 1932 - 1936

Typy wydawnictw	Liczba druków			Nakład w tys.	
	1932- -1934 ^b	1935		1932- -1934 ^b	1935
		ogółem	w tym tłumacz.		
Ogółem	5 924	7 460	630 ^c	7 971	16 986,6
Prace naukowe	2 810	3 172	76	3 388	2 969,2
Literatura piękna	1 239	1 490	387	1 599	3 217,9
Wydawnictwa popularne	1 456	2 264	164	2 383	7 549,1
Podręczniki	419	534	3	601	3 250,4
					20 645,7

^a Bez nut, map i rycin oraz uwzględnianych poprzednio dokumentów życia społecznego, jak odezwy, kalendarze, sprawozdania, cenniki itp. ^b Przeciętnie roczne. ^c Łączny nakład tłumaczeń wyniósł 1 484 tys. egzemplarzy.

TABL. 17. CZASOPISMA WEDŁUG CZĘSTOŚCI WYCHODZENIA
W POLSCE W LATACH 1932-1935
Stan w dn. 31.XII

Lata Województwa	Ogółem	Czasopisma wychodzące					w innych okre- sach
		co- dzien- nie	raz na ty- dzień	2-3 razy na mies.	raz na mie- siąc	raz na 3 mie- siące	
Polska 1932	1 831	168	334	221	691	124	293
1933	1 855	156	353	218	724	109	295
1934	1 859	152	334	217	713	107	336
1935	2 186	165	389	230	860	126	416
M. st. Warszawa	828	35	102	108	346	70	167
Woj. centralne ^a	256	43	59	24	97	8	25
„ wschodnie	151	13	37	14	53	5	29
„ zachodnie	520	54	114	42	181	17	112
„ południowe	431	20	77	42	183	26	83

^a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 18. DRUKI NIEPERIODYCZNE I CZASOPISMA WEDŁUG JĘZYKA
W POLSCE W LATACH 1932-1935

Wyszczególnienie	Ogółem	Wydawnictwa w języku						
		pol- skim	ukra- iń- skim	bia- łoru- skim	nie- miec- kim	żydow- skim i hebraj- skim	ro- syj- skim	in- nym ^a
Druki nieperiodyczne								
Ogółem 1932	5 399	4 573	187	21	78	331	61	148
1933	5 691	4 687	220	22	92	350	75	245
1934	6 683	5 679	233	14	79	403	33	242
1935	7 460	6 184	223	23	167	481	44	338
w tym tłumaczenia	630	543	12	2	9	51	4	9
Prace naukowe	3 172	2 771	31	2	96	32	9	231
Literatura piękna	1 490	1 247	60	10	8	151	3	11
Wydawnictwa popularne	2 264	1 749	121	9	43	253	30	59
Podreczniki	534	417	11	2	20	45	2	37
Czasopisma. Stan w dn. 31.XII								
Ogółem 1932	1 831	1 544	64	6	94	93	8	22
1933	1 855	1 567	67	7	95	80	9	30
1934	1 859	1 567	72	8	97	79	11	25
1935	2 186	1 833	94	13	101	102	14	29
Naukowe	348	314	9	1	5	5	1	13
Religijne	262	204	15	2	29	2	8	2
Urzędowe, samorządowe	117	117	—	—	—	—	—	—
Gospodarcze	304	271	13	2	9	2	—	7
w tym:								
technika i przemysł	83	79	2	—	—	1	—	1
rolnictwo i leśnictwo	51	44	2	1	3	—	—	1
Organy zrzeszeń zawodowych	128	122	—	—	5	1	—	—
Ogólno-informacyjne, li- terackie i artystyczne	697	498	47	6	52	85	4	5
Ilustracyjne, rozrywkowe, humorystyczne	38	32	3	—	—	2	1	—
Wydawane przez młodzież	166	156	3	2	—	4	—	1
Sportowe	53	50	1	—	1	1	—	—
Inne	73	69	3	—	—	—	—	1

^a Łącznie z wydawanymi w dwu i więcej językach.

TABL. 19. DRUKI NIEPERIODYCZNE W NIEKTÓRYCH KRAJACH^a
W LATACH 1929, 1934 i 1935

Kraje	1929	1934	1935	Kraje	1929	1934	1935
	w tysiącach				w tysiącach		
Japonia	21,1	26,3	39,1	Stany Zjedn. Am.	10,2	8,2	8,8
Z.S.R.R. ^b	29,5	33,0	32,1	Polska ^c	6,8	6,7	7,5
Niemcy, Austria, Szwajcaria niemiecka	27,0	20,9	23,2	Holandia	5,3	5,8	6,1
Francja	14,7	15,4	16,2	Rumunia	—	4,6	5,9
Anglia	14,1	15,6	16,1	Węgry	3,0	3,9	3,2
Włochy	8,2	11,2	11,1	Hiszpania	2,3	2,6	3,2
Czechosłowacja	7,9	10,0	9,2	Dania	4,0	3,2	3,2
				Szwecja	2,6	2,8	2,9

^a Dane częściowo nieporównywalne wskutek odmiennych metod obliczania.

^b Dane dotyczą tylko Rosyjskiej Socjalistycznej Republiki Rad. ^c Ob. uwagę ^a pod tabl. 16, str. 325.

Źródło: *Le droit d'auteur*, Berno 1937.

TABL. 20. MUZEA PUBLICZNE^a W POLSCE W 1936 R.

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	Muzea	Wyszczególnienie	Muzea
Ogółem	147	Charakter muzeum	
Siedziba muzeum		Wielodziałowe	57
M. st. Warszawa	24	Artystyczne	23
Woj. centralne ^b	35	Historyczno-kulturalne	6
Woj. wschodnie	11	Przyrodnicze	12
w tym m. Wilno	5	Archeologiczne	5
Woj. zachodnie	23	Etnograficzne	5
w tym m. Poznań	6	Techniczne	5
Woj. południowe	54	Wojskowe	2
w tym: m. Kraków	13	Ogólne i nie określone	32
m. Lwów	13	Typ muzeum	
Właściciel muzeum		Centralne	15
Państwo	23	Ogólnoświatowe	29
Zw. samorządu terytorialn.	38	Ogólnopolskie	8
Organizacje społeczne	67	Okręgowe	31
Diecezje	8	Regionalne	21
Osoby prywatne	11	Lokalne	43

^a Uwzględniono muzea dostępne dla publiczności. ^b Bez m. st. Warszawy.

TABL. 21. TEATRY STAŁE I OBJAZDOWE^a W POLSCE W 1936 R.

Język przedstawień	Ogół-tem	Stałe	Objaz- dowe	Opera i ope- retka	Dramat i komedia	Rewia	Mie- szane i inne
Ogółem	103	47	56	8	39	15	41
Język polski	67	36	31	6	26	14	21
„ polski i inny	3	—	3	—	—	—	3
„ niemiecki	2	2	—	—	2	—	—
„ żydowski	15	8	7	1	7	1	6
ruski	14	—	14	1	4	—	9
rosyjski	2	1	1	—	—	—	2

^a Teatry, na które w 1936 r. wydało koncesje Min. Spraw Wewnętrznych.

TABL. 22. KINEMATOGRAFY W POLSCE W LATACH 1929, 1935 i 1936

Województwa	Liczba kinematografów					Miejsca w tys.		Dni widowiskowe w tys.	
	1929	1935		1936		1935	1936	1933	1934
		Ogółem	w tym dźwiękowe	Ogółem	w tym dźwiękowe				
Polska	727	722	628	741	703	257,6	264,3	166,4	168,4
M. st. Warszawa	57	65	65	65	65	39,4	40,1	18,3	22,3
Woj. centralne ^a	250	247	228	253	243	82,0	83,0	57,8	56,3
„ wschodnie	59	62	47	73	64	16,7	19,9	16,0	16,1
„ zachodnie	201	177	159	173	170	65,0	64,4	42,6	40,4
„ południowe	160	171	129	177	161	54,5	56,9	31,7	33,3

^a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 23. KINEMATOGRAFY W NIEKTÓRYCH KRAJACH W 1931 R.

Kraje	Kinema- tografy	Kraje	Kinema- tografy	Kraje	Kinema- tografy
Stany Zj. Am.	22 731	Japonia	1 485	Szwajcaria	310
Niemcy	5 360	Czechosłowacja	1 250	Finlandia	300
Anglia	5 041	Szwecja	1 190	Rumunia	279
Francja ^a	3 113	Polska	757	Norwegia	245
Hiszpania	3 100	Austria	745	Holandia	215
Włochy	2 500	Belgia	710	Turcja	108
Z.S.R.R. ^a	2 131	Węgry	524	Litwa ^a	45

^a 1929 r.

TABL. 24. FILMY WEDŁUG POCHODZENIA OCENZUROWANE W POLSCE W LATACH 1929, 1933-1936

Wyszczególnienie	Liczba filmów					Długość w tys. m				
	1929	1933	1934	1935	1936	1929	1933	1934	1935	1936
Filmy ocenzurowane	1 472	858	780	714	652	1 753	879	793	760	724
Wytwornie										
Polskie	308	157	150	113	125	174	84	70	65	84
w tym pełnoprogram. ^{a,b}		18	15	15	23		45	36	36	57
Angielskie	50	13	17	12	8	106	29	40	30	19
Austriackie	42	9	26	29	22	92	15	54	69	50
Czechosłowackie	10	10	9	5	2	9	25	24	10	2
Francuskie	83	52	29	14	11	103	102	65	31	28
Niemieckie	157	34	6	28	68	258	29	14	66	94
Stanów Zjedn. Am.	766	552	483	441	357	908	544	464	433	409
w tym pełnoprogram. ^{a,b}		207	170	142	139		439	366	318	335
Z.S.R.R.	9	11	16	9	2	19	21	28	18	5
Inne	47	20	44	63	57	84	30	34	38	33
Filmy dozwolone	1 425	849	769	699	638	1 742	861	774	734	695
w tym pełnoprogram. ^a		318	283	257	238		703	635	590	576

^a O długości 1 500 m i więcej. ^b Tylko filmy pełnoprogramowe dozwolone do wyświetlania.

TABL. 25. BILETY SPRZEDANE W KINEMATOGRAFACH MIAST POWYŻEJ 100 000 MIESZKAŃCÓW W POLSCE W LATACH 1928—1936

Miasta	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
	w tysiącach								
Ogółem	27 907 ^a	31 646 ^a	34 917	29 973	27 503	30 474	30 216	31 469	33 827
w tym:									
M. st. Warszawa	12 608	13 215	12 592	10 837	9 733	10 272	9 739	10 535	11 721
Łódź	6 192	7 318	7 176	6 343	5 610	5 079	5 464	5 736	6 051
Lwów	1 801	2 795	3 702	2 999	2 900	3 194	3 287	2 952	3 383
Poznań	2 114	2 459	2 629	1 852	1 850	1 930	2 267	2 281	2 570
Kraków	1 755	1 816	1 798	1 672	1 411	1 692	2 007	1 982	1 857
Wilno	.	.	1 802	2 019	1 716	1 874	1 675	1 776	1 680

^a Bez m. Wilna.

TABL. 26. BILETY SPRZEDANE W TEATRACH, KINEMATOGRAFACH I NA KONCERTACH W MIASTACH POWYŻEJ 20 000 MIESZKAŃCÓW W POLSCE W LATACH 1935 i 1936

Miasta	Teatry i teatrzyki		Kinematografy		Koncerty i recytacje	
	1935	1936	1935	1936	1935	1936
Bilety w tysiącach						
Ogółem	5 142	5 157	42 238	45 624	450	521
Miasta liczące: powyżej 100 tys. mieszk.	4 303	4 217	31 469	33 824	240 ^a	306 ^a
w tym:						
M. st. Warszawa	1 983	1 818	10 535	11 721	65	80
Łódź	376	491	5 736	6 051	.	.
Lwów	183	227	2 952	3 383	33	30
Poznań	163	193	2 281	2 570	18	35
Kraków	314	272	1 982	1 857	21	40
Wilno	710	624	1 776	1 680	13	26
50—100 tys. mieszk.	351	419	4 457	4 805	66 ^b	58 ^b
20—50 ^c „ „	488	521	6 312	6 995	144	157
Cena biletów w tysiącach złotych ^d						
Ogółem	7 911	8 459	32 411	33 602	536	637
Miasta liczące: powyżej 100 tys. mieszk.	7 055	7 492	25 846	26 659	352 ^a	474 ^a
w tym:						
M. st. Warszawa	4 522	4 279	11 043	10 903	145	195
Łódź	534	650	3 188	3 382	.	.
Lwów	410	409	2 409	2 754	63	62
Poznań	247	268	1 921	1 932	31	43
Kraków	356	414	2 395	2 204	43	81
Wilno	427	383	828	942	13	25
50—100 tys. mieszk.	343	393	2 572	2 589	56 ^b	53 ^b
20—50 ^c „ „	513	574	3 993	4 354	128	110

^a Bez m. Łodzi. ^b Bez m. Białegostoku. ^c Z ogólnej liczby 48 miast brak danych o teatrach dla 11, o kinematografach dla 4, o koncertach dla 12 miast ^d Łącznie z podatkiem i opłatami.

TABL. 27. RADIOABONENCI W POLSCE W LATACH 1925-1937

A. Według lat
Stan w dn. I.IB. Według województw w 1937 r.
Stan w dn. I.II

Lata	Ogółem w tys.	Województwa	Ogółem		Posiadający aparaty	
			w tys.	na 1000 miesz.	Lampo- we	Bezlam- powe
1925	0,2					
1926	5,2					
1927	48,0					
1928	119,9					
1929	184,3					
1930	202,6					
1931	245,9					
1932	310,2					
1933	296,3					
1934	311,3					
1935	374,0					
1936	491,8					
1937	677,4 ^a					
Miasta	439,1					
Wieś	235,8					
		Polska	711,7	22	65,7	34,3
		M. st. Warszawa	98,9	83	82,8	17,2
		Warszawskie	67,9	27	41,2	58,8
		Łódzkie	67,3	26	66,4	33,6
		Kieleckie	47,8	16	59,2	40,8
		Lubelskie	48,5	19	32,4	67,6
		Białostockie	25,0	15	54,9	45,1
		Wileńskie	22,8	18	43,7	56,3
		Nowogrodzkie	8,8	8	70,5	29,5
		Poleskie	10,4	9	64,5	35,5
		Wołyńskie	15,8	7	67,6	32,4
		Poznańskie	58,0	27	81,3	18,7
		Pomorskie	38,1	35	79,2	20,8
		Śląskie	78,1	60	95,1	4,9
		Krakowskie	41,9	18	69,4	30,6
		Lwowskie	60,9	19	42,2	57,8
		Stanisławowski	11,4	7	82,5	17,5
		Tarnopolskie	10,1	6	61,0	39,0

^a Dla 2,5 tys. radioabonentów brak podziału na miasta i wieś.

TABL. 28. RADIOABONENCI W NIEKTÓRYCH KRAJACH W LATACH 1935-1937
Stan w dn. I.I

Kraje	1935	1936	1937		Kraje	1935	1936	1937	
			Ogółem	Na 1000				Ogółem	Na 1000
	w tysiącach		miesz.			w tysiącach		miesz.	
Stany Zj. Am.	21456	22500	24269	190	Francja	1756	2627	3219	77
Dania	568	609	652	176	Czechosłow.	689	848	928	63
Anglia	6781	7403	7961	171	Łotwa	65	82	96	49
Szwecja	733	834	944	151	Węgry	340	353	365	41
Holandia	909	947	989	144	Japonia	1897	2372	2711	39
Niemcy	6143	7193	8168	122	Polska	374	492	677	20
Szwajcaria	357	418	464	114	Włochy	430	550	625	14
Belgia	604	746	890	107	Litwa	20	27	35	14
Austria	527	537	594	88	Rumunia	101	127	163	8
Norwegia	157	189	240	83	Jugosławia	67	80	74	71

TABL. 29. AUDYCJE RADIOWE W POLSCE W LATACH 1931/32, 1934/35 i 1935/36^a

Rodzaje audycji	1931-1932	1934-1935	1935-1936	Rodzaje audycji	1931-1932	1934-1935	1935-1936
	czas trwania w godzinach				czas trwania w godzinach		
Ogółem	22703	25634	33731	Odczyty	4346	5570	8702
Muzyka	12305	14144	18790	Komunikaty	3349		
w tym z płyt	3539	4584		Audycje różne	1425	4634	4581
Audycje literackie	1278	1286	1658	w tym między- narodowe	235	327	350

^a Od I.IV do 31.III następnego roku.

C. Sport, wychowanie fizyczne i turystyka

TABL. 30. URZĄDZENIA SPORTOWE W POLSCE^a W LATACH 1933-1937
Stan w dn. I.I

Wyszczególnienie	1933	1934	1935	1936	1937
Parki sportowe	38	54	54	54	54
Boiska do gier wielkich	1 368	1 472	1 586	1 644	1 644
w tym urządzone, z bieżnią okrężną	418	466	530	547	547
Boiska do gier małych	4 258	4 415	6 703	7 244	7 304
„ gimnastyczne	475	535	852	867	867
„ do hokeju na lodzie	57	65	81	124	126
Place tenisowe	1 724	1 772	1 853	1 861	1 899
Pływalnie	173	217	264	308	340
w tym baseny zimowe	13	14	14	15	16
Lodowiska	215	264	538	546	557
Tory łyżwiarskie	26	30	38	45	40
„ kolarskie	18	18	18	21	23
Hale sportowe, sale gimnastyczne	999	1 046	1 110	1 149	1 187
Skocznie narciarskie	28	31	31	35	46
Ośrodki narciarskie	2	3	3	3	3
Schroniska turystyczne	69	86	102	113	118
Przystanie wioślarskie i kajakowe	171	192	217	238	273
Ogrody jordanowskie	67	110	167	202	202
Poradnie sportowo-lekarskie ^b	15	15	65	84	..

^a Urządzenia będące w ewidencji Państwowego Urzędu W.F. i P.W.

^b Stan w dn. 15.XI.

Uwaga. Liczba sportowców zbadanych w poradniach sportowo-lekarskich i poza nimi wynosiła w 1933 r. - 52 tys., 1934 r. - 96 tys., 1935 r. - 122 tys., 1936 r. - 116 tys.

TABL. 31. STOWARZYSZENIA SPORTOWE^a W POLSCE W LATACH 1932-1936

Wyszczególnienie	1932	1933	1934	1935	1936
Liczba stowarzyszeń	5 259	6 705	7 317	8 081	9 957
Członkowie w tys.	289,9	359,6	458,9	473,2	470,7
w tym kobiety	34,3	46,8	62,2	91,8	103,1
Sportowcy ćwiczący w tys.	197,3	254,3	309,4	312,8	314,1
w tym kobiety	26,9	36,8	47,6	54,9	68,1
Instruktorzy wychowania fizycznego w tys.	4,5	5,3	6,4	6,2	6,1
w tym kobiety	0,8	1,0	1,3	1,1	0,8

^a Bez stowarzyszeń wojskowych oraz stowarzyszeń młodzieży szkolnej.

TABL. 32. OSOBY^a, KTÓRE ZDOBYŁY PAŃSTWOWĄ ODZNAKĘ SPORTOWĄ W POLSCE W LATACH 1932-1936

Wyszczególnienie	1932	1933	1934	1935	1936
Polska	79 421	183 894	230 186	184 226	100 747
w tym młodzież szkolna	35 646	42 521	41 842	33 955	20 346
Mężczyźni	68 953	165 511	205 008	166 738	90 601
Kobiety	10 468	20 383	25 178	17 488	10 146
Woj. centralne	31 113	64 607	76 166	65 031	38 042
„ wschodnie	9 698	17 607	27 155	19 258	13 040
„ zachodnie	24 903	70 784	85 283	67 751	30 095
„ południowe	13 707	30 896	41 582	32 186	19 570

^a Tylko spośród ludności cywilnej.

Źródło tabl. 30-32: Dane Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego Przystosobienia Wojskowego.

TABL. 33. FREKWENCJA W SZKOLNYCH SCHRONISKACH WYCIECZKOWYCH W POLSCE W LATACH 1931 - 1936

Wyszczególnienie	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Schroniska ^a	113	146	152	162	178	190
Łóżka w schroniskach ^a	3 223	3 488	3 814	4 024	4 300	4 640
Wycieczki	2 806	4 916	5 355	6 351	7 951	9 896
Noclegi	64 305	106 260	123 322	137 990	164 587	182 154
Osoby korzystające ze schronisk w tym kobiety		66 286	76 496	87 754	84 179	105 627
Młodzież szkolna	44 192	27 528	32 832	38 367	37 526	43 435
ze szkół powszechnych	16 794	13 511	17 979	18 111	24 695	23 384
„ „ średnich z zakładów kształcenia nauczycieli	14 584	23 318	24 576	30 473	32 919	42 749
ze szkół zawodowych	8 839	8 678	6 871	5 179	3 980	2 277
Inni	3 975	4 278	4 011	5 165	6 195	9 957
		16 501	23 059	28 826	16 390	27 260

^a Stan w dn. 31.XII. Szkolne schroniska wycieczkowe nie są objęte tabl. 30, str. 331.

TABL. 34. FREKWENCJA TURYSTÓW W NIEKTÓRYCH SCHRONISKACH GÓRSKICH I NIZINNYCH W POLSCE W 1935 R.

Położenie schronisk	Schro-niska	Osoby nocu-jące	Położenie schronisk	Schro-niska	Osoby nocu-jące
Schroniska górskie	56	87 957	Schroniska nizinne	24	79 877
Beskid Śląski i Mały	10	7 815	Gdynia	1	28 639
„ Zachodni	14	14 319	Pojezierze Suwalsko-Wileńskie	4	3 401
Tatry i Zakopane	9	42 576	Białowieża	1	3 705
Beskid Środkowy	1	343	Polesie	1	134
„ Wschodni, Huculszczyzna	22	22 904	Kraków	1	33 132
			Góry Świętokrzyskie	1	4 021
			Ojców	1	1 004
			Wołyń	9	3 864
			Podole	5	1 977

U waga. Liczbę schronisk turystycznych ob. tabl. 30, str. 331.

TABL. 35. NIEKTÓRE STOWARZYSZENIA TURYSTYCZNE W POLSCE W 1936 R.

Stowarzyszenia	Liczba od-dzia-łów i kół	Człon-kowie w tys.	Stowarzyszenia	Liczba od-dzia-łów i kół	Człon-kowie w tys.
Polskie Tow. Tatrzańskie ^a	57	14	Podolskie Tow. Turyst.-Krajoznawcze	16	1,4
Polskie Tow. Krajoznawcze ^b	55	7	Beskiden Verein	6	1,6
Polski Zw. Narciarski	208 ^c	13	Tow. Turystyczne		
„ Automobil Klub	11 ^d	4	„Przyjaciele Przyrody“ (Naturfreunde)	2	0,2
Polski Touring Klub	114	3	Zydowskie Tow. Krajoznawcze	23	3
Polski Zw. Kajakowy	108 ^c	3			

^a Posiada 41 schronisk górskich. ^b Posiada 6 schronisk. ^c Dane dotyczą klubów zrzeszonych. ^d Dane dotyczą afiliowanych klubów w 11 miastach.

Źródło: Dane poszczególnych stowarzyszeń

D. Stowarzyszenia

 TABL. 36. NIEKTÓRE STOWARZYSZENIA OŚWIATOWO-KULTURALNE
W POLSCE W LATACH 1935 I 1936

Wyszczególnienie	1935	1936	Wyszczególnienie	1935	1936
Polska Macierz Szkolna			Związek Młodzieży Chrześcijańskiej Polska Y. M. C. A.^b		
Liczba kół	280	280	Liczba ognisk	5	5
Członkowie w tys.	21	24	Członkowie w tys.	6	7,7
Liczba szkół	211	250	Tomy w bibliotekach w tys.	13	14
Uczniowie w tys.	12	15	Liczba grup i zespołów kul- turalno-oświatowych	106	126
Liczba bibliotek i czytelni	1 693	1 717			
Tomy w tys.	544	535			
Czytelnicy w tys.	49	53			
Towarzystwo Szkoły Ludowej^a			Centralny Związek Młodej Wsi		
Liczba kół	447	466	Liczba kół	5 255	5 310
Członkowie w tys.	33	36	Członkowie w tys.	149	153
Liczba czytelni	1 128	1 417	Liczba bibliotek	1 970	2 172
Członkowie w tys.	32	40	„ zespołów przyspo- sobienia rolniczego	2 738	2 129
Liczba szkół i przedszkoli	71	70	Ukończyło przysp. roln.	14626	13 815
Uczniowie w tys.	3	3			
Liczba kursów	186	206			
Uczestnicy w tys.	6	7			
Liczba bibliotek	2 168	2 572	Związek Młodzieży Wiejskiej R. P. (Wici)		
Tomy w tys.	546	598	Liczba kół	2 650	2 900
Czytelnicy w tys.	51	46	Członkowie w tys.	90	97
Liczba wypożyczeń w tys.	1 101	1 144	Liczba bibliotek	1 766	1 932
Towarzystwo Czytelni Ludowych			Związek Młodzieży Ludowej^c		
Liczba kół	317	357	Liczba kół	830	1 350
Członkowie w tys.	18	19	Członkowie w tys.	29	52
Liczba bibliotek i czytelni	1 510	1 651	Liczba domów ludowych	43	54
Tomy w tys.	411	443	„ bibliotek	437	546
Czytelnicy w tys.	91	101	Tomy w tys.	31	43
Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego			Liczba czytelni i świetlic	667	1 080
Liczba oddziałów	177	210	„ kursów	89	186
Członkowie w tys.	8	9	Uczestnicy w tys.	4	6
Liczba bibliotek i czytelni	294	310	Liczba zespołów przyspo- sobienia sportowego	—	7
„ odczytów	2 288	2 481			
„ kursów	—	52	Katolicki Związek Młodzieży Męskiej^a		
Związek Strzelecki^b			Liczba kół	4 432	4 553
Liczba domów strzeleckich	120	151	Członkowie w tys.	129	134
„ świetlic własnych	3 917	4 241	Tomy w bibliotekach w tys.	249	275
„ zesp.świetlicowych	7 122	8 276	Uczestnicy zespołów przy- sposobienia rolniczego	8 899	9 950
„ bibliotek stałych	3 806	4 986			
„ ogniw męskich	6 165	7 145	Katolicki Związek Młodzieży Żeńskiej^a		
„ ogniw żeńskich	979	961	Liczba kół	5 074	5 280
„ kół przyjaciół	1 138	1 149	Członkinie w tys.	140	150
Członk. kół przyjaciół w tys.	78	78	Tomy w bibliotekach w tys.	241	288
Liczba drużyn orlat	1 213	2 190	Uczestniczki zespołów przysposobienia rolniczego	8 343	9 998
„ kursów	231	617			
„ zesp. przysp. roln.	2 036	1 724			
„ kół sport. męskich	11 830	14 105			
„ kół sport. żeńskich	927	964			

^a Dane za lata 1934 i 1935. ^b Okresy sprawozdawcze od I.IX do 31.VIII następnego roku. ^c Okresy sprawozdawcze od I.IV do 31.III następnego roku.

Źródło: Dane poszczególnych stowarzyszeń.

TABL. 37. STOWARZYSZENIA WYŻSZEJ UŻYTECZNOŚCI W POLSCE W LATACH 1935 i 1936

Wyszczególnienie	1935	1936	Wyszczególnienie	1935	1936
Polski Czerwony Krzyż			Organizacja harcerek		
Liczba oddziałów	319	326	Liczba hufców	233	236
„ kół	4 755	5 715	Harcerki i zuchy w tys.	62	62
w tym młodzieży szkolnej	3 850	4 682	Liczba obozów i kursów	639	504
Członkowie w tys.	407	445	Uczestniczki w tys.	17	20
w tym:			Towarzystwo Budowy Szkół Powszechnych		
rzeczywiści	160	170	Liczba kół	12 535	12 356
popierający	23	25	Członkowie w tys.	233	225
młodzież szkolna	219	250	Liczba wykończonych izb lekcyjnych	1 281	1 309
Dochody w tys. zł	5 259	3 942	Dochody w tys. zł	4 867	4 666
Polski Biały Krzyż^a			Tow. Przyjaciół Młodzieży Akademickiej		
Liczba okręgów i kół	134	140	Liczba komitetów wojew.	15	15
Szkoły i kursy:			„ kół lokalnych	90	210
liczba kompletów	914	817	Członkowie	1 890	8 100
uczniowie w tys.	30	25	Dochody w tys. zł	1 667	1 600
Liczba świetlic	303	372	Wydatki „ „	1 608	1 595
„ bibliotek	377	440	w tym:		
Dochody w tys. zł	443	552	na pomoc gospodarczą ^d	566	605
Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej			„ opiekę i zdrowotność	750	800
Liczba obwodów	304	295	„ wychowanie fizyczne i kolonie letnie	219	130
„ kół	15 763	15 444	Związek Straży Pożarnych		
Członkowie w tys.	1 331	1 483	Liczba straży pożarnych	11 679	12 427
w tym:			w tym zawodowych	67	70
rzeczywiści	675	701	Członkowie w tys.	300	307
popierający ^b	654	779	Liczba bibliotek i czytelni	484	763
Dochody w tys. zł	7 350	8 150	„ świetlic	2 052	2 138
Związek Harcerstwa Polskiego^c			„ zespołów teatralnych	1 520	1 832
Organizacja harcerzy			„ chórów i orkiestr	1 092	1 207
Liczba hufców	279	284			
„ miejscowości	1 301	1 301			
Harcerze i zuchy w tys.	103	103			
Liczba obozów i kursów	1 286	1 922			
Uczestnicy w tys.	37	37			

^a Rok sprawozdawczy od 1.IV do 31.III następnego roku. ^b Głównie młodzież szkolna. ^c Od 1936 r. stowarzyszenie wyższej użyteczności. ^d Na akcję żywnościową, mieszkaniową, zapomogową.

Uwaga. Od 1937 r. do rzędu stowarzyszeń wyższej użyteczności zaliczono Instytut Józefa Piłsudskiego poświęcony Badaniom Najnowszej Historii Polski. Źródło: Dane poszczególnych stowarzyszeń.

TABL. 38. LIGA MORSKA I KOLONIALNA W LATACH 1935 i 1936

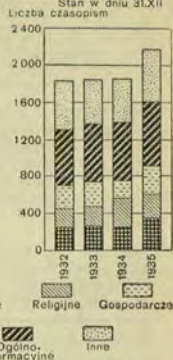
Wyszczególnienie	1935	1936	Wyszczególnienie	1935	1936
Liczba oddziałów	1 556	1 730	Dochody w tys. zł	3 734	3 938
Liczba kół szkolnych	2 148	2 128	w tym Funduszu		
Członkowie w tys.	453	458	Obrony Morskiej	1 800	1 400

Źródło: Dane Ligi Morskiej i Kolonialnej.

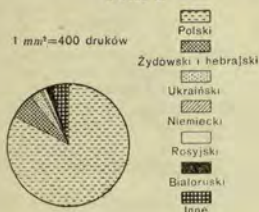
DRUKI NIEPERIODYCZNE WEDŁUG TYPÓW WYDAWNICTW

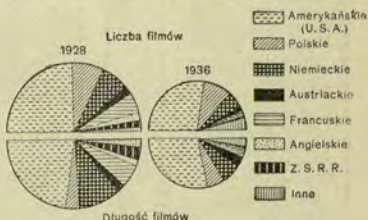
CZASOPISMA WEDŁUG TREŚCI
Stan w dniu 31.XII

DRUKI NIEPERIODYCZNE WEDŁUG JĘZYKA W 1935 R.

OCENIUJANE FILMY WEDŁUG POCHODZENIA

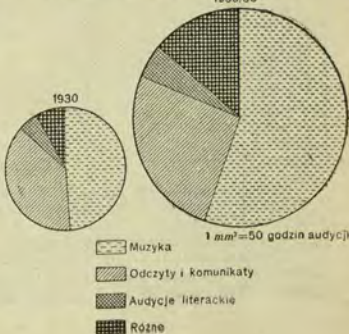
RADIOABONENCI W POLSCE

Stan w dniu 1.II 1937 r.

AUDYCJE RADYOWE W POLSCE

1935/36

DZIAŁ XX. WYZNANIA

TABL. 1. WYDATKI Z BUDŻETU MINISTERSTWA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO NA WYZNANIA W LATACH 1927/28, 1929/30, 1931/32, 1933/34, 1934/35, 1936/37^a i 1937/38

Wyznania	1927/28	1929/30	1931/32	1933/34	1934/35	1936/37 ^a	1937/38 ^a
	w tysiącach złotych						
Ogółem	22 836	25 273	22 970	22 701	21 010	21 983	22 351
w tym: katolickie	21 183	22 422	20 911	20 649	18 946	19 846	19 908
ewangelickie	165	189	170	163	159	174	354
prawosławne	1 129	1 895	1 282	1 283	1 283	1 334	1 471
mahometańskie	63	65	57	57	57	57	57
mojżeszowe	192	226	189	180	174	183	183

^a Budżet.

TABL. 2. ETATY NIEKTÓRYCH WYZNAŃ W POLSCE PRZEWDZIĄNE W BUDŻECIE W 1937/38 R.

Wyszczególnienie	1937- -1938
Wyznania katolickie	14167
w tym:	
Profesorowie zakładów teologicznych i seminarjów	238
Proboszczowie	6 634
Rektorzy kościołów filialnych	358
Wikariusze	2 859
Alumni	2 867
Wyznania ewangelickie	648
w tym:	
Superintendenci	47
Pastorowie parafialni i filialni	498
Wyznanie prawosławne	2 920
w tym:	
Proboszczowie	1 028
Rektorzy	340
Wikariusze	60
Psalmiści	1 383
Wyznanie mahometańskie	39
w tym:	
Imami	17
Muezini	15

TABL. 3. KOŚCIÓŁ KATOLICKI W POLSCE W 1934 R.

Wyszczególnienie	Obrządki			
	łaciński	grecki	ormiański	wschodnio-bizantyjski
Ustrój terytorialny^a				
Prowincje	5	1	—	— ^b
Archidiecezje	5	1	1	— ^b
Diecezje	15	2	—	— ^b
Dekanaty	450	128	3	1
Parafie	5 018	1 983	8	45
Kler świecki				
Kardynałowie	2	—	—	—
Arcybiskupi	3	1	1	—
Biskupi	36	6	—	1
Kapłani innych stopni	9 128	2 299	21	32
w tym:				
emeryci	323	18	3	—
na studiach	127	5	—	—
kapelani wojsk.	74	7	1	—
na emigracji	55	12	2	—
Alumni	3 410	634	12	32
w tym w seminariach niższych	962	191	—	—
Kler zakonny i zakonnicy^c				
Domy męskie	327	26	—	13
Zakonnicy	6 178	524	—	57
w tym: kapłani	1 557	117	—	26
klerycy	2 150	123	—	18
Domy żeńskie	1 560	121	1	7
Zakonnice	15 613	1 065	16	44

Uwagi do tablicy 3. ^a Nie uwzględniono Biskupstwa Polowego Wojsk Polskich oraz parafii wojskowych różnych obrządków. ^b Polska stanowi okrąg działalności Biskupa Wizytatora. ^c Dane dla obrządku łacińskiego dotyczą zakonów męskich za rok 1936, żeńskich za rok 1935.

Źródła tabl. 3: O. M. Pirożyński C. SS. R. *Statystyka Kościoła w Polsce*. Lublin 1935; ponadto tego autora: *Ze statystyki Kościoła w Polsce na rok 1936*, Kraków 1936, oraz *Zakony żeńskie w Polsce*, Lublin 1935.

DZIAŁ XXI. SEJM I SENAT

TABL. 1. WYBORY DO SEJMU I SENATU W POLSCE W 1935 R.

Wyszczególnienie	Polska	Województwa			
		cen- tralne	wschod- nie	zachod- nie	połu- dniowe
Sejm					
Uprawnieni do głosowania w tys.	16 332	6 812	2 682	2 410	4 428
Głosujący w tys.	7 512	2 663	1 597	1 230	2 022
Ogólna liczba ważnych kartek w tys. ^a	7 065	2 546	1 557	979	1 983
„ „ „ „ głosów „ „ „ ^a	12 259	4 225	2 867	1 576	3 591
Stosunek głosujących do uprawnio- nych w %	46,0	39,1	59,5	51,0	45,7
Senat					
Zgromadzenia obwodowe					
Uprawnieni do głosowania w tys. ^b	267	116	31	52	68
z tytułu: zasługi osobistej	6r	26	8	14	13
wykształcenia	124	54	13	22	35
zaufania obywateli	8a	36	10	16	20
Głosujący w tys.	166	71	21	35	39
Stosunek głosujących do uprawnio- nych w %	61,9	61,7	66,3	66,4	56,9
Wojewódzkie kolegia wyborcze					
Delegaci wybrani	2 640	1 175	299	501	665
„ obecni	2 546	1 112	299	483	652

^a Wyborca ma prawo złożenia na jednej kartce dwóch głosów na dwóch kandydatów, może z tego prawa nie skorzystać i głosować na jednego kandydata.
^b Obywatele mający prawo wybierania z tytułu zasługi osobistej lub wykształcenia wciągani są do spisów, jeżeli udowodnią, że im to prawo przysługuje, posiadają to prawo z tytułu zaufania obywateli wciągani są do spisów z urzędu.

TABL. 2. POSŁOWIE I SENATOROWIE WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA I ZAWODU W POLSCE W 1935 R.

Wiek	Po- sło- wie	Se- na- tor.	Wykształcenie	Po- sło- wie	Se- na- tor.	Zawód	Po- sło- wie	Se- na- tor.
Ogółem	206	96						
Lat:								
30—34	8	—	Szkoła wyższa ukończona	105	63	Rolnicy	71	22
35—39	43	—	nie ukończona	24	7	Przemysł i kupy	11	6
40—44	75	15	Szkoła ukończona śr. ogólnokształ.	17	7	Rzemieślnicy	3	1
45—49	36	24	kształc. zawodowa	8	4	Prac. państwowi	15	11
50—54	31	22				Prac. samorządowi	22	3
55—59	12	16	Szkoła średnia nie ukończona ^a	13	3	Prac. prywatni	14	6
60—64	—	6				Profesorowie	—	9
65—69	1	6				Nauczyciele	12	2
70—74	—	4	Szkoła powszech. ukończona	19	4	Wojskowi	3	4
75	—	—	nie ukończona	4	—	Duchowni	4	1
i więcej	—	31		6	5	Adwokaci i notar.	14	4
						Lekarze	7	4
						Publicyści i liter.	10	5
						Inne zawody	20	18

^a Nie ukończona szkoła średnia ogólnokształcąca, zakład kształcenia nauczycieli lub szkoła zawodowa.

Uwaga. Dane według stanu bezpośrednio po wyborach.

DZIAŁ XXII. ADMINISTRACJA PUBLICZNA

TABL. 1. LICZBA STANOWISK ADMINISTRACJI CYWILNEJ I NAUCZYCIELSKICH PRZEWIDZIANYCH W BUDŻETACH PAŃSTWA POLSKIEGO W LATACH 1930/31 - 1937/38

Kategorie funkcjonariuszów Ministerstwa	1930-	1931-	1932-	1933-	1934-	1935-	1936-	1937-
	1931	1932	1933	1934	1935	1936 ^a	1937 ^a	1938 ^a
	w tysiącach							
Administracja cywilna . . .	107	103	103	104	107	106	110	111
w tym służba bezpieczeństwa ^b	45	45	43	43	44	43	43	44
Funkcjonariusze wyżsi . . .	50	49	49	50	51	50	53	53
w tym Ministerstwa:								
Spraw Wewnętrznych	8	8	9	7	7	7	7	8
Skarbu	15	14	14	14	17	17	18	18
Sprawiedliwości	14	14	14	14	15	15	14	14
Wyznań Rel. i Ośw. Publ.	3	3	3	4	3	3	4	4
Funkcjonariusze niżsi . . .	57	54	54	54	56	56	57	58
w tym Ministerstwa:								
Spraw Wewnętrznych	35	36	34	34	34	34	34	34
Skarbu	8	8	8	7	8	8	7	8
Sprawiedliwości	7	7	6	6	6	6	7	6
Wyznań Rel. i Ośw. Publ.	4	3	3	3	4	3	3	4
Nauczycielstwo	80	82	77	77	77	77	77	83

^a Uwzględniono również pracowników opłacanych poprzednio z kredytów rzeczowych. ^b Policja, Korpus Ochrony Pogranicza, Straż Graniczna i Straż Więzienna.

Uwaga. Dane o liczbie pracowników Polskich Kolei Państwowych ob. dz. XI, tabl. 3, str. 178, Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu - dz. XI, tabl. 35, str. 193.

TABL. 2. POLICJA PAŃSTWOWA W POLSCE W LATACH 1935 - 1937
Stan w dn. I.I

Organizacja Skład osobowy	1935	1936	1937					
			Ogółem	Ko- menda Główna	Województwa			połu- dniowe
					central- ne	wschod- nie	za- chod- nie	
Organizacja:								
Komendy powiatowe i miejskie	247	247	247	×	83	37	53	74
Komisariaty	181	184	182	×	82	19	49	32
Posterunki	2 954	2 869	2 847	×	1 006	542	426	873
Skład osobowy:								
Oficerowie i szeregowi	31 252	31 362	32 264	538 ^a	13 512	5 359	5 330	7 525
Oficerowie	838	845	876	79	319	133	157	188
Szeregowi ^b	27 725	27 715	27 477	459	11 425	4 755	4 592	6 246
Szereg. służby śledczej	2 689	2 802	2 845	—	1 328	471	475	571
Kandydaci kontraktowi na szeregowych	—	—	1 066	—	440	—	106	520
Urzednicy	286	301	299	60	162	19	29	29
Funkcjonariusze niżsi	651	674	675	63	287	108	90	127

^a Łącznie z personelem szkół policyjnych. ^b Posterunkowi do starszych przodowników włącznie. ^c Wywiadownicy nie umundurowani, otrzymujący dodatki na pokrycie wydatków związanych z ich funkcjami.

TABL. 3. FUNKCJONARIUSZE PAŃSTWOWI^a W POLSCE WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 1933 R.

Stan w dn. 31.I

Wyszczególnienie	Ogółem w tys.	Funkcjonariusze państwowi w wieku lat						
		24 i mniej	25-29	30-34	35-39	40-49	50-59	60 i więcej
		w odsetkach ogółu funkcjonariuszów						
Administracja i nau- czycielstwo	124	4,6	20,7	22,1	16,8	22,9	10,9	2,0
Mężczyźni	78	2,3	16,0	21,4	17,3	25,9	14,2	2,9
Kobiety	46	8,4	28,7	23,3	16,1	17,6	5,3	0,6
Wojsko, policja, straż graniczna	85	1,2	17,0	31,8	27,6	20,0	2,3	0,1
P. K. P.	142	0,3	5,3	17,1	20,0	35,5	19,8	2,0
Mężczyźni	139	0,3	5,3	17,0	19,9	35,6	19,9	2,0
Kobiety	3	2,3	7,7	20,0	21,4	30,8	16,0	1,8
Poczta, Telegr. i Telef. Mężczyźni	28	4,7	16,2	25,5	18,9	23,9	10,0	0,8
Kobiety	4	8,4	21,0	30,8	19,2	15,8	4,7	0,1

^a Bez pracowników kontraktowych.

TABL. 4. OSOBY POBIERAJĄCE ZAOPATRZENIA EMERYTALNE ZE SKARBU PAŃSTWA, PAŃSTWOWE ZAKŁADU EMERYTALNEGO ORAZ Z FUNDUSZÓW PRZEDSIĘBIORSTW I MONOPOLÓW PAŃSTWOWYCH W POLSCE W LATACH 1934 - 1936

A. Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1934	1935	1936	Wyszczególnienie	1934	1935	1936
Ogółem ^a	184619	192734	198948	Zaopatrzenia wyjątkowe	1 403	1 391	1 352
w tym				Państwowy Zakład Emerytalny	199	572	1 136
Państwa Polskiego	151817	160645	168102	Emeryci	145	337	671
Emeryci	96 061	101445	104832	Wdowy	33	83	171
Wdowy	30 993	33 547	36 512	Sieroty	21	152	294
Sieroty	24 763	25 653	26 758	Koleje, Poczta, Tele- graf i Telefon, Lasy Państwowe	91 785	94 682	95 619
Skarb Państwa	84 697	89 389	92 931	Państwa Polskiego	77 265	80 286	82 830
Cywilni (admini- stracja)	65 963	69 208	71 722	Emeryci	43 718	45 002	45 433
Państwa Polskiego	53 886	57 573	60 515	Wdowy	17 832	19 043	20 566
Emeryci	36 374	38 828	40 529	Sieroty	15 715	16 241	16 831
Wdowy	10 370	11 357	12 322	Państw zaborczych	14 520	14 396	13 789
Sieroty	7 142	7 388	7 664	Emeryci	5 529	5 350	5 199
Państw zaborczych	12 077	11 635	11 207	Wdowy	8 248	8 362	8 109
Emeryci	3 328	3 146	3 004	Sieroty	743	684	481
Wdowy	7 980	7 745	7 461	Monopole	7 938	8 091	8 262
Sieroty	769	744	742	Państwa Polskiego	5 030	5 224	5 496
Wojskowi	17 331	18 790	19 857	Emeryci	3 541	3 659	3 775
Państwa Polskiego	15 437	16 990	18 125	Wdowy	658	716	805
Emeryci	12 283	13 619	14 424	Sieroty	831	849	916
Wdowy	2 100	2 348	2 648	Państw zaborczych	2 908	2 867	2 766
Sieroty	1 054	1 023	1 053	Emeryci	2 172	2 136	2 067
Państw zaborczych	1 894	1 800	1 732	Wdowy	646	668	635
Emeryci	610	585	543	Sieroty	90	63	64
Wdowy	1 184	1 150	1 133				
Sieroty	100	65	56				

^a Dane dla kolei według stanu w dn. I.VII,

(dok. str. 340)

TABL. 4. OSOBY POBIERAJĄCE ZAOPATRZENIA EMERYTALNE ZE SKARBU PAŃSTWA, PAŃSTWOWEGO ZAKŁADU EMERYTALNEGO ORAZ Z FUNDUSZÓW PRZEDSIĘBIORSTW I MONOPOLÓW PAŃSTWOWYCH W POLSCE W LATACH 1934-1936 (dok.)
B. Ruch w ciągu 1936 r.

Wyszczególnienie	Przy- było	Ubyło	Wyszczególnienie	Przy- było	Ubyło
Ogółem	17 990	10 635	Polskie Koleje Pań- stwowe	8 757	5 958
Skarb Państwa	7 409	3 867	Emeryci	3 105	1 861
Cywilni (admini- stracja)	5 354	2 840	Wdowy	2 130	1 022
w tym			Sieroty	3 522	3 075
Państwa Polskiego	5 230	2 288	Poczta, Telegraf i Telefon	682	523
Emeryci	3 440	1 739	Lasy Państwowe	202	82
Wdowy	1 428	463	w tym		
Sieroty	362	86	Państwa Polskiego	192	69
Wojskowi	1 994	927	Emeryci	132	44
w tym			Wdowy	27	13
Państwa Polskiego	1 965	830	Sieroty	33	12
Emeryci	1 505	700	Monopole	344	173
Wdowy	405	105	w tym		
Sieroty	55	25	Państwa Polskiego	341	69
Zaopatrzenia wy- jątkowe	61	100	Emeryci	178	62
Państwowy Zakład Emerytalny	596	32	Wdowy	90	1
Emeryci	362	28	Sieroty	73	61
Wdowy	91	3			
Sieroty	143	1			

TABL. 5. WYDATKI NA ZAOPATRZENIA EMERYTALNE^a ZE SKARBU PAŃSTWA, PAŃSTWOWEGO ZAKŁADU EMERYTALNEGO ORAZ Z FUNDUSZÓW PRZEDSIĘBIORSTW I MONOPOLÓW PAŃSTWOWYCH W POLSCE W LATACH 1928/29, 1930/31 - 1937/38

Wyszczególnienie	1928-	1930-	1931-	1932-	1933-	1934-	1935-	1936-	1937-
	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937 ^b	1938 ^b
	w tysiącach złotych								
Ogółem	176428	265361	263275	275930	266367	284541	290997	270872	278620 ^c
Skarb Państwa	122276	161347	155917	163107	154171	162949	172439	159580	167400
Państwowy Zakład Emerytal. Przedsiębiorstwa:						253	550	1 042	1 545
P. K. P.	50 894	86 908	88 792	89610 ^d	88643 ^d	89010 ^d	90167 ^d	83690 ^d	85 130 ^d
Poczta, Telegraf i Telefon	—	10 646	10 895	15 591	15 263	23 585	19 083	17 015	17 228
Lasy Państw. ^e	—	1 870	2 051	1 851	1 965	2 068	2 101	2 500	.
Monopole:									
Solny	1 362	1 718	1 834	2 143	2 646	2 817	2 646	2 730	2 787
Spirytusowy	—	3	21	49	104	223	279	295	360
Tytoniowy	1 896	2 869	3 765	3 579	3 575	3 636	3 732	4 020	4 170

^a Z formalnie zaliczonych w budżetach do wydatków na emerytury i zaopatrzenia uwzględniono wydatki na: emerytury, pensje wdowie i sierocie oraz na zaopatrzenia wyjątkowe, koszty przesiedlenia, odprawy pośmiertne. ^b Budżet. ^c Bez wydatków Lasów Państwowych. ^d Lata kalendarzowe 1932-1937. ^e Lata budżetowe od I.X do 31.IX następnego roku.

Uwaga. Dane o uczestnikach powstań narodowych, b. skazańcach politycznych oraz inwalidach ob. dział XV, tabl. 12 i 13, ser. 281 i 282.

TABL. 6. LICZBA STANOWISK PRACOWNIKÓW ORAZ ZAOPATRZENIA EMERYTALNE PRZEWIDZIANE W BUDŻETACH SKARBU ŚLĄSKIEGO W LATACH 1933/34, 1936/37, 1937/38

Wyszczególnienie	1933-	1936-	1937-	Wyszczególnienie	1933-	1936-	1937-
	-1934	-1937	-1938		-1934	-1937	-1938
Liczba stanowisk	10030	10258	10368				
w tym: Policja	2 371	2 382	2 414	Emeryci	696	1 045	1 100
Nauczycielstwo	5 468	5 572	5 592	Wdowy	319	416	435
Liczba osób pobierających zaopatrzenia emerytalne ^a :				Sieroty	348	436	455
Państwa Polskiego	1 363	1 897	1 990	Wydatki na zaopatrzenia w tys. zł	3 914 ^b	4 080	4 450
Państw zaborczych	1 267	1 823	1 927				
	96	74	63				

^a Stan z trzeciego kwartału roku poprzedzającego okres budżetowy.

^b Według zamknięć rachunkowych.

TABL. 7. PRACOWNICY ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W POLSCE W 1934/35 R.

Województwa Związki samorządu terytorialnego	Ogół- tem	Umy- słowi	Fizycz- ni	W admini- stracji		W zakł. dobra publ. i przeds.	
				razem	w tym umysł.	razem	w tym umysł.
Ogółem	95 142	44 021	51 121	58 171	33 917	35 399	9 806
Woj. centralne	44 103	20 086	24 017	26 606	15 614	17 497	4 472
„ wschodnie	8 088	4 915	3 173	5 842	3 919	2 246	996
„ zachodnie	23 299	11 382	11 917	12 751	8 146	8 976	2 938
„ południowe	19 652	7 638	12 014	12 972	6 238	6 680	1 400
Gminy wiejskie	16 408	10 990	5 418	15 703	10 747	649	233
Miasta nie wydzielone	14 577	6 857	7 720	9 220	4 878	4 962	1 857
Miasta wydzielone	46 715	18 289	28 426	21 911	12 546	23 856	5 592
w tym powyżej 100 tys. mieszkańców	37 671	14 180	23 482	17 029	9 837	19 800	4 200
Powiatowe zw. samorząd.	15 685	7 273	8 412	11 177	5 604	4 335	1 654
Wojewódz. zw. samorząd.	1 757	612	1 145	160	142	1 597	470

TABL. 8. ZAOPATRZENIA EMERYTALNE Z SAMORZĄDOWYCH FUNDUSZÓW EMERYTALNYCH LUB Z BUDŻETÓW ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W POLSCE W 1935 R.

Województwa Związki samorządu terytorialnego	Liczba osób pobierających zaopatrzenia emerytalne				Wydatki na za- opatrz. w tys. zł
	Ogółem	Emeryci	Wdowy	Sieroty	
Ogółem	14 820	8 836	4 482	1 502	27 538
Woj. centralne	6 819	4 701	1 505	613	15 206
„ wschodnie	725	496	151	78	1 102
„ zachodnie	2 096	1 097	742	257	3 372
„ południowe	5 180	2 542	2 084	554	7 858
Gminy wiejskie	403	253	99	51	783
Miasta nie wydzielone	1 285	714	488	83	1 426
Miasta wydzielone	11 248	6 805	3 268	1 175	22 635
w tym powyżej 100 tys. miesz.	9 490	5 858	2 658	974	20 152
Powiatowe związki samorządowe	1 610	946	512	152	2 193
Wojewódzkie związki samorząd.	274	118	115	41	501

TABL. 9. KARY ADMINISTRACYJNE W POLSCE W LATACH 1933/34—1935/36^a

Wyszczególnienie	1933— —1934	1934— —1935	1935/36					
			Polska	M. st. War- sza- wa	Województwa			
					cen- tral- ne ^b	wschod- nie	za- chod- nie	połu- dnio- we
w tysiącach								
Ogółem	1145,0	1102,8	1056,2	112,7	382,7	155,6	165,4	239,8
Ukarano:								
grzywną 10 zł i mniej	.	.	861,0	79,4	305,3	132,1	136,1	208,1
„ 10—50 zł	.	.	110,7	12,6	51,0	15,1	16,2	15,8
„ powyżej 50 zł	.	.	10,3	1,7	5,4	1,1	1,0	1,1
aresztem 7 dni i mniej	.	.	63,3	18,5	15,9	5,4	11,1	12,4
„ powyżej 7 dni	.	.	10,9	0,5	5,1	1,9	1,0	2,4
Za przekroczenie prze- pisów:								
sanitarnych	107,8	88,6	85,2	4,6	35,2	25,0	4,4	16,0
drogowych	185,3	179,5	182,7	43,4	57,4	19,9	38,2	23,8
o posiadaniu broni	31,6	31,9	35,1	0,4	14,3	3,8	6,0	10,6
ustawy przeciwalkohol. ustawy o powszechnej służbie wojskowej	56,1	52,9	60,8	9,7	19,5	9,4	14,1	8,1
prawa o wykroczeniach Odsetek żądań skierowa- nia sprawy do sądu ^c	36,1	39,8	25,9	5,2	8,8	3,7	2,8	5,4
Liczba kar na 10 000 mieszkańców	260,7	258,5	243,8	17,0	107,7	29,6	30,3	59,2
	3,5	3,2	3,5	2,1	3,4	2,1	3,4	5,0
	344	328	311	920	294	261	346	266 ^d

^a Okresy od I.X do 30.IX następnego roku. ^b Bez m. st. Warszawy.

^c W stosunku do ogólnej liczby nałożonych kar.

U waga. Dane nie obejmują kar administracyjnych nałożonych doraźnym nakazami karnymi.

TABL. 10. LICZBA WSZCZĘTYCH SPRAW KARNYCH SKARBOWYCH^a W POLSCE W LATACH 1929—1936

Wyszczególnienie	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
	w tysiącach							
Ogółem	102,7	95,8	89,0	122,2	157,7	200,2	173,4	156,5
W tym za przekroczenie przepisów:								
celnych	18,7	20,7	21,3	26,8	31,8	36,9	30,6	33,3
o monopolach	68,2	57,9	51,9	75,0	99,3	133,4	115,5	99,5
w tym: spirytusowym	35,1	33,4	32,5	33,5	41,4	47,5	46,6	41,9
tytoniowym	27,7	20,7	15,8	34,4	48,7	62,7	47,6	39,1
akcyzowych	6,2	4,6	4,1	4,1	10,1	12,9	11,9	10,8
innych	9,6	12,6	11,7	16,3	16,5	17,0	15,4	12,9

^a Dane w związku ze zmianami prawa karnego skarbowego w latach 1932 i 1936 nie są całkowicie porównywalne.

TABL. 11. SĘDZIOWIE I CZYNNOŚCI NAJWYŻSZEGO TRYBUNAŁU ADMINISTRACYJNEGO W POLSCE W LATACH 1928—1936

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Sędziowie ^a	33	37	39	39	37	37	39	39	39
Sprawy: pozostało z roku ubiegłego	5 467	6 328	8 035	10 664	13 716	16 655	14 061	15 333	14 250
wpłynęło	5 280	7 344	10 001	11 502	11 568	9 948	11 372	8 048	7 956
załatwiono	4 420	5 651	7 390	8 487	8 695	12 542 ^b	10 155	9 131	9 845

^a Łącznie z prezesami. ^b W tym 2 600 skarg nie podtrzymanych.

DZIAŁ XXIII. SĄDOWNICTWO, PRZESTĘPCZOŚĆ, WIĘZIENICTWO

Sądownictwo administracyjne ob. dział XXII, tabl. 9-11 str. 342

TABL. 1. SĄDOWNICTWO W POLSCE W 1935 R.

Wyszczególnienie	Liczba	Wyszczególnienie	Liczba
Sądy:		W sądach pracy	32
Sąd Najwyższy	1	Sędziowie śledczy	144
Sądy apelacyjne	7	Prokuratorzy ^a	449
„ okręgowe	45	W sądzie Najwyższym	40
„ grodzkie	548	W sądach apelacyjnych	64
„ pracy	16	„ „ okręgowych	345
Sędziowie ^a	3 149	Asesorowie sądowi ^b	582
W Sądzie Najwyższym	74	Aplikanci sądowi ^b	1 453
W sądach apelacyjnych	215	Komornicy ^b	716
„ „ okręgowych	1 073	Pisarze hipoteczni ^b	118
„ „ grodzkich	1 611	Notariusze ^b	780

^a Etaty. ^b Stan faktyczny.

TABL. 2. ADWOKACI I APLIKANCI ADWOKACY W POLSCE W LATACH
1929, 1936 i 1937

Stan w dn. 1.1

Lata	Adwokaci		Apli- kanci adwo- kacy	Okręgi apelacyjne Wielkie miasta	Adwokaci		Apli- kanci adwo- kacy
	Licz- ba	Na 10000 ludn.			Licz- ba	Na 10000 ludn.	
Polska	4 394	1,4	1 470	Apel. katowicka	245	1,8	82
1936	6 957	2,1	3 367	w tym:			
1937	7 211	2,1	3 599	m. Katowice	98	7,4	33
Apel. warszawska	2 047	2,5	777	m. Chorzów	26	2,4	3
w tym:				Apel. poznańska	598	1,2	190
m. st. Warszawa	1 409	11,4	592	w tym:			
m. Łódź	262	4,0	80	m. Poznań	153	5,8	76
m. Częstochowa	33	2,5	15	m. Bydgoszcz	53	4,0	19
m. Sosnowiec	47	3,9	14	Apel. krakowska	1 324	3,0	780
Apel. lubelska	277	0,5	61	w tym m. Kraków	512	21,1	382
w tym m. Lublin	77	6,6	23	Apel. lwowska	2 393	4,3	1 608
Apel. wileńska	327	0,8	101	w tym m. Lwów	847	24,4	518
w tym m. Wilno	144	6,9	57				

TABL. 3. CZYNNOŚCI SĄDÓW PRACY W POLSCE^a W SPRAWACH
CYWILNYCH W LATACH 1930-1936

Wyszczególnienie	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Wpłynęło skarg	24 807	25 322	20 355	16 998	15 532	19 160	22 875
pracodawców	1 033	939	1 004	1 088	1 212	1 436	1 279
pracown. umysłowych	4 945	6 025	4 970	3 579	3 010	3 874	4 158
pracown. fizycznych	18 562	18 005	14 206	12 140	11 205	13 705	17 311
uczniów	267	203	175	191	105	145	127
Załatwiono skarg	26 134	24 926	21 322	17 636	15 044	18 655	21 579
w tym:							
ugodą	3 838	3 698	3 454	.	2 332	3 797	3 332
wyrokiem	14 898	14 423	12 655	.	9 195	9 841	11 110
w tym zaocznym	2 900	2 992	2 423	.	1 422	1 483	1 365
Wniesiono odwołań	2 880	2 967	2 964	2 729	1 838	2 014	2 657

^a Na terenie woj. poznańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części woj. śląskiego sądy pracy zostały zorganizowane z dn. 1.X 1936 r.

TABL. 4. CZYNNOŚCI SĄDÓW POWSZECHNYCH W POLSCE W LATACH 1934 i 1935

Wyszczególnienie	Wpłynęło		Załatwiono		Wpłynęło		Załatwiono	
	1934	1935	1934	1935	1934	1935	1934	1935
	w tysiącach							
A. Sprawy cywilne								
Sądy I instancji	Sądy grodzkie				Sądy okręgowe			
Sprawy sporne	1 193,8	1 031,1	1 256,0	1 058,7	63,6	56,6	79,3	63,2
Apelacje	57,2	60,9	.	.	11,9	12,3	.	.
Sprawy niesporne	341,1	364,4	373,7	379,0	31,0	29,9	32,8	31,3
Sądy II instancji	Sądy okręgowe				Sądy apelacyjne			
Sprawy	82,0	77,3	87,6	79,4	14,1	13,3	15,7	17,2
Zażalenia ^a	40,0	39,4	41,0	40,3	11,6	11,3	11,5	11,5
Kasacje	3,0	3,2	.	.	3,4	4,5	.	.
B. Sprawy karne								
Sądy I instancji	Sądy grodzkie				Sądy okręgowe			
Sprawy	1 013,2	944,6	1 015,4	924,7	141,8	135,6	132,1	135,7
Apelacje	82,2	84,0	.	.	14,9	17,3	.	.
Kasacje	x	x	x	x	1,2	9,7	.	.
Sądy II instancji	Sądy okręgowe				Sądy apelacyjne			
Sprawy	85,4	90,8	79,3	85,0	16,1	19,8	15,3	19,3
Zażalenia ^a	16,5	16,3	16,4	16,2	4,8	5,2	5,0	5,1
Kasacje	2,2	2,2	.	.	1,8	2,4	.	.
Urzędy prokuratorskie	Sądy okręgowe				Sądy apelacyjne			
Sprawy ^b	367,0	351,1	367,9	356,0	.	.	.	.

^a Zażalenia na postanowienia sądów I instancji. ^b Śledztwa i dochodzenia.

TABL. 5. EGZEKUCJE SĄDOWE W POLSCE W LATACH 1934 i 1935

Wyszczególnienie	1934	1935							
		Pol-ska	Okręgi apelacyjne						
			war-szaw-ski	lu-bel-ski	wi-leń-ski	po-znań-ski	kato-wicki	kra-kow-ski	lwow-ski
w tysiącach									
Wpłynęło spraw	1463,5	1298,3	239,3	107,1	56,0	390,1	90,7	141,2	273,9
Załatwiono spraw	1393,9	1387,3	235,0	106,4	62,0	395,0	91,6	179,5	317,8
Skierowań do egzekucji:									
na ruchomości według przepisów o nieruchomościach	1267,8	1050,7	181,0	133,1	52,0	190,3	60,3	160,2	273,8
Liczba dokonanych sprzedaży:									
ruchomości	19,0	16,4	6,0	1,4	0,9	3,8	0,6	1,5	2,2
nieruchomości	3,0	2,7	0,5	0,2	0,3	0,4	0,1	0,6	0,6

TABL. 6. CZYNNOŚCI SĄDU NAJWYŻSZEGO W POLSCE W LATACH 1934 i 1935

Wyszczególnienie	Wpłynęło		Załatwiono	
	1934	1935	1934	1935
Sprawy cywilne	7 454	8 046	7 143	7 182
Sprawy karne	5 164	6 694	4 480	5 698
Sprawy wyborcze	—	33	23	49
Sprawy dyscyplinarne	100	85	93	89
Rozstrzygnięcia zasad prawnych	25	15	25	15

TABL. 7. NIEKTÓRE PRZESTĘPSTWA ZAMELDOWANE POLICJI^a W POLSCE W LATACH 1935 i 1936

Przestępstwa	1935	1936				
		Polska	Województwa			
			centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Zbrodnie stanu	948	1 167	380	595	38	154
Opór władzy	6 003	5 616	3 010	655	594	1 357
Inne przestępstwa przeciw władzom i urzędom	17 012	18 485	7 741	1 426	2 786	6 532
Nawoływanie do przestępstwa	8 393	5 670	2 513	1 939	321	897
Świadome puszczenie w obieg fałszywych pieniędzy ^b	2 596	1 479	688	122	216	453
Falszerstwa	5 942	6 002	2 083	954	1 290	1 675
w tym fałszowanie dokumentów	4 158	4 286	1 355	662	933	1 336
Nierząd ^c	3 847	4 031	1 787	510	752	982
Handel kobietami i dziećmi	15	13	8	1	1	3
Podpalenie	3 104	2 719	789	804	230	896
Zabójstwo dokonane	1 672	1 830	816	377	114	523
„ usiłowane	1 659	1 718	818	274	121	505
Ciężkie uszkodzenie ciała	17 215	19 531	8 656	2 903	2 513	5 459
Dzieciobójstwo	932	888	412	189	77	210
Podrzucenie dziecka	2 142	2 241	1 270	451	140	380
Rozbój	1 917	1 952	852	233	222	645
Kradzież	472 287	478 070	188 741	69 472	78 403	141 454
w tym: kieszonkowa	11 121	11 151	5 452	1 068	1 460	3 171
kolejowa	7 295	5 839	2 396	348	1 804	1 291
koni i bydła	3 757	3 845	1 134	883	245	1 583
mieszkaniowa	98 221	92 806	30 100	13 973	13 080	35 653
środków lokomocji	12 795	15 661	6 261	623	6 825	1 952
z pola	30 739	25 055	9 451	4 636	2 666	8 302
z lasu	78 061	80 351	27 339	18 464	6 704	27 824
Paserstwo	9 110	7 951	1 495	197	2 328	3 931
Oszustwo	27 584	27 169	9 052	2 702	5 717	9 698

^a Dane dotyczą czynów przestępczych, będących przedmiotem dochodzeń policyjnych i obejmują zarówno przestępstwa, których sprawcy zostali względnie zostaną w następstwie skazani lub uniewinnieni przez sądy, jak i te przestępstwa, w których postępowanie zostało umorzone. Dane powyższe są zupełnie nieporównywalne z danymi o osobach skazanych przez sądy powszechne, zamieszczonymi w tabl. 8—11 tego działu. ^b Łącznie z fałszerstwem pieniędzy; przestępstw tego rodzaju stwierdzono w 1935 r. 121, w 1936 r. 108. Kuplerstwo, sutenerstwo i inne przestępstwa na tle seksualnym.

TABL. 8. SKAZANI PRAWOMOCNIE WEDŁUG OKRĘGÓW APELACYJNYCH W POLSCE W LATACH 1934 I 1935

Lata Nieletni. Dorośli. Płeć Rodzaje przestępstw	Polska	Okręgi apelacyjne ^a						
		war- szaw- ski	lubel- ski	wi- leń- ski	po- znań- ski	kato- wicki	kra- kow- ski	lwow- ski
1934	668 317	155 158	92 570	77 020	106 637	33 263	90 116	113 553
Nieletni ^b	20 963	6 441	1 924	1 636	4 428	1 197	2 576	2 761
mężczyźni	18 413	5 513	1 642	1 471	3 886	1 096	2 315	2 490
kobiety	2 550	928	282	165	542	101	261	271
Dorośli	647 354	148 717	90 646	75 384	102 209	32 066	87 540	110 792
mężczyźni	538 086	120 142	76 310	64 935	83 923	27 713	71 282	93 781
kobiety	109 268	28 575	14 336	10 449	18 286	4 353	16 258	17 011
1935	622 051	145 151	82 465	65 598	106 341	32 226	89 127	101 143
Nieletni ^b	23 217	6 584	2 311	1 786	5 489	1 330	2 618	3 099
mężczyźni	20 551	5 774	2 016	1 639	4 756	1 219	2 347	2 800
kobiety	2 666	810	295	147	733	111	271	299
Dorośli	598 834	138 567	80 154	63 812	100 852	30 896	86 509	98 044
mężczyźni	497 568	111 566	68 458	55 657	82 242	26 584	70 135	82 926
kobiety	101 266	27 001	11 696	8 155	18 610	4 312	16 374	15 118
Rodzaje przestępstw								
Przeciw Państwu	2 688	617	759	742	112	76	112	270
" władzom								
i urzędom	32 206	8 056	3 493	2 648	4 310	1 686	5 719	6 294
Przeciw porządkowi								
publicznemu i uczu-								
ciom religijnym	4 033	918	346	272	564	482	722	729
Falszowanie pienię-								
dzy	509	153	62	46	135	21	38	54
Streczycielstwo, su-								
tenerstwo itp.	1 453	396	183	86	318	138	219	113
Zabójstwo								
(art. 225 k. k.)	1 289	403	319	156	188	18	101	104
Uszkodzenie ciała:								
ciężkie	6 715	1 326	1 022	809	754	197	1 171	1 436
lekkie	32 138	8 670	4 885	4 046	3 333	983	4 168	6 053
Inne przeciwko życiu								
i zdrowiu	3 617	485	403	602	562	234	654	677
Zniewagi	22 652	6 096	1 843	1 194	3 433	1 619	3 693	4 774
Rozbój	1 499	283	207	95	313	47	243	311
Kradzież	179 664	28 452	15 434	14 237	31 809	9 182	31 197	49 353
Przywłaszczenie	15 628	3 164	1 381	1 200	3 483	1 421	2 011	2 968
Oszustwo	9 372	2 389	782	776	2 034	847	1 136	1 408
Szalbierstwo	38 233	15 917	7 912	5 101	1 671	748	4 421	2 463
Paserstwo	21 032	2 702	1 047	793	4 111	4 311	3 591	4 477
Inne przestępstwa	249 323	65 124	42 387	32 795	49 211	10 216	29 931	19 659

^a Dane dla istniejącego do 1934 r. okręgu toruńskiego wliczono do danych okręgu poznańskiego; innych zmian, które nastąpiły w podziale na okręgi w 1934 r., nie uwzględniono. ^b Do ukończonych 17 lat.

Uwaga do tabl. 8-11. Od 1934 r. Min. Sprawiedliwości wprowadziło zmiany w klasyfikacji przestępstw, dlatego dane o niektórych rodzajach przestępstw są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

TABL. 9. SKAZANI PRAWOMOCNIE NIELETNI I DOROŚLI WEDŁUG PŁCI W POLSCE W LATACH 1934 i 1935

Lata Rodzaje przestępstw	Ogółem	Nieletni ^a		Dorośli	
		razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
Ogółem 1934	668 317	20 963	2 550	647 354	109 268
. 1935	622 051	23 217	2 666	598 834	101 266
Przeciw Państwu	2 688	129	43	2 559	340
„ władzom i urzędom	32 206	233	56	31 973	8 503
„ porządkowi publicznemu i uczuciom religijnym	4 033	66	11	3 967	592
Fałszowanie pieniędzy	509	10	2	499	69
Stręczycielstwo, sutenerstwo itp.	1 453	100	2	1 353	228
Zabójstwo (art. 225 k. k.)	1 289	12	—	1 277	132
Ciężkie uszkodzenie ciała	6 715	172	8	6 543	504
Lekkie uszkodzenie ciała	32 138	576	48	31 562	6 146
Inne przeciwko życiu i zdrowiu	3 617	59	9	3 558	1 415
Zniewagi	22 652	200	68	22 452	9 294
Rozbój	1 499	29	1	1 470	33
Kradzież	179 664	13 506	1 390	166 158	21 438
Przywłaszczenie	15 628	463	63	15 165	2 107
Oszustwo	9 372	170	30	9 202	1 278
Szalbierstwo	38 233	745	82	37 488	4 348
Paserstwo	21 032	267	30	20 765	4 341
Inne przestępstwa	249 323	6 480	823	242 843	40 498

a Do ukończonych 17 lat.

TABL. 10. SKAZANI PRAWOMOCNIE WEDŁUG WYZNANIA W POLSCE W LATACH 1934 i 1935

Lata Rodzaje przestępstw	Wyznanie					
	rzym-sko-katol.	grecko-katol.	prawosławne	ewangelickie	możeszowe	inne
Ogółem 1934	440 537	82 306	65 852	12 370	63 266	3 986
. 1935	416 678	76 752	57 991	11 765	56 557	2 308
Przeciw Państwu	481	145	822	15	923	302
„ władzom i urzędom	21 877	4 249	2 346	447	3 216	71
„ porządkowi publicznemu i uczuciom religijnym	2 510	541	394	64	515	9
Fałszowanie pieniędzy	351	27	44	8	78	1
Stręczycielstwo, sutenerstwo itp.	1 088	60	99	35	167	4
Zabójstwo (art. 225 k. k.)	971	78	187	21	30	2
Ciężkie uszkodzenie ciała	4 496	1 060	775	97	273	14
Lekkie uszkodzenie ciała	21 028	4 665	3 766	579	1 993	107
Inne przeciwko życiu i zdrowiu	2 547	494	275	111	125	65
Zniewagi	15 471	3 125	941	711	2 356	48
Rozbój	1 044	263	152	7	33	—
Kradzież	112 787	41 652	14 769	2 994	7 090	372
Przywłaszczenie	10 534	2 147	1 093	369	1 459	26
Oszustwo	6 025	621	479	216	2 012	19
Szalbierstwo	26 701	1 292	2 910	612	6 484	234
Paserstwo	14 032	3 075	647	350	2 900	28
Inne przestępstwa	174 735	13 258	28 292	5 129	26 903	1 006

TABL. II. SKAZANI PRAWOMOCNIE WEDŁUG WYMIARU KAR ORAZ RECYDYWIŚCI W POLSCE W LATACH 1934 i 1935
A. Nieletni (do ukończonych 17 lat)

Lata Rodzaje przestępstw	Skazano na		Zastosowano środki wychowawcze			Recydywizja ^a
	umieszczenie w zakładzie poprawczym	Zawieszono	zakład wychow.	dozór	upomnienie	
Ogółem 1934	3 235	2 408	369	7 555	9 804	865
. 1935	3 976	3 113	405	7 587	11 249	1 088
Przeciw Państwu	96	70	1	32	—	—
„ władzom i urzędom	51	47	—	100	82	—
„ porządkowi publicznemu i uczuciom religijnym	30	20	2	14	20	—
Falszowanie pieniędzy	5	3	—	1	4	—
Stręczycielstwo, sutenerstwo itp.	54	46	2	41	3	2
Zabójstwo (art. 225 k.k.)	10	7	1	1	—	—
Ciężkie uszkodzenie ciała	85	77	2	54	31	1
Lekkie uszkodzenie ciała	59	55	1	225	291	3
Inne przeciwko życiu i zdrowiu	28	23	1	14	16	1
Zniewagi	27	27	—	56	117	5
Rozbój	22	13	2	4	1	4
Kradzież	2 669	2 015	329	4 228	6 280	816
Przywłaszczenie	86	70	7	135	235	21
Oszustwo	31	23	—	62	77	7
Szalbierstwo	38	32	16	162	529	33
Paserstwo	57	49	2	74	134	6
Inne przestępstwa	628	536	39	2 384	3 429	189

B. Dorośli

Lata Rodzaje przestępstw	Wymierzono kar zasadniczych ^b			Zawieszono wykonanie wymierzonych kar	Recydywizja ^a
	więzienie	areszt	grzywna		
Ogółem 1934	93 203	369 010	173 246	181 464	73 073
. 1935	92 578	339 962	155 808	171 593	86 861
Przeciw Państwu	2 533	18	7	264	314
„ władzom i urzędom	3 761	23 697	4 510	14 250	3 435
„ porządkowi publicznemu i uczuciom religijnym	1 661	2 169	136	1 893	371
Falszowanie pieniędzy	460	36	3	134	72
Stręczycielstwo, sutenerstwo itp.	1 173	179	1	550	167
Zabójstwo (art. 225 k.k.)	1 245	18	—	176	172
Ciężkie uszkodzenie ciała	5 165	1 338	9	3 295	648
Lekkie uszkodzenie ciała	318	20 887	8 220	9 858	2 214
Inne przeciwko życiu i zdrowiu	2 331	867	351	1 507	320
Zniewagi	2	11 432	9 092	5 899	1 528
Rozbój	1 438	32	—	168	438
Kradzież	40 493	122 026	92	67 178	41 153
Przywłaszczenie	2 299	10 837	1 678	6 172	1 945
Oszustwo	3 806	5 265	130	3 263	1 745
Szalbierstwo	—	8 644	28 824	3 204	2 701
Paserstwo	4 297	9 063	7 405	6 400	3 528
Inne przestępstwa	21 596	123 454	95 350	47 382	26 110

^a Skazani poprzędno za jakiegokolwiek przestępstwo. ^b Dane nie obejmują skazanych uwolnionych od kary oraz skazanych na karę śmierci, których w 1934 r. było 13 osób, w 1935 r. — 10 osób.

TABL. 12. WIEZIENIA W POLSCE
W LATACH 1936 i 1937

Stan w dn. I.I

Wyszczególnienie	1936	1937
Liczba więźni	338	333
w tym zakł. popr. ^a	6	6
Liczba więźni posiadających war- sztatę pracy	114	112
Liczba czynnych warsztatów pracy	309	301
Robotniko-dni w warsztatach w tys. ^b	1024,8	1057,2
Liczba więźni posiadających bi- blioteki	143	143
Tomy w bibl. w tys.	106,5	110,8

^a Wyłącznie państwowe zakłady
poprawcze. ^b W ciągu roku.

TABL. 13. WIEŹNIOWIE WEDŁUG
TERMINU KAR W POLSCE W LATACH
1935 - 1937

Stan w dn. I.I

Wyszczególnienie	1935	1936	1937
Ogółem	55 895	55 336	59 496
K a r n i	41 173	42 279	44 251
Dorośli	40 822	41 573	43 099
Skazani do 6 mies. Od 6 mies. do 1 roku	15 574	13 091	14 307
Od 1 roku do 3 lat	7 380	8 501	10 376
Powyżej 3 lat	8 947	9 897	9 222
Bezterminowo	8 310	9 376	8 555
Nieletni ^a	611	708	639
Skazani na umie- szczenie w zakładach: zabezpieczających i wychowawczych i poprawczych	351	599	896
Ś l e d c y	14 722	13 057	15 245

^a Do ukończonych 17 lat.

TABL. 14. WIEŹNIOWIE I ZALUDNIENIE WIEZIENI W POLSCE W LATACH
1928, 1932, 1934 - 1937

Stan w dn. I.I

Okręgi apelacyjne	Liczba więźniów						Zaludnienie więzień ^a			
	1928	1932	1934	1935	1936	1937		1928	1936	1937
						ogó- łem	w tym kobiety			
Polska ^b	29 796	37 992	48 444	55 895	55 336	59 496	4 899	73	142	143
w tym zakł. popr.		377	539	685	745	875	—		80	104
Apel. warszawska	9 647	11 013	10 795	11 495	11 580	11 678	1 231	86	139	131
„ lubelska	3 710	5 145	6 591	6 354	6 904	7 172	577	88	209	190
„ wileńska	4 130	5 535	6 804	7 467	6 449	7 113	745	110	143	158
„ poznańska	3 896	5 118	9 285	11 233	12 174	13 142	1 086	48	148	134
„ katowicka	1 143	1 328	2 037	2 380	2 115	2 634	179	55	109	133
„ krakowska	2 884	3 632	4 901	8 039	7 522	8 035	493	74	130	134
„ lwowska	4 386	6 221	8 031	8 927	8 592	9 722	588	59	124	123

^a W stosunku do pojemności. ^b Ob. uwagę ^a pod tabl. 8, str. 346.

TABL. 15. NIELETNI^a POZBAWIENI WOLNOŚCI W POLSCE W LATACH
1936 i 1937

Stan w dn. I.I

Wyszczególnienie	1936	1937	Wyszczególnienie	1936	1937
Nieletni pozbawieni wol- ności		1 663 ^b	W zakładach państwowych	745	896 ^b
chłopcy		1 447 ^b	dla chłopców	745	896 ^b
dziewczęta		216	dla dziewcząt	—	—
Nieletni umieszczeni			W zakładach niepaństw. ^c	564	502
w zakładach wychowaw- czych i poprawczych	1 309	1 398	dla chłopców	417	349
dla chłopców	1 162	1 245	dla dziewcząt	147	153
dla dziewcząt	147	153	Nieletni zatrzymani tym- czasowo		265
			chłopcy		202
			dziewczęta		63

^a Do ukończonych 17 lat. ^b W tym 21 nieletnich tymczasowo przeby-
wających w więzieniu do czasu przeniesienia do zakładu wychowawczo-popraw-
czego. ^c Na koszt Ministerstwa Sprawiedliwości.

DZIAŁ XXIV. FINANSE SKARBU PAŃSTWA, SKARBU ŚLĄSKIEGO I SAMORZĄDU

Banki państwowe i komunalne ob. dział XII, tabl. I, 14-16 i 18-19, str. 196,
204-206 i 208-209

TABL. I. ZADŁUŻENIE DŁUGOTERMINOWE SKARBU PAŃSTWA, SKARBU
ŚLĄSKIEGO I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W POLSCE W LATACH
1931-1936

Stan w dn. I.I lub 31.III

Długi	1931	1932	1933	1934	1935	1936
W milionach złotych						
Ogółem ^{ab}	5 393	6 037	5 997	5 144	5 458	5 462
wewnętrzne ^{ab}	1 169	1 218	1 241	1 382	1 902	1 970
zagraniczne	4 224	4 819	4 756	3 762	3 556	3 492
Skarb Państwa (1.I)	4 413	5 009	4 964	4 105	4 402	4 371
wewnętrzne	421	439	450	561	1 057	1 089
zagraniczne	3 992	4 570	4 514	3 544	3 345	3 282
Skarb Śląski (31.III) ^a	97	96	95	93	92	90
Samorząd terytorialny (31.III) ^b	883	932	938	946	964	1 001
wewnętrzne ^b	748	779	791	821	845	881
zagraniczne	135	153	147	125	119	120
Na jednego mieszkańca w złotych						
Ogółem ^{ab}	170	188	184	156	163	161
wewnętrzne ^{ab}	37	38	38	42	57	58
zagraniczne	133	150	146	114	106	103
w tym:						
Skarb Państwa (1.I)	139	155	152	124	132	129
wewnętrzne	13	14	14	17	32	32
zagraniczne	126	141	138	107	100	97
Samorząd terytorialny (31.III) ^b	28	29	29	29	29	30
wewnętrzne ^b	24	24	24	25	25	27
zagraniczne	4	5	5	4	4	3

^a Bez zadłużenia wewnętrznego Skarbu Śląskiego; zadłużenie to w dn. 31.III 1936 r. wynosiło 17 milionów zł. ^b Bez zadłużenia gmin wiejskich; zadłużenie to w dn. 31.III 1936 wynosiło 33 milionów zł.

Uwaga. Dane dla Skarbu Państwa nie obejmują długu z tytułu emisji biletów skarbowych i zadłużenia w Banku Polskim. Ponadto ob. uwagę ^a do tabl. 6, str. 353.

TABL. 2. DOCHODY Z DANIN PUBLICZNYCH SKARBU PAŃSTWA, SKARBU ŚLĄSKIEGO I SAMORZĄDU W POLSCE W LATACH 1928/29, 1930/31, 1932/33 - 1935/36

Daniny publiczne	1928- -1929	1930- -1931	1932- -1933	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936
W milionach złotych						
Ogółem	3 293^a	2 920	2 021	1 999	1 995	2 075
Podatki wymierzone od dochodu	.	.	294	260	268	337
„ „ „ majątku ^b	.	.	266	315	322	327
„ „ „ obrotu	.	.	415	376	364	366
„ „ „ spożycia	.	.	839	861	859	884
w tym monopole	890	805	625	628	624	641
Cło	424	258	108	94	80	83
Podatki różne	.	.	99	93	102	78
Skarb Państwa	2 627	2 271	1 610	1 595	1 588	1 668
Podatki wymierzone od dochodu	259	275	201	179	188	257
„ „ „ majątku ^b	175	138	131	165	163	166
„ „ „ obrotu	535	463	292	265	258	263
„ „ „ spożycia	1 072	988	788	809	808	830
w tym monopole	890	805	625	628	624	641
Cło	424	258	108	94	80	83
Podatki różne ^c	162 ^d	149 ^d	90	83	91	69
Skarb Śląski	131	139	78	69	72	78
Podatki wymierzone od dochodu	54	67	33	28	30	33
„ „ „ majątku ^b	2	2	2	2	1	2
„ „ „ obrotu	63	58	34	31	32	35
„ „ „ spożycia	9	9	6	6	6	6
Podatki różne	3	3	3	2	3	2
Samorząd terytorialny	531^a	503	328	328	327	321
Podatki wymierzone od dochodu	.	.	60	53	50	47
„ „ „ majątku ^b	.	.	132	145	154	155
„ „ „ obrotu	.	.	85	76	70	64
„ „ „ spożycia	.	.	45	46	45	48
Podatki różne	.	.	6	8	8	7
Samorząd gospodarczy	4	7	5	7	8	8
Podatki wymierzone od majątku ^b	1	2	1	3	4	4
„ „ „ obrotu	3	5	4	4	4	4
Na jednego mieszkańca w złotych						
Ogółem	106,5	92,2	61,9	60,5	59,7	61,3
Podatki wymierzone od dochodu	.	.	7,9	7,9	8,0	10,0
„ „ „ majątku ^b	.	.	8,2	9,5	9,6	9,7
„ „ „ obrotu	.	.	12,7	11,4	10,9	10,8
„ „ „ spożycia	.	.	25,7	26,1	25,7	26,1
w tym monopole	28,8	25,4	19,1	19,1	18,7	19,0
Cło	13,7	8,1	3,3	2,8	2,4	2,4
Podatki różne	.	.	3,0	2,8	3,1	2,3
Skarb Państwa i Skarb Śląski	89,2	76,0	51,7	50,4	49,7	51,6
Samorząd terytorialny	17,2 ^a	16,0	10,0	9,9	9,8	9,5
Samorząd gospodarczy	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

^a Łącznie z opłatami administracyjnymi pobieranymi przez samorząd terytorialny; opłaty te w 1930/31 r. wynosiły 11 mln zł. ^b Do podatków wymierzonych od majątku wliczono: podatek gruntowy, od nieruchomości, daniny majątkowe i podatek od spadków i darowizn, a ponadto w samorządzie terytorialnym opłaty drogowe, podatek wyrównawczy, dopłaty itp. ^c 10% (15%) dodatek do danin publicznych oraz odsetki zwłoki, kary i grzywny od podatków bezpośrednich. ^d Łącznie z należnościami egzekucyjnymi.

A. Finanse Skarbu Państwa

TABL. 3. DŁUGI PAŃSTWOWE POLSKI^a W LATACH 1928 – 1936
Stan w dn. 1.I

Długi	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1936 ^b
	w milionach złotych									
Ogółem	4 161	4 170	4 073	4 413	5 029	5 054	4 303	4 691	4 757	4 660
Wewnętrzne	299	360	382	421	459	540	759	1 346	1 475	1 739
Zagraniczne	3 862	3 810	3 691	3 992	4 570	4 514	3 544	3 345	3 282	2 921

^a Ob. uwagę ^a do tabl. 6, str. 353. ^b Stan w dn. I.X.

TABL. 4. WEWNĘTRZNE DŁUGI
PAŃSTWOWE POLSKI^a W 1936 R.
Stan w dn. I.X

Długi	W mln zł
Ogółem	1 739
Pożyczki emisyjne	1 366
5% konwersyjna 1924 r.	162
5% konwers. kolejowa 1926 r.	21
4% premiiowa inwest. 1928 r.	13
5% renta ziemiska seria I	28
3% renta ziemiska seria I	29
3% premiiowa budowl. seria I	50
5 1/2% budowlana seria II	49
7% kolejowa 1930 r.	8
4% premiiowa dolarowa 1931 seria III ^b	66
4% konwersyjna kol. 1933 r.	16
6% wewnętrzna (Poż. Nar.)	275
5% renta wieczysta seria I	30
6% inwestycyjna 1935 r.	50
3% inwestycyjna 1935 r. emisja I i II	230
4% państwowa renta złota 1936 r. seria I	38
Bilety skarbowe	300
Pozostałość pożyczek podlegających spłacie	1
Inne długi wewnętrzne	373
Zadłużenie w Banku Polskim (bezprowcentowe)	90
Zadłużenie w B.G.K. w 5 1/2% (daw. 8%) oblig. komunal. Zadłużenie w B.G.K. w 5 1/2% (daw. 7%) oblig. komunal. 3 1/2% dług wobec B. G. K. z tytułu wpłaconych rat pożyczek Ulenowskich	33
Zadłużenie w P. K. O. z tyt. wymiany papierów wartościowych w walutach obcych	98
Zadłużenie w P. K. O. z tyt. przerach. wkład. oszczędn. Dług wobec Zarządu m. st. Warszawy	18
Zadłużenie z tyt. finansowania państw. inwest. wodnych	17
	41

TABL. 5. ZAGRANICZNE DŁUGI
PAŃSTWOWE POLSKI^a W 1936 R.
Stan w dn. I.X

Długi	W mln zł
Ogółem	2 921
Pożyczki emisyjne	744
6% dolarowa 1920 r. 19 575 tys. dolarów	104
7% włoska 1924 r. 246 mln lir	69
8% amerykańska 1925 r. 18 900 tys. dolarów	100
7% stabilizacyjna 1927 r. 39 370 tys. dolar. i 1270 tys. funtów szterlingów	307
6 1/2% dolarowa 1930 r. 30 770 tys. dolarów	164
Zadłużenie wobec rządów państw	1 839
Stany Zjednoczone Ameryki 206 057 tys. dolarów	1 094
Francja 2 303,9 mln franków francuskich	571
Anglia 4 587 tys. funtów szterlingów	120
Czechosłowacja 17 100 tys. franków szwajcarskich	21
Norwegia 10 984 tys. koron i 0,9 tys. funtów szterlingów	15
Włochy 38 068 tys. lir	11
Szwecja 4 430 tys. koron	6
Holandia 299 tys. floren- nów	1
Dania 247 tys. koron	0
Szwajcaria 52 tys. fran- ków	0
Długi poaustriackie i powe- gierskie 179,8 mln kor. zł	325
Zobowiązania zagraniczne z tyt. pomocy finansowej instyt. kredytowym 40 mln franków francuskich, 400 tys. dolarów i 50 tys. funtów szterlingów	131

^a Ob. uwagę ^a do tabl. 6, str. 353. ^b Przeliczono według parytetu: 1\$ = 8,914 zł.

TABL. 6. DŁUGI PAŃSTWOWE POLSKI ZACIĄGNIĘTE^a W LATACH 1928-1936

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
	w milionach złotych								
Ogółem	696	58	439	748	19	117	638	174	294
Długi wewnętrzne . .	50	7	61	22	13	114	628	174	273
pożyczki emisyjne . .	50	7	61	22	13	114	507	126	269
w tym bilety skarbowe	—	—	—	—	—	108	97	100	0
inne długi	—	—	—	—	—	—	121	48	4
Długi zagraniczne . .	646	51	378	726	6	3	10	—	21
pożyczki emisyjne . .	639	45	—	243	—	—	—	—	—
inne długi	7	6	378	483	6	3	10	—	21

^a Do stanu długów Państwa wciągnięte są zobowiązania nie zawsze w roku faktycznego ich powstania np. niektóre długi wojenne wciągnięto do stanu zadłużenia po 1924 r., pożyczka inwestycyjna emitowana w 1935 r. została wciągnięta w 1936 r. Pożyczki o charakterze konwersyjnym uwzględniono w sumach stanowiących zwiększenie poprzednio istniejącego zadłużenia.

TABL. 7. OBSŁUGA DŁUGÓW PAŃSTWOWYCH I WYPŁATY Z TYTUŁU GWARANCJI PAŃSTWOWYCH POLSKI^a W LATACH 1928/29-1935/36

Wyszczególnienie	1928-1929	1929-1930	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935	1935-1936
	w milionach złotych							
Ogółem	228	251	266	243	188	175	204	219
spłata odsetek	129	135	167	168	123	113	126	142
„ kapitału	99	116	99	75	65	62	78	77
Długi wewnętrzne . .	37	56	63	48	51	44	73	97
spłata odsetek	26	35	41	33	33	29	57	71
„ kapitału	11	21	22	15	18	15	16	26
Pożyczki emisyjne . .	•	47	55	48	43	40	70	86
w tym bilety skarbowe	•	—	—	—	—	—	14	15
Inne długi wewnętrzne	•	9	8	—	8	4	3	11
Długi zagraniczne . .	190	193	201	193	135	123	119	112
spłata odsetek ^b	102	99	125	134	89	84	69	70
„ kapitału	88	94	76	59	46	39	50	42
Pożyczki emisyjne . .	•	46	72	128	128	100	98	92
Inne długi zagraniczne	•	147	129	65	7	23	21	20
Wypłaty z tytułu udzielonych gwarancji państwowych	1	2	2	2	2	8	12	10

^a Bez obsługi dokonywanej z budżetu przedsiębiorstw, monopolów i funduszy państwowych. ^b Od 1930/31 r. łącznie z prowizją i innymi kosztami.

TABL. 8. GWARANCJE FINANSOWE SKARBU PAŃSTWA^a W POLSCE
W LATACH 1929, 1930, 1932, 1934-1936
Stan w dn. 1.1

Przedmiot gwarancji	1929	1930	1932	1934	1935	1936 ^b
	w milionach złotych					
Ogółem	894,0	1 111,3	1 536,5	1 571,1	1 665,8	1 705,0
Zobowiązania miast	0,4	2,4	24,9	41,4	36,0	37,0
w tym m. Gdyni	—	2,0	24,6	32,8	32,5	28,8
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	815,3	1 011,6	1 387,1	1 303,0	1 293,8	1 291,7
w tym: B.G.K.	565,4	650,6	834,8	827,2	822,6	905,0
P.B.R.	154,6	260,6	337,9	281,6	282,8	241,1
Tow. kredytowych	76,8	82,7	63,6	48,3	41,5	38,3
Tow. komunikacyjnych	18,5	17,7	150,7	145,8	144,0	104,4
Zobowiązania inne	72,3	92,8	81,0	226,7	334,2	376,3
w tym: przedsiębiorstw i funduszów państwowych	26,4	43,0	16,8	83,0	185,4	261,5
banków prywatnych	15,0	19,8	16,0	51,4	68,7	40,4
weksle eksportowe	—	—	—	54,7	50,8	5,7
Gwarancje różnych instytucji	6,0	4,5	43,5	0,0	1,8	0,0
w tym: B.G.K.	6,0	4,5	—	—	—	—
Funduszu Eksportowego	—	—	42,5	0,0	1,8	0,0

^a Gwarancje wykorzystane. ^b Stan w dn. 1.X 1936 r.

Uwaga. Gwarancje w walucie zagranicznej przeliczono do 1934 r. według parytetu, za lata 1935 i 1936 według kursu giełdowego w końcu okresu.

TABL. 9. DŁUGI PAŃSTWOWE NIEKTÓRYCH KRAJÓW W LATACH
1924, 1928 i 1935

Stan w końcu roku budżetowego lub kalendarzowego

Kraje Waluty	Lata	Ogółem	Na 1	Kraje Waluty	Lata	Ogółem	Na 1
		w mln	mieszk. w jed- nost- kach			w mln	mieszk. w jed- nost- kach
		waluty danego kraju				waluty danego kraju	
Polska ^a (zł)	1924	1 746	60	Finlandia (MF)	1924	2 279	652
	1928	4 170	135		1928	3 722	1 029
	1935	4 757	141		1935	4 629	1 222
Anglia (£)	1924	7 708	172	Francja (fr.)	1924	407 500	10 109
	1928	7 631	167		1928	468 512	11 413
	1935	7 902	169		1935	510 134	12 173
Austria (szyl.)	1924	2 232	340	Hiszpania (pes.)	1924	16 370	740
	1928	1 884	284		1928	19 032	842
	1935	3 699	546		1935	21 779	886
Belgia (fr.)	1924	40 680	5 294	Holandia (flor.)	1924	3 283	449
	1928	53 790	6 721		1928	2 821	365
	1935	55 453	6 681		1935	3 459	408
Czechosłow. (kč)	1924	25 440	1 799	Japonia (jen)	1924	4 770	81
	1928	32 425	2 227		1928	5 398	87
	1935	40 934	2 694		1935	9 613	139
Dania (kor.)	1924	1 257	1371	Jugosławia (din.)	1924	—	—
	1928	1 201	344		1928	36 500	2 737
	1935	1 291	350		1935	29 711	2 003
Estonia (kor.)	1924	—	—	Litwa (lit)	1924	82	37
	1928	124	111		1928	88	38
	1935	132	117		1935	102	41

^a Ob. uwagę ^a do tabl. 6, str. 353.

(dok. str. 355)

TABL. 9. DŁUGI PAŃSTWOWE NIEKTÓRYCH KRAJÓW W LATACH 1924, 1928 i 1935 (dok.)

Stan w końcu roku budżetowego lub kalendarzowego

Kraje Waluty	Lata	Ogółem	Na 1	Kraje	Lata	Ogółem	Na 1
		w mln	mieszk. w jed- nost- kach			w mln	mieszk. w jed- nost- kach
		waluty danego kraju				waluty danego kraju	
Łotwa . . . (lat)	1924	93	51	Szwajcaria . . . (fr.)	1924	2 304	590
	1928	84	45		1928	2 153	536
	1935	86	44		1935	2 308	555
Niemcy . . . (RM)	1924	7 141	114	Szwecja . . . (kor.)	1924	1 744	289
	1928	7 891	124		1928	1 826	299
	1935	12 525	188		1935	2 487	399
Rumunia . . . (leu)	1924	162 400	9 846	Węgry . . . (pengö)	1924	—	—
	1928	188 186	10 585		1928	1 455	171
	1935	139 052	7 308		1935	1 693	190
St. Zj. Am. . . (\$)	1924	21 251	188	Włochy . . . (lira)	1924	93 163	2 402
	1928	17 604	147		1928	88 287	2 196
	1935	28 701	225		1935	107 269	2 506

Uwaga. Obsługa długów ob. tabl. 13, str. 357.

TABL. 10. BILANSE FUNDUSZÓW OBROTOWYCH SKARBU PAŃSTWA W POLSCE W LATACH 1929 - 1935

Stan w dn. 31.III

Wyszczególnienie	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w milionach złotych						
Stan czynny							
Gotowizna	464,8	364,9	211,7	107,7	98,8	105,5	92,6
w tym: na kontaktach P. K. O.	28,2	33,4	29,6	31,4	17,3	34,6	20,0
na rachunkach żyrowych w Banku Polskim	255,3	151,4	47,3	8,8	18,3	22,4	9,1
w depoz. w Banku Polsk.	80,0	85,0	58,1	16,5	10,0	—	—
Papiery procentowe	135,1	144,4	246,8	260,2	212,8	166,7	235,2
w tym własność Skarbu Państwa	113,9	112,8	215,4	227,9	176,5	130,8	191,7
Lokaty w bankach państwowych	182,0	204,1	206,3	127,4	117,3	100,6	100,4
w B. G. K.	132,0	132,1	132,0	52,9	52,9	38,4	38,4
w P. B. R.	50,0	72,0	74,3	74,5	64,4	62,2	62,0
Sumy zwrotne	113,8	111,1	124,5	151,7	129,1	143,6	89,5
w tym zaliczki specjalne	110,2	109,2	122,9	150,1	127,8	142,3	88,2
Inne aktywa	262,2	218,8	97,2	82,0	100,6	180,8	124,8
w tym: sumy przechodnie i sumy w drodze	42,2	52,5	79,7	82,0	100,6	180,8	124,8
pozostałości pożyczki stabilizacyjnej	220,0	166,2	13,0	—	—	—	—
Suma bilansowa	1 157,9	1 043,3	886,5	729,0	658,6	697,2	642,5
Stan bierny							
Fundusze obce	236,3	217,3	188,5	197,0	229,0	220,6	267,7
w tym: sumy komunalne	26,1	23,3	17,0	12,3	12,9	21,9	24,5
„ śląskie	28,6	22,4	11,8	10,7	13,1	17,4	24,2
depozyty	69,5	85,5	86,7	91,1	97,4	96,3	102,9
Fundusze na cele przewidziane w ustawach o pożyczkach zagran. w tym: ze sprzedaży akcji Ban- ku Polskiego II emisji	220,0	166,2	92,5	201,1	110,3	113,0	75,0
fund. rezerwy skarbowej	75,0	75,0	75,0	75,0	75,0	75,0	75,0
Inne pasywa	16,9	6,3	21,7	23,4	101,3	103,1	60,1
Nadwyżka funduszy skarbow.	684,7	653,5	583,8	307,5	218,0	260,5	239,7

TABL. II. WYDATKI I DOCHODY PAŃSTWOWEGO BUDŻETU BRUTTO W POLSCE W LATACH 1928/29, 1933/34 – 1935/36

Wyszczególnienie	Wydatki				Dochody			
	1928–1929	1933–1934	1934–1935	1935–1936	1928–1929	1933–1934	1934–1935	1935–1936
	w milionach złotych							
Ogółem ^a	5 377	4 151 ^b	4 093	4 142	5 627	3 685 ^b	3 969	3 881
Administracja	2 821	2 213	2 182	2 206	2 013	1 188	1 422	1 245
w tym:								
Min. Spraw Wojskowych	851	762	762	762	7	3	3	2
Min. W.R. i O.P.	432	321	308	309	5	2	2	1
Min. Spr. Wewnętrznych	250	198	206	197	18	17	16	15
Min. Skarbu	171	140	121	118	1 036	1 036	1 270	1 111
Przedsiębiorstwa i zakłady ^c	1 956	1 258	1 244	1 243	2 085	1 241	1 290	1 310
w tym:								
Koleje Państwowe	1 570	940	893	887	1 590	898	898	898
Pocza, Telegr. i Telef.	188	159	163	159	212	171	186	170
Lasy Państwowe	130	141	164	172	232	153	186	210
Monopole	600	456	410	406	1 529	1 057	1 028	1 050
w tym:								
Spirytusowy	235	161	129	129	682	372	327	349
Tytoniowy	260	184	164	159	670	495	501	499
Fundusze	— ^d	224	257	287	— ^d	199	229	276
w tym:								
Fundusz Pracy	—	86	122	152	—	69	110	153
Fundusz Kwaterunku Wojskowego	—	14	25	21	—	14	23	19
Fundusz Obrotowy Reformy Rolnej	—	43	29	34	—	45	21	25

^a W układzie każdorocznego budżetu, wskutek tego dane dla „Administracji” różnią się oddanych tabl. 12 i 14. ^b Prócz tego 56 mln zł wydatków i dochodów z tytułu rozrachunku z Bankiem Gospodarstwa Krajowego. ^c Przedsiębiorstwa skomercjalizowane, nie wyodrębnione w tablicy (wojskowe, przemysłowe, handlowe, górniczo-hutnicze), uwzględniono jedynie w sumach wpłat do Skarbu Państwa lub dopłat ze Skarbu Państwa. ^d W roku tym fundusze nie wchodziły do budżetu ustalanego w drodze ustawodawczej.

Uwaga. Wynikające z tablicy nadwyżki lub deficyty różnią się od nadwyżek lub deficytów z tabl. 12 i 14, gdyż niektóre przedsiębiorstwa i fundusze posiadały bądź nadwyżki nie wpłacone do Skarbu Państwa, bądź deficyty pokrywane z fundusów własnych, a nie z dopłaty Skarbu Państwa.

TABL. 12. WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE PAŃSTWA POLSKIEGO W LATACH 1928/29, 1930/31 – 1937/38

Wydatki	Rzeczywiste								Budżet
	1928–1929	1930–1931	1931–1932	1932–1933	1933–1934	1934–1935 ^a	1935–1936 ^a	1936–1937 ^a	
Wydatki	2 841	2 814	2 468	2 245	2 231 ^b	2 302	2 331	2 158 ^{d,e}	2 317
Administracja	2 821	2 809	2 465	2 238	2 213	2 299	2 325	2 152 ^e	2 309
M. S. Wojskowych	851	775	761	761	762	768	768	765	768
Min. W.R. i O.P.	432	443	357	322	321	341	342	319 ^e	356
Zaopatrzenia	279	322	320	295	281	268	277	261	269
Długi państwowe	228	266	243	188	175	204	219	183	221
Inne	1 031	1 003	784	672	674	718	719	624 ^e	695
Przedsiębiorstwa ^f	20	5	3	7	8	3	2	6	8
Fundusze ^f	—	—	—	—	10	—	4	—	—

a-f Ob. uwagi a-f, str. 357.

(dok. str. 357)

TABL. 12. WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE PAŃSTWA POLSKIEGO W LATACH 1928/29, 1930/31 - 1937/38 (dok.)

Dochody	Rzeczywiste									Budżet
	1928-1929	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935 ^a	1935-1936 ^a	1936-1937 ^a	1937-1938	
Dochody	3 008	2 750	2 261	2 000	1860^b	2194^c	2 042	2164^e	2 317	
Administracja	2 013	1 827	1 434	1 338	1188	1531 ^e	1 337	1 455 ^e	1 590	
Daniny publicz.	1 737	1 461	1 175	975	967	964	1 027	1 213	1 307	
Zaopatrzenia	29	24	33	54	46	49	40	40	41	
Inne	247	342	226	309	175	518 ^c	270	202 ^e	242	
Przedsiębiorstwa ^f	105	118	149	37	39	39	64	71	96	
Monopole ^f	890	805	678	625	628	624	641	638	631	
Fundusze ^f	—	—	—	—	5	—	—	—	—	

a Dane zestawiono w układzie budżetu 1937/38; są one częściowo nieporównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmian w układzie budżetu. *b* Ob. uwagę *b* do tabl. 11, str. 356. *c* W tym 175 mln zł - zarachowanie Pożyczki Narodowej. *d* Bez wydatków okresu ulgowego. *e* Bez wydatków i dochodów funduszy: obrotowego reformy rolnej (Min. Roln. i Ref. Roln.), opłat studenckich i taksy administracyjnej (Min. W. R. i O. P.). *f* Dopłaty ze Skarbu lub wpłaty do Skarbu Państwa.

TABL. 13. WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE NIEKTÓRYCH KRAJÓW W LATACH 1928, 1932 i 1934

Lata	Wydatki				Dochody	
	ogółem	w tym				
		oświata	opieka społeczna	armia		obsługa długów
Polska ^a w mln złotych						
1928/29	2 841	432	62	851	228	3 008
1932/33	2 245	322	101	761	188	2 000
1934/35	2 209	308	65	762	204	2 094
Anglia ^b w tys. £						
1928/29	818 041	50 475	87 866	113 470	369 094	836 435
1932/33	859 310	52 688	155 158	102 990	308 686	827 031
1934/35	797 067	54 065	151 419	113 870	224 187	804 629
Belgia w mln franków						
1928	10 747	949	643	848	4 442	12 448
1932	11 603	1 025	2 451	1 035	2 707	10 455
1934 ^c	11 888	1 094	1 653	1 271	2 357	10 580
Czechosłowacja w mln Kč						
1928	11 019	1 010	710	2 118	2 347	11 303
1932	10 258	1 098	1 307	1 826	1 424	10 008
1934	8 881	962	1 191	1 979	1 346	8 175
Estonia w mln koron						
1928/29	95,8	14,6	—	19,3	4,3	96,9
1932/33	68,5	12,6	—	12,9	2,8	66,1
1934/35 ^e	65,8	12,2	—	15,2	3,3	65,8
Francja w mln franków						
1928	44 059	3 105	1 198	10 057	21 279	47 294
1933	49 684	4 227	2 916	13 634	16 002	42 648
1934	49 469	3 961	2 795	12 066	14 768	43 057

a-c Ob. uwagi *a-c*, str. 358.

(dok. str. 358)

TABL. 13. WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE NIEKTÓRYCH KRAJÓW W LATACH 1928, 1932 i 1934 (dok.)

Lata	Wydatki				Dochody	
	ogółem	w tym				
		oświata	opieka społeczna	armia	obsługa długów	
Hiszpania w mln pesetów						
1928	3 759	225	6	878	1 136	3 738
1932	4 684	265	19	683	1 176	4 672
1934	4 477	312	69	597	1 012	4 450
Holandia w mln florenów						
1928	838	149	76	87	274	717
1932	1 079	165	73	86	109	1 175
1934	1 661	157 ^e	114 ^e	81 ^e	98 ^e	704
Japonia w mln jenów						
1928/29	1 815	135	.	517	192	2 006
1932/33	1 950	148	.	686	242	2 045
1934/35	2 163	153 ^e	.	938 ^e	379 ^e	2 247
Jugosławia w mln dinarów						
1928/29	11 147	854	204	2 429	860	13 769
1932/33	9 969	774	196	1 971	1 010	9 680
1934/35 ^e	10 171	794	162	1 943	946	10 171
Litwa w mln litów						
1928	281	35	6	49	4	320
1932	278	40	7	46	11	292
1934	252	40	7	50	7	264
Niemcy ^d w mln RM						
1928/29	8 376	40	1 065	758	630	6 568
1932/33	5 735	25	1 501	630	526	5 042
1934/35	.	.	.	.	.	.
Rumunia w mln lei						
1928	35 224	6 256	1 529	7 589	5 815	32 768
1932	18 949	3 524	494	3 222	.	17 848
1934/35	19 845	4 120 ^e	911 ^e	5 294 ^e	2 249 ^e	18 809
Stany Zjedn. Am. w mln \$						
1928/29	3 849	36	55	682	1 279	4 033
1932/33	5 313	43	82	579	1 155	2 624
1934/35	7 376	34	1 453	703	1 400	3 801
Szwajcaria w mln franków						
1928	359	8	51	91	128	383
1932	444	12	83	95	104	420
1934	480	11	73	92	109	454
Szwecja w mln koron						
1928/29	792	136	95	150	87	788
1932/33	1 067	155	145	142	92	1 069
1934/35	1 148	140	139	140	98	1 217
Włochy w mln lir						
1928/29 ^e	20 990	1 485	552	4 561	5 321	21 428
1932/33 ^e	23 003	1 765	548	5 302	5 507	18 901
1934/35 ^e	21 971	1 864	529	4 469	6 722	21 253

a W układzie każdorocznego budżetu. Wydatki na oświatę obejmują wydatki Min. W. R. i O. P., wydatki na opiekę społeczną – Min. Op. Społ., wydatki na armię – Min. S. Wojsk. b Bez Irlandii Płn. c Preliminarz. d Budżet Rzeszy. Uwaga. Z powodu różnic w strukturze budżetów, dane dla poszczególnych krajów nie są całkowicie porównywalne.

Źródło: *Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich*, Berlin 1936.

TABL. 14. WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE PAŃSTWA POLSKIEGO WEDŁUG GRUP I CZĘŚCI BUDŻETU W LATACH 1934/35 - 1937/38

Wyszczególnienie	Wydatki				Dochody			
	Rzeczywiste			Budżet	Rzeczywiste			Budżet
	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	1937- -1938	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	1937- -1938
	w milionach złotych							
Ogółem	2 302	2 331	2 158^{ab}	2 317	2 194^c	2 042	2 164^d	2 317
Administracja	2 299	2 325	2 152 ^a	2 309	1 531 ^c	1 337	1 455 ^d	1 590
Prezyd. Rzeczp.	3	3	3	3	0	0	0	0
Sejm i Senat	7	5	5	5	0	0	0	0
Kontrola Państw.	5	5	5	5	0	0	0	0
Prezydium Rady Ministrów	3	3	3	3	0	0	0	0
Ministerstwa:								
Spraw Zagran.	40	40	37	38	7	7	6	7
Spraw Wojsk.	768	768	765	768	3	2	5	0
Spraw Wewn.	206	197	197	196	17	15	14	14
Skarbu	135	136	121	135	1 304 ^c	1 120	1 280	1 365
Sprawiedliwości	90	91	86	88	44	35	37	39
Przem. i Handlu	40	57	47	50	19	22	27	26
Komunikacji	54	45	42	50	21	31	26	21
Roln. i Ref. Roln.	69	76	33 ^a	77	27	26	1 ^d	38
Wyzn. Rel. i Ośw.	341	342	319 ^d	356	33	32	12 ^d	33
Opieki Społecz.	65	60	44	43	7	7	7	6
Poczt i Telegr.	1	1	1	2	0	0	0	0
Emerytury	163	172	163	168	49	40	40	41
Renty inwalidzkie i pensje	105	105	98	101	—	—	—	—
Długi państw.	204	219	183	221	—	—	—	—
Przedsiębiorstwa ^d	3	2	6	8	39	64	71	96
Koleje państw.	—	—	—	—	0	7	10	24
Poczta, telegraf i telefon	—	—	—	—	15	22	24	24
Lasy państwowe	—	—	—	—	18	30	32	44
Przedsięb. przemysł.-handl. i gór.-hutu.	—	—	—	—	4	3	5	4
Inne	3	2	6	8	2	2	0	0
Monopole ^d	—	—	—	—	624	641	638	631
Solny	—	—	—	—	50	46	44	44
Tytoniowy	—	—	—	—	339	340	322	325
Spirytusowy	—	—	—	—	200	220	236	227
Zapalczany	—	—	—	—	15	13	12	13
Loteryjny	—	—	—	—	20	22	24	22
Fundusze ^d	—	4	—	—	—	—	—	—

^a Bez wydatków i dochodów funduszów: obrotowego reformy rolnej (Min. Roln. i Ref. Roln.) oraz opłat studenckich i taksy administracyjnej (Min. W. R. i O. P.). ^b Bez wydatków okresu ulgowego. ^c W tym 175 mln zł - zarachowanie Pożyczki Narodowej. ^d Dopłaty ze Skarbu lub wpłaty do Skarbu Państwa.

Uwaga. Dane w układzie budżetu 1937/38 r.

TABL. 15. DOCHODY SKARBOWE Z DANIN PUBLICZNYCH I MONOPOLÓW W POLSCE W LATACH 1933/34 - 1937/38

A. Podatki budżetowane w dziale danin publicznych i wpłaty monopolów

Wyszczególnienie	Rzeczywiste				Budżet
	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	1937- -1938
	w milionach złotych				
Ogółem	1 595	1 588^a	1 668	1 851	1 938
Podatki bezpośrednie ^b	516	539	543	648	718
gruntowy	58	58	57	60	58
od nieruchomości ^b	74	77	75	82	82
przemysłowy ^b	177 ^c	174 ^c	180	225	245
dochodowy ^b	174	183	201	246	300
od kapitałów i rent ^b	5	5	4	5	6
„ elektryczności	6	6	6	6	7
„ uboju	3	7	8	9	8
inne podatki	0	0	0	0	0
odsetki zwłoki i grzywny	10	29	12	15	12
Podatki pośrednie ^d	172	170	175	183	185
od wina	2	2	2	2	2
„ piwa	8	8	8	8	9
„ cukru ^d	122	125	122	132	132
„ drożdży	12	11	13	14	15
„ olejów mineralnych	24	21	23	20	20
akcyzowe opłaty patentowe	2	2	2	2	2
inne podatki	2	1	5	5	5
Cło	94	80	83	92	122
Opłaty stemplowe ^b	100	88	88	83	81
w tym podatek od spadków i darowizn	12	4	5	7	5
Daniny majątkowe ^b	21	25	28	14	14
Podatek od wynagrodzeń ^e	—	—	53	175	170
10% lub 15% dodatek do danin publicznych ^b	64	62	57	18	17
Monopole	628	624	641	638	631

B. Podatki i opłaty celowe pobierane na rzecz funduszy specjalnych

Wyszczególnienie	Rzeczywiste			Budżet	
	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	1937- -1938
	w milionach złotych				
Ogółem	96	106	117	104	117
Podatek od lokali	22	21	23	20	21
Opłaty na Fundusz Drogowy	14	16	15	16	16
opłaty od wagi samochodów	7	6	5	6	6
„ „ materiałów pędnych	5	8	8	8	8
„ inne	2	2	2	2	2
Opłaty na Fundusz Pracy ^f	60	69	79	68	80
opłaty od uposażeń	51	58 ^g	67 ^h	58 ^h	67 ^h
„ od biletów na widowiska	3	3	3	3	4
„ inne	6	8	9	7	9

^a Dane te różnią się od ogłoszonych poprzednio wskutek uwzględnienia sprowadzeń i zwrotów nadpłat. ^b Wobec zmian w systemie podatków dane za lata 1936/37 i 1937/38 są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie. ^c Łącznie z podatkiem od niektórych zajęć zawodowych. ^d Od 1934/35 r. łącznie z dodatkiem do podatku od cukru. ^e Wyplacanych z funduszy publicznych. ^f Wydatki i całość dochodów ob. dział. XIV, tabl. 52, str. 270. ^{g, h} W tym przelew Skarbu Państwa tytułem wpłaty za pracowników państwowych: ^g—10 mln zł, ^h—12 mln zł.

TABL. 16. LICZBA PŁATNIKÓW PODATKU DOCHODOWEGO WEDŁUG WYSOKOŚCI DOCHODU W POLSCE W LATACH 1929, 1935 i 1936

A. Podatek dochodowy od osób fizycznych, osób prawnych i spadków wakujących w latach 1929 i 1935

Województwa	Ogółem	Wysokość dochodu rocznego tysięcy złotych							
		ponad 1,5 do 2,6	2,6-3,6	3,6-6,0	6,0-12,0	12,0-24,0	24,0-36,0	36,0-60,0	po- wyżej 60,0
Polska . . . 1929	653 423	319 334	117 217	106 456	67 901	27 317	7 240	4 548	3 410
%	100,0	48,9	17,9	16,3	10,4	4,2	1,1	0,7	0,5
M. st. Warszawa	59 692	19 503	10 603	11 428	9 383	5 163	1 617	1 106	889
Woj. centralne ^a	285 952	161 182	49 435	40 226	22 519	8 279	2 136	1 311	864
„ wschodnie	66 824	34 199	12 472	10 833	6 459	2 045	447	240	129
„ zachodnie	133 235	57 527	25 688	24 434	14 919	6 603	1 805	1 231	1 028
„ południowe	107 720	46 923	19 019	19 535	14 621	5 227	1 235	660	500
Polska . . . 1935	416 186	216 435	73 428	66 451	39 515	13 918	3 213	1 838	1 388
%	100,0	52,0	17,7	16,0	9,5	3,3	0,8	0,4	0,3
M. st. Warszawa	56 522	20 850	10 828	10 922	7 932	3 735	1 092	656	507
Woj. centralne ^a	156 801	87 940	27 134	23 589	12 780	3 964	807	410	267
„ wschodnie	46 990	27 224	8 119	6 790	3 627	908	156	104	62
„ zachodnie	76 028	37 103	13 335	12 656	8 094	3 212	751	477	409
„ południowe	79 755	43 318	14 012	12 494	7 082	2 999	407	191	152

B. Podatek dochodowy od uposażeń, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę^b w latach 1929 i 1936

Województwa	Ogółem	Wysokość dochodu rocznego tysięcy złotych							
		ponad 1,5 do 2,5 ^c	2,5-3,6	3,6-6,0	6,0-12,0	12,0-24,0	24,0-36,0	36,0-60,0	po- wyżej 60,0
Polska . . . 1929	580 787	—	283 809	203 832	75 404	14 750	1 824	823	345
%	100,0	—	48,9	35,1	13,0	2,5	0,3	0,2	0,0
M. st. Warszawa	101 062	—	39 329	38 869	18 215	3 772	549	247	81
Woj. centralne ^a	148 166	—	84 362	42 767	16 824	3 373	493	239	108
„ wschodnie	12 804	—	5 992	4 781	1 780	228	18	4	1
„ zachodnie	225 465	—	107 700	89 140	24 526	3 274	472	236	117
„ południowe	93 290	—	46 426	28 275	14 059	4 103	292	97	38
Polska . . . 1936	539 601	290 808	135 632	78 214	27 640	5 563	1 069	509	166
%	100,0	53,9	25,2	14,5	5,1	1,0	0,2	0,1	0,0
% ^d	100,0	—	54,5	31,5	11,1	2,2	0,4	0,2	0,1
M. st. Warszawa	86 129	38 992	21 624	15 777	7 469	1 698	343	175	51
Woj. centralne ^a	176 246	114 640	34 945	18 278	6 436	1 472	300	130	45
„ wschodnie	16 590	10 147	3 853	1 952	550	71	16	1	—
„ zachodnie	182 860	82 252	56 502	32 526	9 442	1 667	277	140	54
„ południowe	77 776	44 777	18 708	9 681	3 743	655	133	63	16

a Bez m. st. Warszawy. b Nie uwzględniono pracowników państwowych. c W 1929 r. dochód w tej wysokości nie podlegał opodatkowaniu. d W stosunku do liczby 248 793 płatników, których dochód wynosił co najmniej 2,5 tys. zł rocznie.

TABL. 17. WYMIAR NIEKTÓRYCH PODATKÓW BEZPOŚREDNICH
W POLSCE W LATACH 1928, 1930-1935

Wyszczególnienie	1928	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Podatek gruntowy							
Opodatkowane gospodar. w tys.	4 496	4 640	4 855	.	.	4342	4452
Sumy wymierzonego podatku w milionach zł	70	69	69	69	69	69	68
Podatek od nieruchomości							
Opodatkowane nieruchom. w tys.	516	560	564	558	554	583	613
Sumy w milionach złotych:							
podstaw wymiaru ^a		817	839	841	807	832	796
wymierzonego podatku	48	58	59	79 ^b	78 ^b	80 ^b	76 ^b
Podatek przemysłowy od obrotu							
Platnicy w tys.	602	590	573	639	651	643	676
Sumy w milionach złotych:							
ustalonego obrotu	25141	21728	17742	15117	15240	14687	15095
wymierzonego podatku	413	355	289	213	188	177	180
Podatek dochodowy							
Platnicy podatku w tys.:							
od dochodów fundowanych	598	608	589	617	565	567	416
od dochodów z pracy najemnej ^c	507	554	477	389	339	349	281
Sumy w milionach złotych:							
ustalon. dochodów fundowanych	3 560	3 618	3 245	2804	2267	2276	2013
wymierzonego podatku:							
od dochodów fundowanych	302	315	251	173	130	128	151
od dochodów z pracy najemnej ^c	66	88	80	72	66	53	51

a Podstawą wymiaru jest czynsz lub wartość czynszu w stosunku rocznym.
b Łącznie z dodatkiem kryzysowym. c Nie uwzględniono pracowników państwowych.

Uwaga. Dane obejmują również wymiary podatków dokonane na terenie woj. śląskiego (prócz podatku od nieruchomości, który na tym terenie nie jest pobierany); dochody z tych podatków z terenu woj. śląskiego wpływają do Skarbu Śląskiego (ob. tabl. 27, str. 267).

TABL. 18. ZWROTY CEŁ^a WYPŁACONE PRZY WYWOZIE TOWARÓW
KRAJOWYCH Z POLSKI W LATACH 1928/29-1936/37

Towary wywiezione	1928-	1929-	1930-	1931-	1932-	1933-	1934-	1935-	1936-
	1929-	1930-	1931-	1932-	1933-	1934-	1935-	1936-	1937-
	w milionach złotych								
Ogółem	8,8	28,6	69,7	57,2	49,0	60,0	75,7	81,8	78,6
Produkty spożywcze	—	14,4	48,1	32,5	34,6	41,6	62,6	70,8	67,2
Zboża, produkty									
przemiału i słód	—	11,1	38,5	15,5	21,7	36,6	61,9	65,8	65,9
w tym: żyto	—	.	.	.	11,7	23,9	29,7	18,9	13,5
jęczmień	—	.	.	.	6,0	8,2	18,7	17,8	20,1
mąka	—	.	.	.	2,6	3,8	9,2	17,0	17,5
Bekony i szynki	—	2,8	7,0	15,9	12,4	4,5	0,0	—	—
Inne produkty spożywcze	—	0,5	2,6	1,1	0,5	0,5	0,7	5,0	1,3
Wytwory hutniczo-metalowe	5,3	8,3	16,0	12,3	6,3	10,4	9,3	8,2	8,8
Maszyny	0,2	0,5	0,5	0,5	0,2	0,4	0,5	0,4	0,4
Wyroby włókiennicze	3,1	4,9	4,7	11,5	7,6	7,2	1,1	0,8	0,9
w tym wyr. gotowe	2,7	3,4	3,1	10,0	6,1	6,2	—	—	—
Produkty chemiczne	0,2	0,4	0,3	0,3	0,2	0,3	0,7	1,2	1,3
Spirytus etylowy	—	—	—	—	—	—	1,4	0,3	—
Inne towary	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0

a Sumy, które zostały wypłacone jako zwrot cła uiszczanego od zagranicznych surowców, półfabrykatów, narzędzi, maszyn i materiałów pomocniczych.

TABL. 19. PODZIAŁ WPŁYWÓW Z CEŁ MIĘDZY POLSKĄ I W. M. GDAŃSKIEM^a W LATACH 1929/30 - 1935/36

Wyszczególnienie	1929- -1930	1930- -1931	1931- -1932	1932- -1933	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936
Wpływy celne do podziału:							
w milionach złotych	368,2	226,5	143,0	100,2	82,5	70,1	82,0
" " guldenów	32,8	26,3	16,6	11,1	10,1	10,0	5,9
Udział Polski:							
w milionach złotych	338,4	207,8	131,8	93,1	76,7	65,1	76,2
" " guldenów	30,2	24,1	15,3	10,3	9,4	9,3	5,5
% ^b	92	92	92	93	93	93	93
Udział W. M. Gdańska:							
w milionach złotych	29,8	18,7	11,2	7,1	5,8	5,0	5,8
" " guldenów	2,6	2,2	1,3	0,8	0,7	0,7	0,4
% ^b	8	8	8	7	7	7	7

^a Sposób podziału określa umowa z dn. 24.X 1921 r. ^b W stosunku do całości wpływów podlegających podziałowi.

TABL. 20. OGÓLNE ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW PODATKÓW BEZPOŚREDNICH W POLSCE W LATACH 1934/35 i 1935/36

Podatki bezpośrednie	Należności			Wpłaty na poczet należności	Należności z końcem okresu sprawozdawczego
	z początkiem okresu sprawozdawczego	za okres sprawozdawczy	ogółem		
	w milionach złotych				
Ogółem 1934/35	814,4	635,7	1 450,1	629,0	821,1
Podatek gruntowy	79,1	36,8	115,9	57,5	58,4
" od nieruchomości	58,3	71,3	129,6	76,8	52,8
" przemysłowy	289,3	174,5	463,8	173,9	289,9
" dochodowy	268,7	184,3	453,0	183,4	269,6
" wojskowy	0,3	0,1	0,4	0,2	0,2
" od kapitałów i rent	1,9	5,9	7,8	4,4	3,4
" „ elektryczności	0,1	6,2	6,3	6,2	0,1
" uboju	—	7,4	7,4	7,4	—
Podatki zniesione, odsetki zwłoki, kary i grzywny	33,7	56,3	90,0	28,8	61,2
Podatki nadzwyczajne	83,0	92,9	175,9	90,4	85,5
Ogółem 1935/36	801,5^a	639,0	1 443,5	664,7	778,8
Podatek gruntowy	58,4	56,0	114,4	56,0	58,4
" od nieruchomości	52,8	76,9	129,7	73,5	56,2
" przemysłowy	289,8 ^a	160,0	449,8	171,7	278,1
" dochodowy	269,6	182,0	451,6	192,0	259,6
" wojskowy	0,2	0,2	0,4	0,1	0,3
" od kapitałów i rent	3,4	3,2	6,6	4,1	2,5
" „ elektryczności	0,1	5,9	6,0	5,9	0,1
" uboju	—	8,0	8,0	8,0	—
Podatki zniesione, odsetki zwłoki, kary i grzywny	60,0 ^a	2,9	62,9	10,3	52,6
Podatki nadzwyczajne	70,2 ^a	143,9	214,1	143,1	71,0

^a Niezgodność z należnością z końcem poprzedniego okresu tłumaczy się dokonaniem odpisów i sprostowań.

TABL. 21. WYDATKI I DOCHODY PRZEDSIĘBIORSTWA POLSKIE KOLEJE PAŃSTWOWE W LATACH 1931 - 1937

Wydatki Dochody	Rzeczywiste						Budżet
	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
w milionach złotych							
Eksploatacja kolei							
Wydatki	1 169	932	821	782	761	742	770
w tym emerytury	94	94	93	93	93	87	89
Dochody	1 294	1 009	889	895	892	833	878
w tym przewozy:							
osób i bagaży	318	255	220	214	215	214	227
towarów i poczty	869	664	572	602	594	529	563
Długi i gwarancje kolei							
Wydatki	25	69	33	32	32	43	67
Dochody	2	0	5	0	0	0	0
Fundusz inwestycyjny kolei							
Wydatki	115	65	75	64	75	76	88
budowa nowych linii	26	3	6	18	21	19	10
zakup taboru	28	19	41	22	18	18	37
inne inwestycje	61	43	28	24	36	39	41
Lotnictwo cywilne							
Wydatki	7	11	11	13	15	16	17
Dochody	0	1	1	0	0	0	0
Komunikacja samochodowa							
Wydatki	—	—	—	2	4	4	5
Dochody	—	—	—	2	4	4	5

U w a g a. Stan i praca P. K. P. ob. dział XI, tabl. 3, str. 178.

TABL. 22. WYDATKI I DOCHODY PRZEDSIĘBIORSTWA POLSKA POCZTA, TELEGRAF I TELEFON W POLSCE W LATACH 1931/32 - 1937/38

Wydatki Dochody	Rzeczywiste						Budżet
	1931- -1932	1932- -1933	1933- -1934	1934- -1935 ^a	1935- -1936	1936- -1937	1937- -1938
w milionach złotych							
Wydatki i dochody zwyczajne (eksploatacja)							
Wydatki	172	156	138	142	140	139	148
w tym emerytury	11	16	15	24	19	16	17
Dochody	215	189	170	185	175	187	189
w tym: opłaty pocztowe	137	115	104	97	103	109	113
„ telegraficzne	10	8	6	7	6	7	7
„ telefoniczne	53	46	43	53	45	52	52
Wydatki i dochody nadzwyczajne (inwestycje)							
Wydatki	21	20	21	21	19	22	17
Dochody ^b	2	1	1	1	1	—	—

^a Uwzględniono 7 mln zł wydatków na emerytury i 14 mln zł dochodów (w tym 10 mln zł z opłat telefonicznych), wynikających z zarachowań zaległych należności. ^b Świadczenia na budowę nowych linii telegraficznych i telefonicznych.

Uwaga. Ruch pocztowy, telegraficzny i telefoniczny ob. dział XI, tabl. 35, str. 193.

TABL. 23. WYDATKI I DOCHODY LASÓW PAŃSTWOWYCH W POLSCE W LATACH 1931/32—1935/36^a

Wydatki Dochody	1931— —1932	1932— —1933	1933— —1934	1934— —1935	1935— —1936
	w milionach złotych				
Wydatki	108,9	129,5	134,2	158,6	172,0
Administracja	32,3	32,1	32,1	32,6	31,9
w tym podatki	5,2	6,5	6,5	6,5	6,4
Koszty pozyskania i przerobu drewna w tym wartość surowca asygnowanego do przerobu	48,8	57,8	63,6	87,2	100,1
Koszty eksploatacji innych źródeł dochodu	17,2	15,9	17,6	29,0	31,2
Koszty odnowienia lasu	3,5	3,3	4,9	7,2	8,3
Różne wydatki i odpisy w tym inwestycje	4,2	3,9	3,9	4,1	4,4
Różne wydatki i odpisy	20,1	32,4	29,7	27,5	27,3
w tym inwestycje	8,0	8,9	7,9	11,8	10,0
Dochody	128,2	137,3	153,2	193,1	220,0
Administracja	0,6	0,7	0,6	0,6	—
Dochód z drewna wszelkiego w tym wartość surowca asygnowanego do przerobu	91,7	108,1	127,7	154,7	189,2
Dochód z eksploatacji innych źródeł dochodu	17,2	15,9	17,6	29,0	31,2
Różne dochody i dopisy	12,3	11,8	11,8	15,4	16,5
Różne dochody i dopisy	23,6	16,7	13,1	22,4	14,3

^a Okresy od I.X do 30.IX następnego roku.

Uwaga. Eksploatacja Lasów Państwowych ob. dział VI, tabl. 28, str. 80.

TABL. 24. WYDATKI I DOCHODY FUNDUSZU KWATERUNKU WOJSKOWEGO W POLSCE W LATACH 1927/28, 1933—1937

Wydatki Dochody	Rzeczywiste			Budżet		
	I.VII 1927— —31.XII 1928	1933	1934	1935	1936	1937
w milionach złotych						
Wydatki^a	33,4	14,6	24,7	21,2	14,5	16,1
Administracja	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5
Konserwacja i utrzymanie budowli	—	0,9	1,7	1,4	1,8	2,0
Nowe budowle	32,8	7,8	15,5	17,3	6,9	10,6
w tym budowle zlecone	0,4	3,0	9,4	10,1	4,6	5,5
Splata długów	0,2	4,5	6,4	1,2	4,4	2,0
Inne wydatki	0,1	1,1	0,8	0,9	1,0	1,0
Dochody	28,5	14,2	23,5	19,3	14,5	16,1
Podatek od lokali	18,2	9,6	10,9	8,3	8,1	8,0
Czynsze z domów	0,1	1,6	2,1	2,2	1,8	2,6
Wpłaty za roboty zlecone	—	3,0	10,5	4,8	4,6	5,5
Pożyczki	10,0	—	—	4,0	—	—
Inne dochody	0,2	—	—	0,0	—	—

^a Dane obejmują również koszty robót wykonanych na kredyt.

Uwaga. Wydatki i dochody Funduszu Pracy ob. dział XIV, tabl. 52, str. 270; Funduszu Obrótowego Reformy Rolnej tabl. 11, str. 356.

TABL. 25. WYDATKI I DOCHODY MONOPOLÓW PAŃSTWOWYCH^a
W POLSCE W LATACH 1932/33 - 1937/38

Wydatki Dochody	Rzeczywiste				Budżet	
	1932- -1933	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	1937- -1938
w milionach złotych						
Monopol spirytusowy						
Wydatki	150	161	129	129	132	137
Koszty eksploatacji	146	159	127	126	130	135
w tym: koszty produkcji	78	91	63	63	65	68
koszty sprzedaży ^b	41	40	40	40	42	42
Wydatki na poczet zysku handlowego	4	2	2	3	2	2
w tym inwestycje	2	1	0	1	1	1
Dochody	320	372	329	349	347	364
Eksploatacyjne	315	331	327	336	347	364
w tym: sprzedaż spirytusu konsumpcyjnego	292	301	297	308	320	337
sprzedaż spirytusu skażonego oraz dla celów napędowych	10	13	15	15	.	.
Inne dochody	5	41	2	13	—	—
Monopol tytoniowy						
Wydatki	210	184	164	159	168	161
Koszty eksploatacji	192	177	162	153	151	144
w tym: koszty produkcji	108	103	89	83	84	86
koszty sprzedaży ^b	64	57	54	54	53	45
Wydatki na poczet zysku handlowego	18 ^e	7	2	6 ^d	17 ^e	17 ^f
w tym inwestycje	3	1	2	2	1	6
Dochody	532	518	503	499	470	486
Sprzedaż wyrobów tytoniowych	530	495	470	475	469	485
Inne dochody	2	23	33	24	1	1
Monopol solny						
Wydatki	46	44	40	35	37	36
Koszty eksploatacji	45	43	40	34	36	35
w tym: koszty produkcji własnej	16	15	12	10	12	11
koszty zakupu soli	2	3	2	2	2	2
koszty sprzedaży ^b	23	21	20	17	17	17
Wydatki na poczet zysku handlowego	1	1	0	1	1	1
w tym inwestycje	1	0	0	1	1	1
Dochody	90	91	88	82	79	80
Sprzedaż soli	89	89	86	81	78	79
Inne dochody	1	2	2	1	1	1
Monopol loteryjny						
Wydatki	53	66	77	83	81	83
Koszty eksploatacji	53	66	77	83	81	83
w tym: koszty sprzedaży losów	7	8	10	11	10	10
wyplata wygranych	46	57	66	72	69	71
Wydatki na poczet zysku handlowego	0	0	0	0	0	0
Dochody	67	83	98	106	102	105
Sprzedaż losów	57	71	84	91	88	90
Prowizja od wygranych	9	11	13	14	14	14
Inne dochody	1	1	1	1	0	1

^a Państwowy monopol zapalczany pozostaje w dzierżawie Sp. Akc. do Eksploatacji Monopoli Zapalczanego w Polsce. Wpłaty do Skarbu Państwa, ob. tabl. 14, str. 359. ^b Opakowanie, transport, prowizje sprzedawców. ^{c-f} W tym spłata pożyczki włoskiej: *c*-15 mln zł, *d*-4 mln zł, *e*-16 mln zł, *f*-11 mln zł.

B. Finanse Skarbu Śląskiego

TABL. 26. ZADŁUŻENIE DŁUGOTERMINOWE SKARBU ŚLĄSKIEGO
W LATACH 1935-1937
Stan w dn. 31.III

Długi	1935	1936	1937
	w tysiącach złotych		
Ogółem	105 049	107 165	107 439
Pożyczka amerykańska ^a	91 791	90 200	88 493
„ z Funduszu Emerytalnego Ubezpieczenia Pracowników Umysłowych	2 234	4 196	4 158
Pożyczki z Funduszu Pracy	11 024	12 769	14 788

^a Przeliczono według parytetu: 1 \$ = 8,914 zł.

TABL. 27. WYDATKI I DOCHODY SKARBU ŚLĄSKIEGO W LATACH
1932/33-1937/38

Wydatki Dochody	Rzeczywiste				Budżet	
	1932- -1933	1933- -1934	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	1937- -1938
	w tysiącach złotych					
Wydatki ogółem	82 464	70 505	65 830^a	67 662^b	71 667	78 065
w tym zwyczajne	77 341	67 383	62 330	64 679	68 318	73 191
Administracja	82 464	70 505	65 830	67 662	71 667	78 065
Sejm Śląski	843	844	860	633	377	344
Administracja ogólna	4 935	5 919	4 352	5 268	4 716	4 462
Policja	10 702	10 204	9 361	9 261	9 111	9 948
Opieka społeczna i zdrowotn.	11 484	7 907	9 652	10 718	10 982	12 448
Urzędy robót publicznych	7 624	8 057	5 496	6 426 ^b	5 235	6 349
Administracja skarbowa	19 575	11 837	10 776	11 266	12 974	14 357
w tym: udział Państwa w do- chodach Skarbu Śląsk. emeryt. i zaopatrzenia długi	6 500 3 754 4 266	234 3 914 2 150	— 4 101 1 760	264 4 530 1 490	— 4 100 3 156	— 4 470 3 781
Oświata	26 701	24 657	23 987	22 826	26 627	28 372
Inne wydatki	600	1 080	1 346	1 264	1 645	1 785
Dochody ogółem	84 842	74 782	76 313	82 992	71 668	78 066
w tym zwyczajne	84 842	74 782	76 160	82 992	71 667	78 065
Administracja	84 799	74 765	76 288	82 969	71 646	78 045
Daniny publiczne	78 542	69 193	71 887	77 749	68 023	74 760
Podatki bezpośrednie	63 448	55 017	57 458	63 415	56 561	62 731
w tym: gruntowy	1 193	1 280	1 375	1 265	1 210	1 200
przemysłowy	25 583	22 835	22 803	26 426	18 250	22 370
dochodowy	33 999	27 504	29 433	32 512	33 901	36 601
od kapitałów i rent	496	576	411	449	400	400
Podatki pośrednie	5 780	5 517	5 517	5 470	5 282	5 829
w tym: od wina	179	200	150	155	150	143
„ piwa	2 300	1 798	1 878	1 890	2 000	2 070
„ cukru	1 119	1 210	1 438	1 178	1 075	1 424
„ olejów mineraln.	1 736	1 985	1 776	1 460	1 400	1 470
akcyzowe opł. patent.	404	287	222	239	200	230
Opłaty stempłowe	9 314	8 659	8 912	8 864	6 180	6 200
w tym podatek spadkowy						
i od darowizn	791	420	191	286	230	280
Różne dochody administra- Przedsiębiorstwa (wplaty)	6 257 43	5 572 17	4 401 25	5 220 23	3 623 22	3 285 21

^a, ^b Oprócz tego na cele inwestycyjne: ^a-571 tys. zł, ^b-10 143 tys. zł.

Uwaga. W latach 1932/33-1934/35 częściowo, a w latach 1935/36-1937/38 całkowicie nie uwzględniono zwrotów danin publicznych nadpłaconych przez podatników. W 1935/36 r. zwroty wyniosły 8 334 tys. zł.

C. Finanse związków samorządu terytorialnego

TABL. 28. ZADŁUŻENIE DŁUGOTERMINOWE ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO^a W POLSCE W LATACH 1930/31, 1932/33–1935/36

Rodzaje związków samorządowych	1931	1933	1934	1935	1936	1930–1931	1932–1933	1933–1934	1934–1935	1935–1936
Liczba związków samorządowych										
Ogółem	897	880	880	846	846	897	880	880	846	846
Uwzględnionych w opracowaniu	889	870	878	846	846	889	870	878	846	846
w tym:										
posiadających długi w dn. 31.III	751	761	763	757	768	×	×	×	×	×
zaciągających pożyczki w okresie budżetowym	×	×	×	×	×	358	195	287	385	363
	Stan zadłużenia w dn. 31.III w milionach złotych ^b					Pożyczki zaciągnięte w okresie budżetowym w milionach złotych ^b				
Ogółem	883,2	937,9	945,5	964,3	1000,5	98,3	46,6	63,1	63,3	82,7
Miasta	771,8	813,0	817,3	836,9	869,4	85,3	38,4	52,5	51,2	59,8
Powiatowe związki samorządowe	93,0	103,9	107,0	108,7	102,7	9,0	7,0	10,1	11,5	11,8
Wojewódzkie związki samorządowe	18,4	21,0	21,2	18,7	28,4	4,0	1,2	0,5	0,6	11,1

^a Bez danych dla gmin wiejskich, których zadłużenie długoterminowe według stanu z dn. 31.III 1936 r. wynosiło 33,1 mln zł. ^b Łącznie z zadłużeniem długoterminowym przedsiębiorstw samorządowych.

TABL. 29. WYDATKI I DOCHODY^a ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W POLSCE W LATACH 1928/29–1936/37

Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych oraz budżetów zakładów opiekuńczych i szpitali

Wydatki Dochody	1928–1929	1929–1930	1930–1931	1931–1932	1932–1933	1933–1934	1934–1935	1935–1936	1936–1937 ^b
Wydatki i dochody w milionach złotych									
Wydatki	1175,9	1108,5	1031,3	791,6	722,3	660,4	682,1	707,1	626,0
Zwyczajne	684,5	752,8	769,6	649,9	610,3	566,7	563,3	553,8	520,0
Nadzwyczajne	491,4	355,7	261,7	141,7	112,0	93,7	118,8	153,3	106,0
Dochody	1179,2	1087,1	970,2	736,6	645,3	668,1	696,2	737,6	635,7
Zwyczajne	.	.	801,6	644,6	555,4	572,0	585,9	581,6	529,4
Nadzwyczajne	.	.	168,6	92,0	89,9	96,1	110,3	156,0	106,3
Na jednego mieszkańca w złotych									
Wydatki	38,57	35,86	32,99	24,98	22,43	20,23	20,65	21,16	18,51
w tym zwyczajne	22,45	24,36	24,62	20,51	18,92	17,36	17,06	16,57	15,37

^a Łącznie z wydatkami i dochodami zakładów opiekuńczych i szpitali.
^b Preliminarze budżetowe, ponadto ob. uwagę ^a pod tabl. 33, str. 372.

TABL. 30. ZADŁUŻENIE DŁUGOTERMINOWE ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO^a WEDŁUG ŹRÓDEŁ I PRZEZNACZENIA POŻYCZEK W POLSCE W LATACH 1934/35 I 1935/36

Źródła kredytu Przeznaczenie pożyczek	1934- -1935	1935/36					Po- wia- towe związki samorządowe	Woje- wódz- kie
		Ogó- łem	Miasta					
			ra- zem	nie wy- dzie- lone	wy- dzie- lone	w tym powyżej 100 000 mieszk.		
Liczba związków samorządowych								
Ogółem	846	846	603	550	53	12	241	2
<i>w tym:</i>								
<i>posiadających długi w dn.</i> <i>31.III . . . . .</i>	757	771	536	484	52	12	233	2
<i>zaciągających pożyczki</i> <i>w okresie budżetowym</i>	385	363	252	203	49	12	109	2
Stan zadłużenia w dn. 31.III w milionach złotych ^b								
Ogółem	964,3	1000,5	869,4	118,4	751,0	529,3	102,7	28,4
<i>Źródła kredytu</i>								
Skarb Państwa	77,9	79,6	72,9	13,2	59,7	36,6	5,9	0,8
<i>w tym Fundusz Pracy</i>	34,1	44,9	41,9	5,6	36,3	23,2	2,2	0,8
Banki państwowe	426,0	432,9	373,2	40,2	333,0	211,0	39,9	19,8
Bank Gospodarstwa Kraj.	422,8	430,8	372,2	39,8	332,4	210,8	38,8	19,8
<i>w tym:</i>								
Śląski Fundusz Gospo- darczy	2,4	2,7	2,7	0,7	2,0	1,8	—	—
Śląski Fundusz Pożycz- kowo-Zapomogowy	1,2	1,0	1,0	0,6	0,4	0,0	0,0	—
Państwowy Bank Rolny	3,2	2,1	1,0	0,4	0,6	0,2	1,1	—
Skarb Śląski	28,6	27,0	22,0	5,3	16,7	13,1	5,0	—
Związki samorz. terytorialn.	3,0	2,4	1,1	0,9	0,2	0,1	1,3	—
Banki komunalne	75,6	76,0	41,8	21,5	20,3	7,7	28,5	5,7
<i>w tym Fundusz Pożycz- kowo-Zapomogowy . . . . .</i>	26,6	28,5	15,9	8,2	7,7	1,6	12,6	—
Komunalne kasy oszczędn.	57,5	67,0	55,1	14,1	41,0	31,6	11,7	0,2
Zakłady ubezpiecz. publiczn.	46,8	48,3	41,1	11,3	29,8	14,7	6,6	0,6
Instytucji osoby prywatne	22,2	21,1	19,5	6,8	12,7	3,8	1,6	0,0
Fundusze specjalne zwią- zków samorządu terytor.	4,9	5,3	3,5	1,7	1,8	—	1,8	—
Pożyczki obligac. wewn.	102,0	120,3	120,1	0,2	119,9	118,2	—	0,2
Pożyczki zagraniczne	119,4	119,8	118,3	3,2	115,1	92,5	0,4	1,1
obligacyjne	90,7	90,4	89,3	—	89,3	89,3	—	1,1
inne	28,7	29,4	29,0	3,2	25,8	3,2	0,4	—
Źródło nie podane	0,4	0,8	0,8	0,0	0,8	—	0,0	—
Pożyczki zaciągnięte w okresie budżetowym w milionach złotych ^b								
Ogółem	63,3	82,7	59,8	9,9	49,9	36,0	11,8	11,1
Przeznaczenie pożyczek								
Inwestycje	32,5	48,8	42,9	5,2	37,7	28,0	2,9	3,0
działów administracyjn.	17,5	22,3	17,6	1,9	15,7	12,7	1,7	3,0
przedsiębiorstw	15,0	26,5	25,3	3,3	22,0	15,3	1,2	—
Spłata pożyczek	26,2	31,2	14,7	4,5	10,2	6,2	8,4	8,1
<i>w tym konwersją . . . . .</i>	19,7	23,6	7,7	3,9	3,8	1,0	7,8	8,1
Udzielanie pożyczek	0,3	0,0	—	—	—	—	0,0	—
Wydatki bieżące	1,8	0,7	0,6	0,1	0,5	0,5	0,1	—
Przeznaczenie nie wyszcze- gólnione	2,5	2,0	1,6	0,1	1,5	1,3	0,4	—

^a Bez danych dla gmin większych, których zadłużenie długoterminowe w dniu 31.III 1936 r. wynosiło 33,1 mln zł. ^b Łącznie z zadłużeniem długoterminowym przedsiębiorstw samorządowych.

TABL. 31. RACHUNKI ZAMKNIĘCIA SUM POZABUDŻETOWYCH ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W POLSCE W LATACH 1934/35 i 1935/36

Wyszczególnienie	1935/36								
	1934- 1935 ^a	Ogół- em	Gmi- ny wiejs- kie	Miasta				Po- wia- towe związki sa- morządowe	Woje- wódz- kie
				ra- zem	nie wy- dzie- lone	wy- dzie- lone	w tym powyżej 100 000 miesz- k.		
Liczba związków samorządowych									
Ogółem	846	3 984	3 138	603	550	53	12	241	2
w tym związki, które wyka- zały w roku sprawozdaw- czym:									
nadwyżkę	377	.	.	271	244	27	9	140	—
niedobór	397	.	.	254	242	12	1	66	1
Sumy w milionach złotych									
Stan czynny									
Kasa	5,2	7,6	2,4	3,7	1,0	2,7	2,2	1,3	0,2
Instytucje finansowe	36,3	40,0	6,2	22,3	5,7	16,6	13,8	11,2	0,3
Weksle obce	1,3	1,0	0,2	0,5	0,2	0,3	0,1	0,3	—
Depozyty walorowe	37,4	42,6	1,4	34,5	3,9	30,6	27,3	6,3	0,4
Zaliczki zwrotne	5,2	6,3	1,0	3,9	1,1	2,8	2,1	1,4	0,0
Dłużnicy różni	35,9	31,5	5,0	15,0	4,7	10,3	4,6	11,5	0,0
Fundusze obrotowe i spe- cjalne	1,7	1,8	—	1,7	0,0	1,7	1,3	0,1	—
Sumy przechodnie	21,8	19,7	—	17,9	0,5	17,4	17,3	1,8	—
Różni za wydane kaucje i depozyty	6,5	3,3	0,1	2,8	0,3	2,5	2,4	0,4	—
Zaliczki budżetowe	15,1	11,7	0,8	9,5	0,7	8,8	8,3	1,2	0,2
Przedsiębiorstwa i zakłady własne	12,8	11,4	0,6	9,0	1,9	7,1	5,2	1,8	0,0
Niedobory budżetowe	205,6	204,7	30,9	149,7	36,5	113,2	84,5	23,8	0,3
z lat poprzednich	186,3	193,8	25,1	146,5	34,1	112,4	84,3	21,9	0,3
z roku sprawozdawczego	19,3	10,9	5,8	3,2	2,4	0,8	0,2	1,9	0,0
Ogólna suma zamknięć rachunków	384,8	381,6	48,6	270,5	56,5	214,0	169,1	61,1	1,4
Stan bierny									
Sumy przechodnie	54,4	55,8	8,2	36,2	4,9	31,3	25,9	11,1	0,3
Deponenci	40,0	44,1	1,3	36,3	3,9	32,4	28,4	6,0	0,5
Weksle własne	26,5	16,2	1,1	10,9	8,1	2,8	0,2	4,2	—
Pożyczki krótkoterminowe	51,8	48,3	1,2	42,5	4,9	37,6	32,1	4,6	—
Rachunki otwartego kre- dytu	27,7	14,1	1,0	8,0	0,6	7,4	4,1	5,1	—
Zaliczki zwrotne	0,1	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—
Wierzyciele różni	134,7	144,0	26,9	97,9	25,3	72,6	52,3	19,0	0,2
Fundacje	1,9	2,8	—	2,8	0,1	2,7	2,7	0,0	—
Depozyty walorowe	3,7	5,1	0,6	3,7	0,4	3,3	3,2	0,8	—
Fundusze obrotowe i spe- cjalne	22,2	22,3	2,2	15,9	2,6	13,3	11,8	3,8	0,4
Przedsiębiorstwa i zakłady własne	10,9	9,8	0,3	8,4	1,5	6,9	5,6	1,1	0,0
Nadwyżki budżetowe	10,9	19,1	5,8	7,9	4,2	3,7	2,8	5,4	—
z lat poprzednich	2,9	6,0	1,9	1,8	1,7	0,1	—	2,3	—
z roku sprawozdawczego	8,0	13,1	3,9	6,1	2,5	3,6	2,8	3,1	—

^a Bez danych dla gmin wiejskich.

TABL. 32. WYDATKI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W POLSCE W LATACH 1934/35 i 1935/36

Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych

Lata Wydatki	1934- -1935	1935/36							
		Ogół- tem	Gmi- ny wiej- skie	Miasta				Po- wia- towe	Woje- wódz- kie
				ra- zem	nie wy- dzie- lone	wy- dzie- lone	w tym powyżej 100 000 mieszk.		
w milionach złotych									
Ogółem ^a 1934/35	647,8	×	110,1	394,6	78,5	316,1	239,7	131,2	11,9
1935/36	×	673,1	102,1	415,6	76,0	339,6	265,0	133,4	22,0 ^b
Wydatki zwyczajne	529,0	519,8	92,4	310,0	62,3	247,7	196,0	107,3	10,1
Zarząd ogólny	125,3	132,0	40,7	72,8	17,2	55,6	44,7	17,5	1,0
wydatki osobowe	98,6	104,1	30,5	61,6	14,0	47,6	38,7	11,2	0,8
wydatki rzeczowe	26,7	27,9	10,2	11,2	3,2	8,0	6,0	6,3	0,2
Majątek	11,1	9,6	0,7	8,2	2,0	6,2	5,0	0,6	0,1
Przedsiębiorstwa (deficyty)	3,0	2,8	0,3	2,4	0,2	2,2	1,8	0,1	0,0
Splata długów	80,3	69,9	3,6	55,0	8,3	46,7	33,7	9,8	1,5
Drogi i place publiczne	73,5	80,9	5,0	20,6	4,1	16,5	13,9	51,7	3,6
Pomiary i plany rozbudowy	2,6	3,2	—	3,1	0,3	2,8	2,3	0,1	—
Oświata	59,2	57,3	22,1	33,7	8,7	25,0	20,0	1,4	0,1
Kultura i sztuka	6,6	7,5	0,2	6,9	0,2	6,7	6,3	0,2	0,2
Zdrowie publiczne	50,5	50,3	6,7	35,4	5,3	30,1	25,0	7,6	0,6
w tym dopłata do szpitali	5,3	4,5	—	2,9	0,1	2,8	2,6	1,1	0,5
Opieka społeczna	50,9	41,6	4,8	31,1	5,5	25,6	20,9	3,1	2,6
w tym dopłata do zakła- dów opiekuńczych	7,9	7,2	—	4,8	0,2	4,6	4,0	0,2	2,2
Popieranie rolnictwa	9,8	10,0	1,1	0,7	0,3	0,4	0,3	7,9	0,3
Popieranie przem. i handlu	4,5	4,2	0,1	3,7	0,5	3,2	2,8	0,4	0,0
Bezpieczeństwo publiczne	28,3	26,2	2,8	22,1	6,3	15,8	11,7	1,3	—
Świadczenia na rzecz in- nych związków samorzą- dowych	6,4	6,1	—	2,7	1,1	1,6	1,3	3,4	0,0
Różne	17,0	18,2	4,3	11,6	2,3	9,3	6,3	2,2	0,1
Wydatki nadzwyczajne	118,8	153,3	9,7	105,6	13,7	91,9	69,0	26,1	11,9 ^b
Zarząd ogólny	2,0	2,8	0,4	1,3	0,0	1,3	1,3	0,8	0,3
Majątek	11,9	14,2	1,3	9,5	2,0	7,5	4,6	0,7	2,7
Przedsiębiorstwa	23,1	35,4	0,2	33,3	3,3	30,0	22,8	1,9	—
Splata długów	13,6	5,2	0,3	3,6	1,2	2,4	1,4	1,3	—
Drogi i place publiczne	36,5	45,9	1,2	26,6	2,7	23,9	18,5	17,5	0,6
Pomiary i plany rozbudowy	1,1	1,4	—	1,3	0,3	1,0	0,5	0,1	—
Oświata, kultura i sztuka	13,8	15,3	5,5	9,4	2,2	7,2	6,0	0,4	—
Zdrowie publiczne	7,5	9,0	0,2	7,8	1,2	6,6	4,0	0,9	0,1
Opieka społeczna	3,4	3,0	0,1	2,6	0,4	2,2	1,5	0,2	0,1
Popieranie rolnictwa	1,7	1,9	0,2	0,3	0,1	0,2	—	1,4	—
Popieranie przem. i handlu	0,1	0,4	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,3	—
Bezpieczeństwo publiczne	0,5	0,7	0,1	0,6	0,1	0,5	0,4	0,0	—
Różne	3,6	18,1	0,2	9,2	0,2	9,0	8,0	0,6	8,1 ^b
Pokrycie niedoborów bud- żetowych z lat ubiegłych	27,4	35,6	3,4	22,4	6,5	15,9	9,8	9,4	0,4

^a Bez pokrycia niedoborów budżetowych z lat ubiegłych. ^b W tym 8,1 mln zł konwersja pożyczek krótkoterminowych elekrowni w Gódku.

TABL. 33. DOCHODY ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W POLSCE W LATACH 1934/35 I 1935/36

Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych

Lata Dochody	1934- 1935	1935/36						Po- wia- towe związki sa- morządowe	Woje- wódz- kie	
		Ogó- łem	Gmi- ny wiej- skie	Miasta			w tym powyżej 100 000 mieszk.			
				ra- zem	nie wy- dzie- lone	wy- dzie- lone				
w milionach złotych										
Ogółem ^a	1934/35 1935/36	661,4 × 703,4	112,1 102,9	403,0 435,6	78,3 81,2	324,7 354,4	241,2 275,0	134,4 142,8	11,9 22,1 ^b	
Dochody zwyczajne		551,1	547,4	95,8	324,2	65,1	259,1	205,0	117,4	10,0
Majątek		40,3	27,7	2,0	22,7	6,2	16,5	12,5	2,9	0,1
Przedsiębiorstwa (wpłaty)		72,0	72,7	0,8	71,0	12,6	58,4	46,7	0,7	0,2
Subwencje i dotacje		19,8	23,2	1,9	9,9	1,5	8,4	2,4	9,8	1,6
Zwroty ^c		41,9	55,0	4,2	28,2	4,4	23,8	19,2	19,7	2,9
Opłaty administracyjne		11,6	13,9	4,0	6,8	1,7	5,1	3,8	3,1	—
Opłaty za korzystanie z urzędzeń i zakładów		23,4	20,8	2,9	16,9	4,8	12,1	10,4	0,9	0,1
Dopłaty ^d		2,7	2,5	0,3	0,9	0,2	0,7	0,3	1,3	—
Udziały w podat. państw. w dochodowym		50,6	47,6	2,8	41,4	7,6	33,8	28,2	3,4	—
od lokali		33,7	31,8	2,8	25,6	4,0	21,6	18,6	3,4	—
od lokali		16,9	15,8	0,0	15,8	3,6	12,2	9,6	—	—
Dodatki do podat. państw. w tym do podatku:		159,4	164,6	27,3	100,7	21,7	79,0	62,8	36,6	—
gruntowego		37,1	37,0	15,6	1,1	0,9	0,2	0,0	20,3	—
od nieruchomości		30,4	34,1	0,3	33,2	2,5	30,7	26,5	0,6	—
przemysłowego		47,3	44,9	4,3	36,0	8,0	28,0	21,4	4,6	—
od spożycia, zużycia lub produkcji		16,6	20,9	3,3	12,3	5,4	6,9	4,5	5,3	—
opłat stemplowych od przeniesienia własności nieruchomości		7,8	8,9	2,1	4,4	1,0	3,4	2,6	2,4	—
dochodowego		16,9	15,3	1,4	10,8	3,3	7,5	5,8	3,1	—
Podatki samoistne		107,7	100,7	42,1	16,8	2,6	14,2	12,2	37,1	4,7
w tym:										
opłaty drogowe		38,5	36,2	—	0,5	0,0	0,5	0,4	35,7	—
wyrównawczy		36,4	36,2	36,2	—	—	—	—	—	—
od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk		6,8	6,7	0,2	6,5	0,4	6,1	5,4	—	—
Różne		21,7	18,7	7,5	8,9	1,8	7,1	6,5	1,9	0,4
Dochody nadzwyczajne		110,3	156,0	7,1	111,4	16,1	95,3	70,0	25,4	12,1 ^b
Sprzedaż i likwidacja majątku i przedsiębiorstw		6,8	12,7	0,3	11,0	2,5	8,5	5,1	0,5	0,9
Subwencje i dotacje		20,6	27,7	1,6	17,6	2,5	15,1	9,4	8,5	0,0
Zwroty ^c		3,2	4,9	0,2	1,1	0,2	0,9	0,5	3,6	—
Pożyczki		64,5	90,4	2,7	66,0	9,3	56,7	42,6	10,6	11,1 ^b
Dopłaty ^d		1,4	1,1	0,1	0,3	0,1	0,2	—	0,7	—
Podatki inwestycyjne		1,0	1,1	0,1	0,9	0,0	0,9	0,5	0,1	—
Podatki od kopalń		4,4	3,2	1,5	1,0	0,3	0,7	0,4	0,7	—
Różne		8,4	14,9	0,6	13,5	1,2	12,3	11,5	0,7	0,1
Nadwyżki budżetowe z lat ubiegłych		10,6	8,3	2,5	3,7	1,2	2,5	1,1	2,1	—

^a Bez nadwyżek budżetowych z lat ubiegłych. ^b W tym 8,1 mln zł konwersja pożyczek krótkoterminowych elektrowni w Gródku. ^c Wpływy z tytułu zastępczo wyłożonych sum za związki prawa publicznego oraz instytucje i osoby prywatne. ^d Specjalne opłaty z tytułu szczególnych korzyści lub udogodnień przy korzystaniu z urzędzeń lub z zakładów samorządowych.

TABL. 34. WYDATKI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W POLSCE W LATACH 1935/36 i 1936/37^a

Na podstawie preliminarzy budżetów administracyjnych

Lata Wydatki	1936/37								
	1935- 1936	Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta				Po- wia- towe	Woje- wódz- kie
				ra- zem	nie wy- dzielone	wy- dzielone	w tym powyżej 100 000 mieszkk.		
w milionach złotych									
Ogółem ^b 1935/36	624,9	×	99,7	398,1	70,9	327,2	252,1	115,2	11,9
1936/37 ^a	×	590,2	94,8	383,2	64,4	318,8	252,0	101,3	10,9
Wydatki zwyczajne	513,2	484,2	89,1	295,5	56,5	239,0	194,0	89,6	10,0
Zarząd ogólny	125,6	125,8	37,9	71,8	15,6	56,2	45,9	15,2	0,9
wydatki osobowe	102,7	104,6	29,8	63,6	13,2	50,4	41,7	10,5	0,7
wydatki rzeczowe	22,9	21,2	8,1	8,2	2,4	5,8	4,2	4,7	0,2
Majątek	9,6	9,4	0,7	8,0	1,8	6,2	5,0	0,7	0,0
Przedsiębiorstwa (deficyty)	2,7	2,4	0,2	2,2	0,2	2,0	1,6	0,0	0,0
Splata długów	78,5	63,2	4,3	48,4	7,6	40,8	32,4	8,6	1,9
Drogi i place publiczne	67,6	65,4	3,4	19,4	3,1	16,3	13,9	39,1	3,5
Pomiary i plany rozbudowy	3,4	3,5	0,0	3,4	0,4	3,0	2,5	0,1	—
Oświata	60,0	56,7	23,4	32,3	8,2	24,1	19,5	1,0	0,0
Kultura i sztuka	7,1	7,0	0,2	6,4	0,2	6,2	6,3	0,2	0,2
Zdrowie publiczne	49,2	47,5	6,7	33,6	4,8	28,8	23,9	6,9	0,3
Opieka społeczna	43,3	42,2	5,3	31,5	5,2	26,3	21,5	3,0	2,4
Popieranie rolnictwa	10,2	9,8	1,4	0,7	0,2	0,5	0,4	7,1	0,6
Popieranie przem. i handlu	4,3	4,0	0,0	3,7	0,4	3,3	2,7	0,3	0,0
Bezpieczeństwo publiczne	27,2	25,4	2,9	21,3	5,8	15,5	11,6	1,2	—
Świadczenia na rzecz in- nych związków samorząd- owych	6,2	6,4	0,1	3,0	1,0	2,0	1,2	3,3	0,0
Różne	18,3	15,5	2,6	9,8	2,0	7,8	5,6	2,9	0,2
Wydatki nadzwyczajne	111,7	106,0	5,7	87,7	7,9	79,8	58,0	11,7	0,9
Zarząd ogólny	1,0	1,5	0,1	1,4	0,0	1,4	1,4	0,0	—
Majątek	8,4	11,0	0,7	9,9	0,7	9,2	4,5	0,4	0,0
Przedsiębiorstwa	28,5	30,4	0,3	29,8	1,5	28,3	24,1	0,3	—
Splata długów	10,4	1,9	0,2	1,0	0,6	0,4	0,3	0,7	—
Drogi i place publiczne	35,1	32,8	0,7	22,9	2,3	20,6	14,3	8,5	0,7
Pomiary i plany rozbudowy	1,3	1,5	0,1	1,4	0,2	1,2	0,7	0,0	—
Oświata, kultura i sztuka	12,6	11,4	3,1	8,0	0,9	7,1	6,2	0,3	—
Zdrowie publiczne	6,5	8,5	0,1	7,8	1,0	6,8	4,0	0,4	0,2
Opieka społeczna	2,0	2,6	0,1	2,4	0,3	2,1	1,5	0,1	0,0
Popieranie rolnictwa	0,9	0,5	0,0	0,1	0,1	0,0	—	0,4	—
Popieranie przem. i handlu	0,2	0,3	—	0,2	0,0	0,2	0,1	0,1	—
Bezpieczeństwo publiczne	1,0	1,1	0,1	1,0	0,1	0,9	0,8	0,0	—
Różne	3,8	2,5	0,2	1,8	0,2	1,6	0,1	0,5	—
Pokrycie niedoborów bud- żetowych z lat ubiegłych	31,2	17,0	3,3	9,1	4,2	4,9	1,2	4,4	0,2

^a Dane dla roku 1936/37 są częściowo nieporównywalne z danymi za lata poprzednie (ob. Uwagi wstępne - Statystyka Polski, seria C, zesz. 47). ^b Bez pokrycia niedoborów budżetowych z lat ubiegłych.

TABL. 35. DOCHODY ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W POLSCE W LATACH 1935/36 i 1936/37

Na podstawie preliminarzy budżetów administracyjnych

Lata Dochody	1935— —1936		1936/37 ^a						Po- wia- towe związki sa- morządowe	Woje- wódz- kie
			Ogół- tem	Gmi- ny wiej- skie	Miasta			w tym powyżej 100 000 mieszczk.		
					ra- zem	nie wy- dzie- lone	wy- dzie- lone			
w milionach złotych										
Ogółem ^b	1935/36 1936/37 ^a	648,9 × 599,9	× 100,9 95,7	415,4 388,3	76,4 67,5	339,0 320,8	258,0 253,6	120,2 104,9	12,4 11,0	
Dochody zwyczajne . . .	530,4	493,6	91,0	297,6	57,1	240,5	195,5	94,9	10,1	
Majątek	29,1	25,8	2,2	21,0	6,3	14,7	10,8	2,3	0,3	
Przedsiębiorstwa (wpłaty)	68,1	69,4	0,5	68,0	10,1	57,9	47,5	0,6	0,3	
Subwencje i dotacje . . .	19,6	13,3	2,1	6,0	1,5	4,5	3,2	4,1	1,1	
Zwroty ^c	49,6	49,4	4,8	30,6	5,0	25,6	19,8	10,8	3,2	
Oplaty administracyjne . . .	10,8	10,9	3,7	6,4	1,6	4,8	3,6	0,8	—	
Oplaty za korzystanie z urzędzeń i zakładów . . .	21,6	17,5	2,2	13,0	3,3	9,7	9,0	2,2	0,1	
Dopłaty ^d	2,8	3,4	0,4	1,6	0,2	1,4	1,2	1,4	—	
Udziały w podat. państw. w dochodowym	49,4	48,6	2,3	42,2	7,2	35,0	27,7	4,1	—	
od lokali	31,4	34,3	2,3	27,9	4,3	23,6	19,6	4,1	—	
Dotądki do podat. państw. w tym do podatku: gruntowego	18,0	14,3	0,0	14,3	2,9	11,4	8,1	—	—	
od nieruchomości	39,4	30,2	15,4	1,0	0,9	0,1	0,1	13,8	—	
przemysłowego	32,4	30,3	0,4	29,3	2,5	26,8	23,5	0,6	—	
od spożycia, zużycia lub produkcji	45,7	39,4	3,8	30,9	7,0	23,9	19,9	4,7	—	
opłat stemplowych od przeniesienia własności nieruchomości	16,0	14,5	2,4	6,4	2,9	3,5	2,4	5,7	—	
dochodowego	7,7	7,6	1,6	3,8	0,9	2,9	2,3	2,2	—	
Podatki samoistne	17,2	15,5	1,4	11,0	3,4	7,6	5,6	3,1	—	
w tym: opłaty drogowe	106,4	102,8	45,8	15,9	3,3	12,6	10,4	36,7	4,4	
wyrównawczy	36,7	35,2	0,0	0,0	0,0	—	0,0	35,2	—	
od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk	40,2	39,8	39,8	0,0	0,0	—	0,0	0,0	—	
Różne	6,5	6,4	0,2	6,2	0,4	5,8	5,1	—	—	
Dochody nadzwyczajne . . .	11,2	11,7	1,6	7,9	0,6	7,3	6,8	1,5	0,7	
Sprzedaż i likwidacja majątku i przedsiębiorstw	118,5	106,3	4,7	90,7	10,4	80,3	58,1	10,0	0,9	
Subwencje i dotacje	6,8	9,1	0,3	8,4	2,7	5,7	3,5	0,3	0,1	
Zwroty ^c	18,8	27,1	1,1	22,6	2,7	19,9	13,4	3,4	0,0	
Pożyczki	2,6	2,0	0,2	1,3	0,3	1,0	0,1	0,5	—	
Dopłaty ^d	75,1	50,8	1,1	45,7	3,9	41,8	31,2	3,2	0,8	
Podatki inwestycyjne	2,0	1,4	0,2	0,5	0,1	0,4	—	0,7	—	
Podatki od kopalń	0,9	0,9	0,0	0,9	0,1	0,8	0,2	0,0	—	
Różne	2,9	3,4	1,5	1,2	0,2	1,0	0,4	0,7	—	
Nadwyżki budżetowe z lat ubiegłych	9,4	11,6	0,3	10,1	0,4	9,7	9,3	1,2	—	
Nadwyżki budżetowe z lat ubiegłych	2,4	2,3	0,9	0,7	0,5	0,2	—	0,7	—	

^a Ob. uwagę *a* do tabl. 34, na str. 373. ^b Bez nadwyżek budżetowych z lat ubiegłych. ^c Ob. uwagę *c* do tabl. 33, str. 372. ^d Ob. uwagę *d* do tabl. 33, str. 372.

TABL. 36. WYDATKI I DOCHODY ZWYCZAJNE ZAKŁADÓW OPIEKUŃCZYCH I SZPITALI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO^a W POLSCE W LATACH 1934/35 i 1936/37

Lata Wydatki Dochody Rodzaje zakładów	Ogółem	Miasta				Po- wia- wódz- towe związki sa- morządowe	Woje- wódz- kie
		ra- zem	nie wy- dzie- lone	wy- dzie- lone	w tym powyżej 100 000 mieszk.		
w milionach złotych							
Na podstawie zamknięć rachunkowych							
Wydatki 1934/35	47,6	28,4	0,8	27,6	24,8	10,0	9,2
1935/36	45,7	27,2	0,7	26,5	23,5	9,4	9,1
Zakłady opiekuńcze . . .	10,4	6,2	0,3	5,9	4,9	0,8	3,4
Szpitala	35,3	21,0	0,4	20,6	18,6	8,6	5,7
Dochody 1934/35	34,8	19,7	0,4	19,3	17,3	8,4	6,7
1935/36	34,2	19,6	0,5	19,1	16,9	8,1	6,5
Zakłady opiekuńcze . . .	3,3	1,5	0,2	1,3	1,0	0,6	1,2
Szpitala	30,9	18,1	0,3	17,8	15,9	7,5	5,3
Na podstawie preliminarzy budżetowych ^b							
Wydatki 1935/36	48,8	29,6	0,8	28,8	24,0	9,1	10,1
1936/37	46,8	28,6	1,0	27,6	23,0	8,8	9,4
Zakłady opiekuńcze . . .	12,0	7,6	0,4	7,2	5,0	0,9	3,5
Szpitala	34,8	21,0	0,6	20,4	18,0	7,9	5,9
Dochody 1935/36	38,3	22,8	0,6	22,2	19,2	8,3	7,2
1936/37	35,8	20,2	1,0	19,2	16,9	8,3	7,3
Zakłady opiekuńcze . . .	3,8	1,5	0,3	1,2	0,9	0,8	1,5
Szpitala	32,0	18,7	0,7	18,0	16,0	7,5	5,8

^a Bez gmin wiejskich; wydatki i dochody w preliminarzach budżetowych na rok 1935/36 wynosiły 0,1 mln zł. ^b Ob. uwagę ^a do tabl. 34, str. 373.

TABL. 37. WYDATKI I DOCHODY ZWYCZAJNE PRZEDSIĘBIORSTW MIEJSKICH MIAST LICZĄCYCH PONAD 20 000 MIESZKAŃCÓW W POLSCE W 1935/36 R.

Na podstawie zamknięć rachunkowych

Rodzaje przedsiębiorstw	Liczba przed- sięb. uwzględ- nionych	Wydatki			Nadwyżka			Niedobór	
		Ogółem	w tym odpisy na fun- dusze	Do- cho- dy	Liczba przed- sięb- ior.	Su- my	w tym prze- lew do budż. admin.	Liczba przed- sięb- ior.	Sumy w mi- lio- nach zł
Ogółem	342	178,2	20,1	229,2	259	54,1	51,8	48	3,1
Komunikacja	12	44,6	5,3	51,1	5	7,3	7,3	6	0,8
w tym tramwaje i autobusy	8	44,5	5,3	50,9	2	7,2	7,2	5	0,8
Elektryczność i gaz elektryczne	70	68,4	7,3	94,6	65	26,2	25,5	2	0,0
gazownie	46	37,6	6,0	56,0	44	18,4	17,8	—	—
Zdrowotność i hi- giena	24	30,8	1,3	38,6	21	7,8	7,7	2	0,0
w tym wodociągi i kanalizacje	84	41,3	5,3	53,9	56	14,0	13,1	16	1,4
Budownictwo	49	35,2	5,1	48,7	40	13,8	13,0	5	0,3
w tym: cegielnie betoniarnie	18	1,8	0,1	1,8	10	0,1	0,1	4	0,1
—	2	0,2	0,0	0,2	1	0,0	0,0	—	—
—	6	0,4	0,0	0,4	3	0,0	0,0	1	0,0
Aprowizacja	106	17,7	1,8	23,3	89	5,9	5,4	6	0,3
w tym rzeźnie	67	15,3	1,7	20,5	59	5,3	5,0	2	0,1
Rolnictwo	24	1,2	0,0	1,5	21	0,3	0,3	2	0,0
Inne	28	3,2	0,3	3,0	13	0,3	0,1	12	0,5

Uwaga. Ob. uwagę pod tabl. 39, str. 376.

TABL. 38. WYDATKI I DOCHODY ZWYCZAJNE PRZEDSIĘBIORSTW ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W POLSCE W 1936/37 R.
Na podstawie preliminarzy budżetowych

Wydatki Dochody Rodzaje przedsiębiorstw	Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta				Po-wojewódzkie	związki samorządowe
			razem	nie wydzielone	wy- dzielone	w tym powyżej 100 000 mieszk.		
w milionach złotych								
Wydatki	230,5	1,3	217,8	33,6	184,2	149,6	9,2	2,2
Elektryczne	51,3	0,4	50,1	14,8	35,3	20,1	0,8	—
Gazownie	34,3	0,0	34,3	5,1	29,2	25,3	—	—
Wodociągi i kanalizacje	39,3	0,1	37,2	3,3	33,9	28,4	2,0	—
Zakłady komunikacyjne	45,5	—	42,5	0,1	42,4	41,3	3,0	—
Rzeźnie	22,2	0,4	21,8	6,8	15,0	11,1	0,0	—
Inne	37,9	0,4	31,9	3,5	28,4	23,4	3,4	2,2
Dochody	289,5	1,5	275,8	41,4	234,4	191,7	9,8	2,4
Elektryczne	72,1	0,4	70,6	18,6	52,0	32,0	1,1	—
Gazownie	42,9	0,0	42,9	5,9	37,0	32,4	—	—
Wodociągi i kanalizacje	54,3	0,1	52,3	3,9	48,4	41,5	1,9	—
Zakłady komunikacyjne	54,5	—	51,5	0,1	51,4	50,3	3,0	—
Rzeźnie	26,5	0,5	25,9	8,4	17,5	12,5	0,1	—
Inne	39,2	0,5	32,6	4,5	28,1	23,0	3,7	2,4

Uwaga. Ob. uwagę a pod tabl. 34, str. 373.

TABL. 39. LICZBA PRZEDSIĘBIORSTW ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO^a W POLSCE W 1936 R.
Stan w dn. 31.III

Rodzaje przedsiębiorstw	Ogółem	Wy- dzier-żawio- noo- sob- trze- cim	Eksploatowane we własnym zakresie.				Po-wojewódzkie	związki samorządowe
			razem	nie wy- dzielone	wy- dzielone	w tym powyżej 100 000 mieszk.		
Ogółem ^b	1 691	79	1 491	1 205	286	89	120	1
Komunikacja	33	1	17	5	12	6	15	—
w tym: tramwaje i autobusy	13	1	9	1	8	4	3	—
kolejki	13	—	1	1	—	—	12	—
Elektryczność i gaz	384	13	361	306	55	15	10	—
elektryczne	288	11	267	231	36	8	10	—
gazownie	96	2	94	75	19	7	—	—
Zdrowotność i higiena	209	8	197	127	70	22	4	—
w tym wodociągi i kanaliz.	138	1	135	94	41	14	2	—
Budownictwo	112	18	60	44	16	6	34	—
w tym: cegielnie	42	11	22	21	1	—	9	—
betoniarnie	38	2	10	14	5	1	17	—
Apro wizacja	769	24	741	655	86	21	4	—
w tym rzeźnie	512	10	501	451	50	10	1	—
Rolnictwo	113	7	65	42	23	7	41	—
Inne	71	8	50	26	24	12	12	1

a Bez przedsiębiorstw gmin wiejskich. b Bez przedsiębiorstw nieczynnych, będących w likwidacji lub w budowie i koncesjonowanych oraz bez przedsiębiorstw, w których związki samorządowe mają udziały, natomiast łącznie z przedsiębiorstwami dzierżawionymi przez związki samorządowe od osób trzecich.

Uwaga. Dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na: 1) wydzielenie przez związki samorządowe jako przedsiębiorstw działów gospodarki, które w roku poprzednim ujmowane były w budżecie administracyjnym; 2) łączenie lub rozdzielanie poprzednio istniejących przedsiębiorstw.

TABL. 40. INWENTARZE STANU MAJĄTKOWEGO (BILANSE) ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 1934 R.

Stan w dn. 31.III

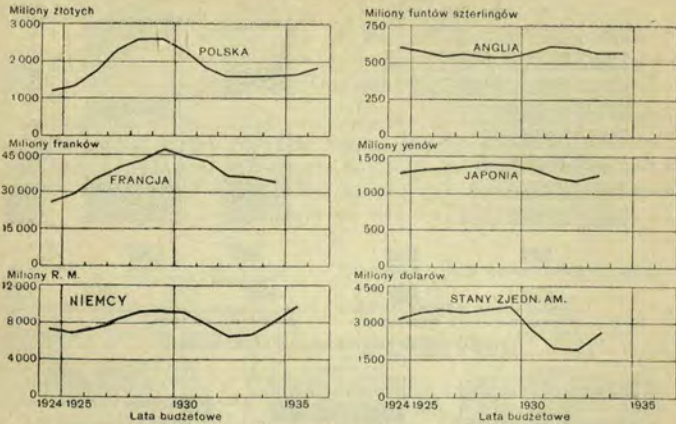
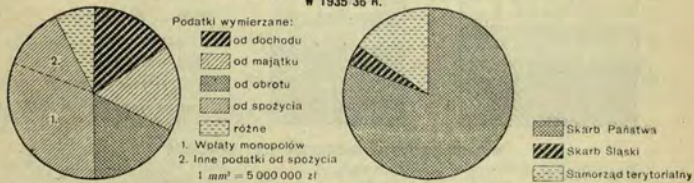
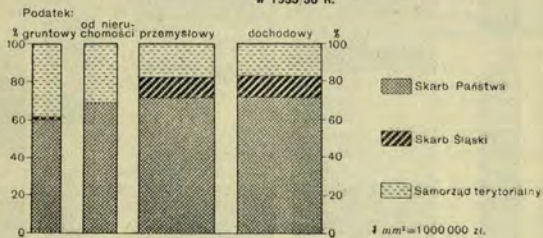
Wyszczególnienie	Ogółem	Miasta				Po- wia- towe	Woje- wódz- kie
		razem	nie wy- dzie- lone	wy- dzie- lone	w tym powyżej 100 000 mieszk.		
Liczba związków samorządowych							
Ogółem	880	637	584	53	11	241	2
Uwzględnionych w opraco- waniu	870	627	574	53	11	241	2
Związki, które wykazały: przewyżkę stanu biernego nad stanem czynnym	128	32	23	9	1	96	—
przewyżkę stanu czynnego nad stanem biernym	742	595	551	44	10	145	2
Sumy w milionach złotych							
Stan czynny							
Nieruchomości	2 063,2	1 897,4	459,7	1 437,7	1 086,7	101,1	64,7
Kanalizacja	111,9	111,9	9,3	102,6	94,4	—	—
Investycje w budowie	131,1	125,1	21,7	103,4	80,2	6,0	—
Ruchomości	137,6	99,2	23,2	76,0	58,5	29,4	9,0
Aktywa przedsiębiorstw	1 048,8	981,4	203,3	778,1	599,7	46,8	20,6
Aktywa fundacyj	100,2	98,0	4,6	93,4	92,8	2,2	0,0
Materiały i zapasy	11,9	6,6	0,5	6,1	5,0	3,1	2,2
Kasa	4,5	3,1	1,4	1,7	1,3	1,4	0,0
Pozostałości na rachun- kach bieżących w insty- tucjach finansowych	22,2	13,7	4,5	9,2	6,6	8,0	0,5
Sumy komunalne w kas- kach innych związków ko- munalnych i kasach skar- bowych	8,5	4,0	0,8	3,2	2,4	4,5	—
Lokaty	131,3	92,2	5,7	86,5	76,3	24,8	14,3
Inne aktywa	206,3	156,3	15,9	140,4	110,5	32,4	17,6
Przewyżka stanu biernego nad stanem czynnym	90,0	53,3	2,7	50,6	0,4	36,7	—
Suma bilansowa	4 067,5	3 642,2	753,3	2 888,9	2 214,8	296,4	128,9
Stan bierny							
Długi długoterminowe	897,5	774,3	99,4	674,9	477,7	102,0	21,2
Pasywa przedsiębiorstw	194,4	165,7	25,0	140,7	100,7	11,5	17,2
Pasywa fundacyj	96,5	95,4	2,4	93,0	92,9	1,1	0,0
Długi krótkoterminowe	105,4	72,4	17,7	54,7	34,9	21,6	11,4
Sumy przechodnie	47,4	34,5	6,4	28,1	22,1	12,5	0,4
Fundusze specjalne	137,2	129,6	7,3	122,3	111,8	6,5	1,1
Inne pasywa	220,1	181,3	33,5	147,8	107,6	35,3	3,5
Przewyżka stanu czynnego nad stanem biernym	12 369,0	2 189,0	561,6	1 627,4	1 267,1	105,9	74,1

D. Finanse samorządu gospodarczego

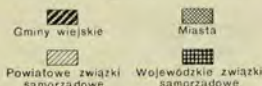
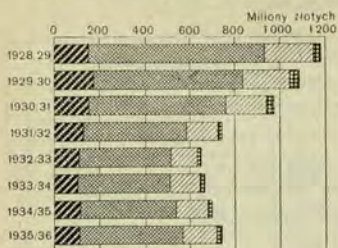
TABL. 41. WYDATKI I DOCHODY IZB ROLNICZYCH, PRZEMYSŁOWO-HANDLOWYCH I RZEMIEŚLNICZYCH W POLSCE W LATACH 1934/35 - 1936/37

Wydatki Dochody	Izby rolnicze			Izby przemysłowo-handlowe			Izby rzemieślnicze		
	Zamknięcia rachunkowe	Bu- dżet		Zamknięcia rachunkowe	Bu- dżet		Zamknięcia rachunkowe	Bu- dżet	
	1934- -1935	1935- -1936	1936- -1937	1934	1935	1936	1934	1935	1936
	w tysiącach złotych								
<i>Liczba izb . . .</i>	13	13 ^a	13	11	10 ^b	10	17	17	17
Wydatki	7 777	8 866	9 136	5 180	4 728	4 794	1 502	1 923	2 207
Zwyczajne	7 733	8 715	8 907	4 294	4 164	4 445	1 389	1 872	2 117
Administracja	2 124	1 593	1 564	3 109	3 036	3 150	906	948	1 012
Oświata	905	910	936	135	130	143	17	44	85
Popieranie przemysłu i handlu	—	—	—	683	496	453	209 ^c	501 ^d	529 ^e
Popieranie rolnictwa	4 358	5 881	6 126	—	—	—	—	—	—
Spłata długów	111	126	56	284	377	542	89	89	196
Inne	235	205	225	83	125	157	168	290	295
Nadzwyczajne	44	151	229	886	564	349	113	51	90
Administracja	22	13	13	393	100	100	—	1	8
Spłata długów	—	—	—	51	45	—	54	—	3
Inne	22	138	216	442 ^f	419 ^g	249 ^h	59	50	79
Dochody	7 979	8 966	8 811	4 986	4 719	4 739	1 795	2 344	1 912
Zwyczajne	7 979	8 936	8 780	4 472	4 537	4 213	1 793	2 276	1 834
Podatki	4 215	4 159	4 182	3 036	3 152	2 960	519	607	605
Opłaty	1 315	1 497	1 475	1 210	1 172	1 072	1 040	1 582	1 063
Subwencje i zasiłki	2 274	3 082	2 946	20	—	—	171	—	—
Inne	175	198	177	206	213	181	63	87	166
Nadzwyczajne	—	30	31	514	182	526	2	68	78
Pożyczki	—	4	—	300	30	130	2	—	—
Subwencje i zasiłki	—	18	12	182	135	278	—	66	78
Inne	—	8	19	32	17	118	—	2	—

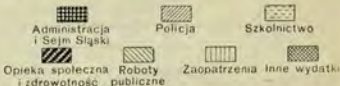
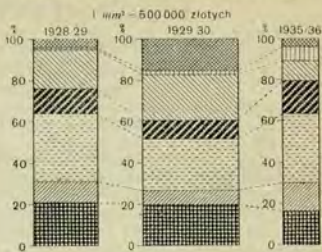
a Dla Śląskiej Izby Rolniczej dane za 1934/35 r. *b* Zmniejszenie liczby izb wskutek połączenia. *c-e* W tym koszty egzaminów dla majstrów i czeladników: *c*-209 tys. zł, *d*-205 tys. zł, *e*-182 tys. zł. *f-h* W tym spłata kosztów budowy Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu: *f*-316 tys. zł, *g*-419 tys. zł, *h*-243 tys. zł.

DOCHODY SKARBOWE Z PODATKÓW, CEŁ I MONOPOLÓW
W NIEKTÓRYCH KRAJACHDOCHODY Z DANIN PUBLICZNYCH I MONOPOLÓW SKARBU PAŃSTWA,
SKARBU ŚLĄSKIEGO I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W 1935/36 R.DOCHODY Z WAŻNIEJSZYCH PODATKÓW BEZPOŚREDNIACH
W 1935/36 R.

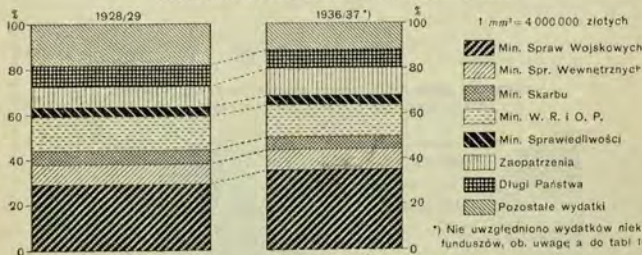
DOCHODY SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

WYDATKI BUDŻETOWE SKARBU ŚLĄSKIEGO

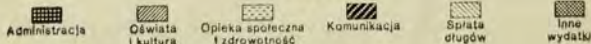
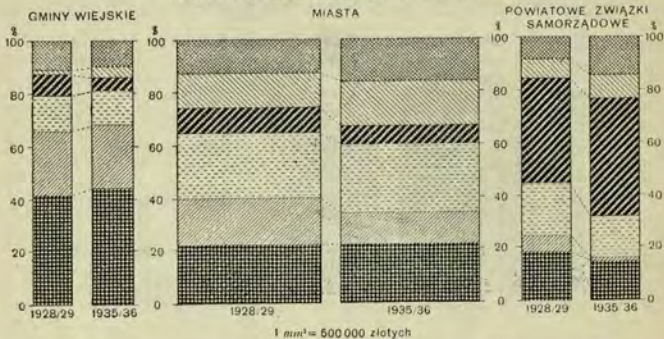

WYDATKI SKARBU PAŃSTWA WEDŁUG CZĘŚCI BUDŻETU

*) Nie uwzględniono wydatków niektórych funduszy, ob. uwagę a. do tabi 14 str. 359

WYDATKI ZWYCZAJNE SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

SKOROWIDZ ALFABETYCZNY

Liczby oznaczają strony. Liczby bez gwiazdek dotyczą tablic z zakresu stosunków polskich, liczby z gwiazdkami dotyczą przeglądów międzynarodowych światowych, liczby z literą (w) dotyczą wykresów. Kreski oznaczają powtórzenie wyrazów poprzedniego hasła; liczba kresek odpowiada liczbie kolejno powtarzających się wyrazów.

A.

Abonenci radia 330, 330*, 335 (w)
 — telefonów 193
 Absolwenci szkół 316, 317, 319 (w)
 Administracja cywilna, uposażenia 259, 260
 —, etaty 259, 260, 338
 Administracyjne kary 342
 Administracyjny podział 12—15
 — Trybunał Najwyższy 342
 Adwokaci 343
 Agrarna struktura 62, 63, 64*
 Agenci 92
 Akademickie pożyczki i stypendia 302
 — szkoły ob. Szkoły wyższe
 Akademickiej Młodzieży Towarzystwo Przyjaciół 334
 Akcje, kursy 5*, 219*
 — ob. Papiery procentowe
 Akcyjne spółki ob. Spółki Akcyjne
 Aluminium, ceny hurtowe 233*
 —, produkcja 126*, 128*
 Analfabetyzm 28, 29, 41 (w)
 — ludności największych miast 36
 Aparaty telefoniczne 193, 194*
 Apelacje w sądach powszechnych 343
 Aplikanci adwokaccy 343
 — sędowi 343
 Asesorowie sądowi 343
 Audycje radiowe 330, 335 (w)
 Autobusowa komunikacja pasażerska międzydzielnicowa 186
 Azotowe związki, produkcja 126*

B.

Bank Akceptacyjny ob. Konwersja długów rolniczych
 — Gospodarstwa Krajowego, bilanse, straty i zyski 204
 —, —, kredyty budowlane 215
 — Polski, bilanse, straty i zyski 197
 —, obieg biletów 199
 —, obroty na rachunkach żyrowych 199

Bank Rolny Państwowy, bilanse, straty i zyski 205
 Banki biletowe, bilanse 198*
 —, —, stopa dyskontowa 201, 201*
 —, —, zapasy złota 199*, 226 (w)*
 — komunalne, bilanse, straty i zyski 206
 —, kredyty krótkoterminowe 203, 213
 — prywatne, bilanse, straty i zyski 207
 —, wkłady 5*, 202
 Banknoty ob. Bilety bankowe
 Bawełna — nasienie, zbiory 75*
 — przędza, ceny hurtowe 229, 233*, 237 (w)
 —, —, spożycie 150 (w)
 — włókno, ceny hurtowe 229, 237*(w)
 —, —, produkcja 126*, 131*, 141 (w)*
 —, —, przywóz 158, 160, 163, 164, 166, 173*, 176 (w)
 —, —, spożycie 2*
 —, —, wywóz 172*
 Bawełniany przemysł, wrzeciona i krośna 2*, 124, 125*
 Bekony, ceny hurtowe 233*
 —, wywóz 159, 161, 162, 171*, 176 (w)
 Benzyna, ceny hurtowe 230
 — i gazolina, spożycie 144, 150 (w)
 —, produkcja 113
 Beskiden Verein 332
 Bezrobocie 248*
 Bezrobotni 239, 247, 248*
 —, budżety domowe rodzin 263
 —, pomoc doraźna 280
 B. G. K. ob. Bank Gospodarstwa Krajowego
 Biały Krzyż Polski 334
 Biblioteki oświatowe 325
 — szkolne 324
 — wielkie 325, 325*
 — w więzieniach 349
 Bilanse handlowy 151, 151*
 — płatniczy 222, 223, 224, 225*
 Bilanse banków biletowych 198*

- Bilanse banków komunalnych 206
 — — prywatnych 207
 — Banku Gospodarstwa Krajowego 204
 — Banku Polskiego 197
 — central kredytowych spółdzielni związkowych 105, 210
 — funduszków obrotowych Skarbu Państwa 355
 — kas gminnych pożyczkowo-oszczędnościowych 211
 — — oszczędności komunalnych 209
 — Państwowego Banku Rolnego 205
 — P. K. O. 208
 — spółdzielni kredytowych związkowych 210
 — — niezwiązkowych 106
 — — związkowych 102
 — spółek akcyjnych 95, 96, 99, 100
 — zakładów ubezpieczeń 298
 — — — społecznych 292
 — związków samorządu terytorialnego (inwentarze stanu majątkowego) 377
 Biletowe banki ob. Banki biletowe
 Bilety bankowe, obieg 5*, 199
 — — sprzedane w kinematografach, teatrach i na koncertach 329
 Bilon, obieg 199
 Biur pośrednictwa pracy działalność 247
 Blacha, ceny hurtowe 233*
 Bób, zasiewy, zbiory i plony z *ha* 73
 Brunatny węgiel ob. Węgiel brunatny
 Budowlane kredyty B. G. K. 215
 — — udzielone przez Towarzystwo Osiedli Robotniczych 137
 — — materiały, ceny 227, 230
 — — ob. Przewozy kolejowe
 — —, zakłady handlowe 92
 Budowlany przemysł, obrót robotników 246
 — —, udział mężczyzn, kobiet i młodocianych 243
 — —, zakłady 89, 108 (w) 118
 — —, zarobki 118, 251—253
 — —, zatrudnienie 118, 242—245
 — —, ruch w miastach 111, 135, 136
 Budynki mieszkalne 55
 — —, pożary 299
 Budżet Państwa ob. Dochody, Wydatki
 Budżety domowe rodzin nauczycieli szkół powszechnych 265
 — — — pracowników umysłowych 264, 266*, 272 (w)
 — — — robotniczych 262, 266*, 273 (w)
 — — —, przychody (środki do życia) 261
 — — — robotników bezrobotnych 263, 273 (w)
 — — —, wartość odżywcza i ciepła dziennych norm spożycia 266
 Buraki cukrowe, plony z *ha* 69, 72, 77*
 — —, powierzchnia upraw 69, 70
 — —, wartość produkcji 74
 — —, zbiory 69, 71, 75*, 76*
 Bydło rogate, obrót na targowiskach 82
 — —, pogłowie 81, 82*, 86 (w)
 — —, ubój 82
- C.
- Cegła, ceny hurtowe 230
 — —, produkcja 119
 — —, spożycie 144, 150 (w)
 Celuloza i masa drzewna, produkcja 1*, 126*, 132*
 — —, produkcja 122
 — —, spożycie 144, 150 (w)
 Cement, ceny hurtowe 230, 237 (w)
 — —, produkcja 1*, 119, 126*, 130*, 140 (w)*
 — —, spożycie 144, 150 (w)
 Centrale handlowe spółdzielni związkowych, obroty 105
 — — kredytowe spółdzielni związkowych, bilanse 105, 210
 Centralny Związek Młodej Wsi 333
 — — Młodzież Ludowej 333
 Ceny artykułów w obrotach handlu światowego 152*
 — — detaliczne artykułów pierwszej potrzeby 234, 235, 235*
 — — — przemysłowych, wyrażone w *kg* żyta, w *kg* wieprza i w *l* mleka 236, 238 (w)
 — — — w Warszawie 227
 — — giełdowe zbóż 232*
 — — hurtowe 2*, 3*, 227, 228*, 233*, 237 (w), 237 (w)*
 — — artykułów przemysłowych 229, 230
 — — żywności 231
 — — miejscowe płacone producentom rolnym 227, 231
 — — wieprza 231, 238 (w)
 — — ziemi 67
 — — żyta 231, 232*, 237 (w), 237 (w), *238 (w)
 Cieleta, ubój 82
 — ob. Bydło rogate
 Chałupnictwo, zarobki 254
 Chałupnicy i robotnicy, ludność najemna zawodowo czynna 239
 Chemiczne artykuły, zakłady handlowe 91
 Chemiczny przemysł, obrót robotników 246
 — —, produkcja 120, 121
 — —, udział mężczyzn, kobiet i młodocianych 243
 — —, urlopy robotników 246
 — —, zakłady 88, 108 (w) 115, 116
 — —, zarobki 115, 116, 251—253, 256
 — —, zatrudnienie 115, 116, 242—245

- Chleb, ceny detaliczne 234, 235*
 Chmiel nasienie, wartość produkcji 74
 — zasiewy, zbiory i plony z *ha* 73
 Choroby zakaźne, szczepienia ochronne 288
 —, zachorowania i zgony 288
 Chorzy wymysłowo, zakłady i chorzy 284
 Chóry ludowe 321
 Cło, dochody skarbowe 360, 379 (w)*
 —, podział wpływów 363
 —, zwroty 362
 Cudzoziemcy, ruch w miastach i uzdrowiskach 52
 Cukier, ceny detaliczne 234, 235*
 —, — w *kg* żyta, w *kg* wieprza i w *l* mleka 236, 238 (w)
 —, — hurtowe 231, 233*, 237 (w), 237 (w)*
 —, produkcja 123, 126*, 133*
 —, spożycie 144, 147*, 150 (w)
 —, sprzedaż 143
 —, wywóz 159, 161, 162, 165, 169, 171*, 176 (w)
 Cukrownie 123
 Cygara, produkcja 124, 132*
 Cyna, ceny hurtowe 233*
 —, produkcja 126*
 —, przywóz 163*, 167
 —, wywóz 171*
 Cynk, ceny hurtowe 230, 233*
 —, produkcja 113, 126*, 128*
 —, spożycie 144
 —, wywóz 159, 162* — 164*, 169
 Cynkowa ruda, produkcja 112
 —, złoża 109
 Cywilne sprawy w sądach 344, 345
 Czasopisma 326, 335 (w)
 — związków zawodowych, nakłady roczne 268,
 — ob. Druki nieperjodyczne
 Czereśnie 78
 Czerwony Krzyż Polski 334
 Czytelnia Ludowych Towarzystwo 333
- D.
- Daniny publiczne ob. Dochody skarbowe
 Deprecjacja walut, daty 218*
 Deski, ceny hurtowe 229, 237 (w)
 —, produkcja 122
 —, wywóz 165
 Detaliczne ceny ob. Ceny detaliczne
 Dewaluacja walut 218*
 Dewiz kontroli wprowadzenie, daty 218*
 — kursy 218*, 219
 Długi państwowe nowozaciągnięte 353
 —, obsługa 353, 357*
 —, stan 350, 352, 354*, 355*
 Długi państwowe wewnętrzne 352
 — zagraniczne 352
 — rolnicze, akcja oddłużeniowa 217
 —, konwersja długów 217
 — Skarbu Śląskiego 350, 367
 — długoterminowe związków samorządu terytorialnego 350, 368, 369
 — krótkoterminowe związków samorządu terytorialnego 370
 Dni pracy w tygodniu robotników w przemyśle 244
 Dochody Funduszu Kwaterunku Wojskowego 365
 — izb rolniczych, przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych 378
 — Lasów Państwowych 365
 — mniejszych gospodarstw rolnych 68, 68*, 69*
 — monopoli państwowych 366
 — Państwa 5*, 356, 357, 357*, 358*, 359, 379 (w), 379 (w)*
 — Polskich Kolei Państwowych 364
 — Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu 364
 — przedsiębiorstw miejskich 375, 376
 — związków samorządu terytorialnego 376
 — skarbowe z danin publicznych i monopoli 5*, 360, 379 (w)
 — Skarbu Śląskiego 351, 367,
 — zakładów opiekuńczych i szpitali samorządu terytorialnego 375
 — ubezpieczeń społecznych 293—295, 300 (w)
 — związków samorządu terytorialnego 351, 368, 372, 374
 Dochód społeczny 60, 61*, 68
 Dodatki funkcyjne, służbowe i lokalne 260
 Dojazdowe koleje samorządowe i prywatne, stan i praca 178
 Doksztalające kursy dla dorosłych i młodocianych 320
 — szkoły zawodowe 304, 305, 307, 316
 Domowe budżety ob. Budżety domowe
 Domy ludowe 322
 — składowe 148
 Dorzecza, powierzchnia 6
 Drewno, ceny hurtowe 227
 —, korek, wywóz 157
 —, produkcja w lasach państwowych 80
 —, przewóz ob. Przewozy kolejowe
 —, wyroby, wywóz 157, 159, 161—165
 Drogi o twardej nawierzchni, budowa 185
 —, —, stan 177, 185
 — wodne śródlądowe 188, 188*
 Drożdże, spożycie 145, 150 (w)
 —, sprzedaż 143

Druki nieperiodyczne 325, 326, 327*, 335 (w)
 Drużyny robocze ochotnicze Funduszu Pracy, uczestnicy 281
 Drzewa owocowe 78
 Drzewna masa, ceny hurtowe 233*
 — i celuloza, produkcja 1*, 122, 126*, 132*
 —, spożycie 144, 150 (w)
 Drzewny przemysł, obrót robotników 246
 —, produkcja 122
 —, udział mężczyzn, kobiet i młodocianych 243
 —, zakłady, 89, 108 (w), 117
 —, zarobki 117, 251—253, 256
 —, zatrudnienie 117, 242—245
 Drzewo ob. Drewno
 Duchowieństwo 336
 Duchowne szkoły 318
 Dykty, produkcja 122
 —, wywóz 176 (w)
 Dyplomy szkół wyższych 315, 318
 Dyskonto ob. Procentowa stopa
 Dziecięce kolonie i półkolonie letnie 279.

E.

Egzekucje sądowe 344
 Eksport ob. Wywóz
 Elektrotechniczny przemysł, obrót robotników 246
 —, produkcja 110, 111*, 120
 —, udział mężczyzn, kobiet i młodocianych 243
 —, urlopy robotników 246
 —, zakłady 88, 108 (w), 115
 —, zarobki, 115, 251—253, 256
 —, zatrudnienie 115, 241—245
 Elektrownie 89, 110
 — samorządowe 375
 Elektryczność, ceny detaliczne 235, 235*
 —, instalacje w budynkach mieszkalnych miast 55
 —, produkcja 110, 111*, 140 (w)*
 —, spożycie 144, 147*, 150 (w)
 —, w miastach 146
 Emeryci 270, 339—341
 —, wydatki na emerytury 340, 341
 Emerytalne Ubezpieczenia ob. Zakłady Ubezpieczeń Społecznych
 Emerytalny Zakład Państwowy, emeryci, wydatki na zaopatrzenia 339, 340
 Emigracja ob. Wychodztwo
 Emisje kapitałów, spółki akcyjne 5*, 94, 100*
 — listów zastawnych i obligacyj 216
 Emisyjne banki ob. Banki biletowe

Energia elektryczna ob. Elektryczność
 — wodna, zasoby 109, 110*
 Etaty funkcjonariuszów państwowych 259, 338
 — nauczycieli 259, 301, 338
 — policji państwowej 259, 338
 — sędziów i prokuratorów 259, 343
 — wojskowych zawodowych 259

F.

Fasola, zasiewy, zbiory i plony z *ha* 73
 Filmy 328, 335 (w)*
 Finanse Skarbu Państwa i samorządu 350—380
 Finansowe gwarancje Skarbu Państwa 354
 Flota handlowa 187, 188*, 190
 —, obroty towarowe 190
 Frachtów morskich wskaźniki 191
 Fundacje opiekuńczo-lecznicze 275
 Fundusz Kultury Narodowej, wydatki, stypendyści 323
 —Kwaterunku Wojskowego, dochody i wydatki 365
 —Obrotowy Reformy Rolnej, dochody i wydatki 356
 — Pracy, dochody i wydatki 270
 —, płace robotników na robotach publicznych 255
 —, pomoc doraźna dla bezrobotnych 280
 —, robotnicy na robotach publicznych 271
 —, uczestnicy ochotniczych drużyn roboczych 281
 —, wydatki na roboty publiczne 271
 — ob. Pośrednictwo Pracy
 Fundusze obrotowe Skarbu Państwa, bilanse 355
 Funkcjonariusze państwowi, etaty 259, 338
 —, pomoc lekarska 286
 —, uposażenia 259, 260
 —, według płci i wieku 339
 — samorządowi 341

G.

Galanteria i odzież, zakłady handlowe 91
 Gastronomiczne zakłady i wynajem pomieszczeń, zakłady handlowe 92
 Gaz świetlny ceny detaliczne 235, 235*
 —, instalacje w budynkach mieszkalnych miast 55
 —, produkcja 120
 —, spożycie 144, 146
 — ziemny, produkcja 113
 Gazolina i benzyna, produkcja 113
 —, —, spożycie 144, 150 (w)

- Gdańsk port, obrót towarowy 189, 195 (w)
 —, ruch pasażerów 189
 —, ruch statków 189, 190*, 195 (w)
 —, udział w handlu zagranicznym 156, 157, 175 (w)
 —, urządzenia portowe 189
- Gdynia port, obrót towarowy 189, 195 (w)
 —, ruch pasażerów 189
 —, ruch statków 189, 190*, 195 (w)
 —, udział w handlu zagranicznym 156, 157, 175 (w)
 —, urządzenia portowe 189
- Geograficzne położenie 6
- Gęstość zaludnienia 13 — 15, 17*, 18*
 — mieszkań 57
 — w stolicach 59*
 — w wielkich miastach 58, 59, 59*
- Giełda w Nowym Yorku, kursy pożyczek 221*
 — w Poznaniu, kursy listów zastawnych 220
 — w Warszawie, kursy papierów procentowych 220
 —, — walut 219
 —, obroty 221
- Giełdy pieniężne, obroty 221, 226 (w)
 — towarowe, ceny hurtowe 237 (w)*
 —, obroty płodami rolnymi 75
 — zagraniczne, kursy polskich pożyczek 220*
- Gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe, bilanse 211
- Gminy wiejskie 12, 16
- Godziny pracy przeciętnie na jednego robotnika w przemyśle 244
- Gorzelnie, zakłady 123
 —, produkcja 123
- Gospodarczy samorząd, wydatki i dochody 377
- Gospodarstwa rolne mniejsze, kapitał, koszty produkcji, dochody 68, 68*, 69*
 — według wielkości 64*
 —, —, —, płony z *ha* 72
 —, —, —, użytkowanie gruntów 62, 63
 —, —, —, zasiewy 70
 —, —, —, zbiory 71
- Górnictwo i hutnictwo, ludność robotnicza według wieku 240
 — i przemysł, ludność najemna czynna zawodowo 239, 272 (w)
 —, koszty urlopów robotników 246
 —, produkcja 112, 113, 126*—133*
 —, przepracowane robotniko-godziny 245
 —, strajki 267
- Górnictwo, udział mężczyzn, kobiet i młodocianych 243
 —, umowy zbiorowe 250
 —, urlopy robotników 246
 —, zakłady 88, 108 (w), 112, 113
 —, zarobki robotników 253, 254, 256
 —, zatrudnienie 112, 113, 241
 —, złoża kopalin 109, 109*
- Granice lądowe II, II*
 — morskie II, II*
- Groch, ceny hurtowe 231
 —, — płacone producentom rolnym 231
 — i fasola, wywóz 159, 161—164
 —, wartość produkcji 74
 —, zasiewy, zbiory i płony z *ha* 73
- Grunty orne 62, 63, 64*, 85 (w)*
- Grusze 78
- Gruźlica, łóżka w szpitalach i sanatoriach 284
- Gwarancje państwowe udzielone 354
 —, wypłaty 353
- Gryka, ceny płacone producentom rolnym 231
 —, wartość produkcji 74
 —, zasiewy, zbiory i płony z *ha* 73

H.

- Handel i ubezpieczenia, ludność najemna czynna zawodowo 239, 272 (w)
 —, —, —, transport, zarobki robotników 254
 —, —, —, pieniężny, zakłady 92
 —, —, —, światowy, obroty 151*, 152*, 175 (w)*
 —, —, —, towarowy, zakłady 92
 —, —, —, zagraniczny 4*, 158, 159, 162—164, 175 (w), 176 (w)
 —, —, —, obrót 2*, 151*
 —, —, —, według krajów 153
 —, —, —, stopnia obrobienia i przeznaczenia użytkowego towarów 166—170
 —, —, —, udział procentowy Polski 154
 —, —, —, wytworami rolniczymi i wyrobami przemysłu rolnego 165
 —, —, —, wywóz drewna 165
 —, —, —, wzajemny udział procentowy krajów 154, 154*, 155*
 —, —, —, z uwzględnieniem krajów pochodzenia i przeznaczenia 160, 161
 —, —, —, portów Gdyni i Gdańska 156, 157
- Handlowe centrale spółdzielni związkowych, obroty 105
 — zakłady 90—92
- Handlowy bilans 151, 151*
- Harcerstwa Polskiego Związek 334
- Herbata, ceny hurtowe 231, 233*
 —, przywóz 158, 160
 —, spożycie 147*

Herbata, wywóz 171*
 —, zbiory 75*
 Higiena i lecznictwo 283—287
 ———, ludność najemna czynna za-
 wodowo 239, 272 (w),
 ———, zakłady 92
 Hipsometria 7*
 Hodowla i rybołówstwo 89
 Hurtowe ceny ob. Ceny hurtowe
 Hutnictwo i górnictwo, ludność ro-
 botnicza według wieku 240
 —, koszty urlopów robotników 246
 —, obrót robotników 246
 —, produkcja 112, 113, 126*, 127*—
 133*
 —, pracopracowane robotniko-godziny
 245
 —, udział mężczyzn, kobiet i młodo-
 cianych 243
 —, umowy zbiorowe 250
 —, urlopy robotników 246
 —, wskaźniki sum wypłaconych robot-
 nikom 256
 —, zakłady 88, 112, 113
 —, zarobki robotników 253, 254
 —, zatrudnienie 112, 113, 241

I.

Import ob. Przywóz
 Indeks cen ob. Wskaźniki cen
 Inspekcja pracy, stan osobowy, czyn-
 ności 269
 Instalacje w budynkach mieszkalnych
 w miastach 55
 Inwalidzi wojenni i wojskowi 282
 ———, zaopatrzenia 282
 — praca 291
 Inwestycyjnego ruchu wskaźniki 60, III
 Iżby, gęstość zaludnienia
 — lekcyjne szkół powszechnych 309
 — przemysłowo-handlowe, wydatki i
 dochody 378
 — rolnicze, wydatki i dochody 378
 — rachunkowe, obroty 5*, 200,
 200*
 — rzemieślnicze, wydatki i dochody
 378
 — w budynkach mieszkalnych 136
 Iżotermy stycznia, lipca i roczne 10 (w)

J.

Jabłonie, 78
 Jaja, ceny detaliczne 234, 235, 235*
 —, — hurtowe 231, 233*
 —, — płacone producentom rolnym
 231
 —, wywóz 159, 161, 171,* 176 (w)
 Jarmarki ob. Targi

Jedwab naturalny, ceny hurtowe 233*
 Jedwab naturalny, produkcja 126*
 ———, przywóz 173*
 ———, wywóz 172*
 — sztuczny, ceny hurtowe 233*
 ———, krosna 124
 ———, produkcja, 120, 126,* 132*
 ———, spożycie 144, 150 (w)
 Jeziora, powierzchnia, głębokość 7
 Jęczmień, ceny hurtowe 231, 232*
 —, — płacone producentom rolnym
 231
 —, obroty giełdowe 75
 —, plony z ha 69, 72, 77*
 —, wartość produkcji 74
 —, wysiew 75
 —, wywóz 159, 161—163, 171*
 —, zasiewy 69, 70, 85 (w)
 —, zbiory 69, 71, 75,* 76, 76*
 Język nauczania w szkołach 308
 — ojczysty absolwentów szkół 317
 — — ludności 21, 22 27*
 — — — miast 35, 36
 Juta, ceny hurtowe 233*
 —, produkcja 126*, 131*
 Jutowy przemysł, wrzeciona i krosna
 124

K.

Kamienny węgiel ob. Węgiel kamienny
 Kanalizacja budynków mieszkalnych
 miast 55
 Kapitał mniejszych gospodarstw roln-
 nych 68
 Kapitały spółek akcyjnych, emisje 5*,
 100*
 ———, stan 94, 108 (w), 139 (w)
 Karne sprawy skarbowe 342
 — w sądach 344, 345
 Kartele 107
 —, spółki akcyjne skartelizowane 107
 Kartofle ob. Ziemniaki
 Kary administracyjne 342
 — wymiar 348
 Kasy oszczędności komunalne, bilanse,
 straty i zyski 209
 ———, kredyty krótkoterminowe
 203
 ———, obrót oszczędnościowy 211
 ———, wkłady 202
 Katolicki Związek Młodzieży 333
 Kauczuk, ceny hurtowe 233,* 237 (w),
 237 (w)*
 —, produkcja 126*, 131*, 141 (w)*
 —, przywóz i wywóz 173, 174
 —, spożycie 2*
 Kawa, ceny hurtowe 231, 233*
 —, przywóz i wywóz 158, 160, 171*

- Kawa, spożycie 147*
 —, zbiory 75*
 Kinematografy 328, 328*
 —, bilety sprzedane 329
 K. K. O. ob. Komunalne Kasy Oszczędności
 Kler świecki i zakonny 336
 Koedukacyjne szkoły 309
 Koleje, długość linii 177, 184*
 —, linie nowowybudowane 177
 —, opłaty przewozowe 183
 —, personel 178,
 —, przewóz pasażerów 178, 179, 184*, 195 (w)
 —, —, towarów 178, 179, 182, 184*, 195 (w)
 —, tabor 178,
 —, wydatki i dochody 356, 359, 364
 —, wypadki 183
 Kolonialna i Morska Liga 334
 Kolonie letnie dziecięce 279
 Komasaacja ob. scalenie
 Komisariaty policji państwowej 338
 Komisje opieki społecznej 275
 — powiatowe oświaty pozaszkolnej 320
 Komiuwojażerowie 92
 Komornicy 343
 Komunalne banki ob. Banki
 — Kasy Oszczędności ob. Kasy Oszczędności Komunalne
 Komunikacja i transport 177—195
 — — —, ludność najemna zawodowo czynna 239, 272 (w)
 — — —, zakłady 92
 Komunikacyjna sieć 177
 Koncerty, bilety sprzedane 329
 Konie, ceny płacone producentom rolnym 231
 —, pogłowie 81, 82*
 —, ubój 82
 Konopie-nasienie, plony z ha 73, 77*
 — —, wartość produkcji 74
 — —, zasiewy 73
 — —, zbiory 73, 75*, 76*
 Konopie — włókno, ceny hurtowe 229
 — —, plony z ha 73, 77*
 — —, produkcja 126*, 131*
 — —, wrzeczona i krosna 124
 — —, zasiewy 73
 — —, zbiory 73, 76*
 Kontrole dewiz wprowadzenie, daty 218*
 Konwersja długów rolniczych 217
 Kopaliny, złoża 109, 109*
 Kopalnie soli kamiennej ob. Sól
 — — potasowych ob. Sole potasowe
 — ropy naftowej ob. Ropa naftowa
 — rud cynku i ołowiu ob. Rudy cynkowe
 — węgla ob. Węgiel
 — żelaza ob. Rudy żelaza
 Koszty produkcji mniejszych gospodarstw rolnych 68, 68*, 69*
 Koszty urlopów robotników w przemyśle 246
 — utrzymania 3*, 227, 229*, 273 (w)
 — żywności 3*, 229*, 235
 Kościół katolicki 336
 Kozy i owce, obrót na targowiskach 82
 —, pogłowie 81
 —, ubój 82
 Kredytowe centrale spółdzielni związkowych, bilanse 105, 210
 — instytucje ob. Banki, Kasy oszczędności, Spółdzielnie kredytowe, Towarzystwa kredytowe, Zakłady zastawnicze
 — —, sieć 196
 — —, wkłady 202, 226 (w)
 — — spółdzielnie ob. Spółdzielnie
 Kredyty budowlane Banku Gospodarstwa Krajowego 215
 — — udzielone przez Towarzystwo Osiedli Robotniczych 137
 — krótkoterminowe, rozdział 213
 — —, stan 203, 226 (w)
 — zbożowe 215
 Krosna 124
 Krowy, ceny płacone producentom rolnym 231
 —, mleczność 83
 —, pogłowie 81
 — ob. Bydło rogate
 Kukurydza, plony z ha 73
 —, wartość produkcji 74
 —, wywóz 171*
 —, zasiewy 73
 —, zbiory 73, 75*
 Kulturalno-oświatowe stowarzyszenia 333
 Kultury Narodowej Fundusz, działalność 323
 Kursy akcji przemysłowych, wskaźniki 5*, 219*
 — dokształcające dla dorosłych i młodocianych 320
 — papierów procentowych 220
 — polskich pożyczek na giełdach zagranicznych 220*
 — pożyczek na giełdzie w Nowym Jorku 221*
 — walut 218*
 — — na giełdzie w Warszawie 219
 Kwas siarkowy, produkcja 130*
 Kwaterunku Wojskowego Fundusz, dochody i wydatki 365

L.

- Lasy, powierzchnia 62, 64*, 78, 79, 80*, 85 (w)*, 86 (w)
 —, wyrąb 80, 80*
 — państwowe, powierzchnia 79
 — —, wydatki i dochody 365

- Lasy państwowe, wyrąb** 80
Lecznictwo i higiena 283—290
 — — —, ludność najemna czynna zawodowo 239, 272 (w)
 — — —, zakłady handlowe 92
 — w ubezpieczalniach społecznych 287
Lecznicze fundacje 275
Lekarska pomoc dla funkcjonariuszów państwowych 286
 — w ubezpieczalniach społecznych 287,
Lekarze 283, 283*
Len — nasienie, plony z ha 73, 77*
 — — —, wartość produkcji 74
 — — —, zasiewy 73
 — — —, zbiory 73, 75*, 76*
Len — włókno, ceny hurtowe 229
 — — —, plony z ha 73, 77*
 — — —, wrzeciona, krosna 124
 — — —, wywóz 159, 161, 163, 165
 — — —, zasiewy 73
 — — —, zbiory 73, 76*, 126, 131*
Letnie kolonie ob. Kolonie letnie
Licytacje ruchomości i nieruchomości 344
Liga Morska i Kolonialna 334
 — Obrony Powietrznej i Przeciwdziałkowej 334
Likwidacje serwitutów 65
Listy, przesyłki 193, 194*
 — zastawne, emisje 216
 — — —, kursy 220
 — — —, obieg 226 (w)
Lniany przemysł, wrzeciona i krosna 124
Lokaty długoterminowe zakładów ubezpieczeń 216
Lokauty 268, 268*
Lombardy 211
„Lot” — Linie Lotnicze 192
Lotnictwo na liniach pasażerskich 193*
Ludność, analfabetyzm 28, 29
 —, gęstość zaludnienia 12—15, 17*, 18*
 — język ojczysty 21, 22, 27*
 — miejska, 12, 19, 35, 36, 46
 — — według wielkości miast 37, 38, 38*, 39, 39*
 —, migracje 43
 —, narodowość 27*
 —, płeć 19, 20, 20*
 —, płodność 48, 49*
 —, przyrost naturalny 43—46, 46*, 47*
 —, — rzeczywisty 43
 —, rozwój 16, 16*, 43
 —, ruch naturalny 44—46, 46*, 47*
 —, skład wyznaniowy 23—26, 27*, 40 (w), 41 (w), 45
 —, — zawodowy 30—33, 34*, 42 (w), 42 (w)*, 239, 240, 272 (w)
 —, stanowisko społeczne 32
 —, tablica wymieralności 50, 50*
 —, umiejętność czytania i pisanja 28
 —, wiejska 12, 19, 20

Ludność, wiek 19, 20, 20*, 41 (w)*, 240
 —, zaludnienie mieszkań 57—59, 59*
Ludowe chóry 321
 — domy 322
 — teatry 321

Ł.
Łąki i pastwiska, powierzchnia 64*
 —, powierzchnia 62, 85 (w)*
 —, wartość produkcji 74
Łóżka dla gruźlików w szpitalach i sanatoriach 284
 — — — umysłowo chorych w szpitalach 284

M.
Macierz Szkolna 333
Macierzyństwa ochrony instytucji przyfabryczne 279
Majątek związków samorządu terytorialnego (inventarze stanu majątkowego) 377
Majątkowe daniny ob. Dochody skarbowe
Majątkowe rolnych państwowych obszar 63
Małżeństwa 44, 45, 46, 47*
Masa drzewna, ceny hurtowe 233*
 — — —, produkcja 122
 — — —, spożycie 144
 — — — i celuloza, produkcja 1*, 132*
 — — — — —, spożycie 150 (w)
Masło, ceny detaliczne 234, 235*
 —, — hurtowe 231, 233*, 237 (w), 237 (w)*
 —, wywóz 159, 161, 171*, 176 (w)
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny, przywóz 156, 158, 160, 162—164, 167
 —, instrumenty i narzędzia, zakłady handlowe 92
 — parowe wytwarzające energię w przemyśle, moc 111*
 —, produkcja 120
Mąka, ceny detaliczne 234, 235*
 —, — hurtowe 231, 233*
 —, obroty giełdowe 75
 —, wywóz 159, 169, 171, 176 (w)
Meble i sprzęty domowe, zakłady handlowe 91
Melioracje 65
Metale, przywóz 156
 —, wywóz 157
Metalowy przemysł, obrót robotników 246
 — — —, produkcja 119, 120
 — — —, udział mężczyzn, kobiet i młodocianych 243
 — — —, urlopy robotników 246
 — — —, zakłady 88, 108 (w), 114, 115
 — — —, zarobki 114, 115, 251—253, 256
 — — —, zatrudnienie 114, 115, 241—245

Miasta, 12, 39
 —, finanse ob. Związki Samorządu Terytorialnego
 — liczące powyżej 10 000 mieszkańców 37, 38, 39*
 — — — 1 000 000 mieszkańców 38*
 — ob. Ludność
 Mieź, ceny hurtowe 230, 233*
 —, produkcja 126*, 128*, 129*, 141 (w)*
 —, przywóz 158, 160, 162, 164, 167, 174*
 —, wywóz 173
 Miejska ludność ob. Ludność
 Miejskie grodzkie powiaty 12
 — przedsiębiorstwa, wydatki i dochody 375
 Miernicze narzędzia zgłoszone do legalizacji 137
 Mieszkalne budynki w miastach 55
 — nieruchomości 56
 Mieszkania 57—59
 — ob. Budowlany ruch, Zaludnienie mieszkań
 Mieszkaniove spółdzielnie ob. Spółdzielnie
 Mięso, ceny detaliczne 234, 235*
 —, — hurtowe 231, 233*
 —, produkcja 145
 —, spożycie 145, 146, 150 (w)
 —, wywóz 165, 176 (w)
 Migracje w. Wychodztwo
 Migracyjne straty ludności 43
 Mineralny przemysł, obrót robotników 246
 —, —, produkcja 119, 126*—131*
 —, —, udział mężczyzn, kobiet i młodocianych 243
 —, —, urlopy robotników 246
 —, —, zakłady 88, 108 (w), 114
 —, —, zarobki 114, 251—253, 256
 —, —, zatrudnienie 114, 241—245
 Mleko, ceny detaliczne 234, 235*
 —, — hurtowe 231
 —, — płacone producentom rolnym 231
 —, —, produkcja 83
 —, —, mleczność krów 83
 Mleczarskie spółdzielnie ob. Spółdzielnie
 Młodej Wsi Związek Centralny 333
 Młodociani w przemyśle 243, 272 (w)
 Młodzieży Ludowej Związek 333
 Monopole, dochody Skarbu Państwa 360
 —, sprzedaż wyrobów 143
 —, wydatki i dochody 366
 Morskie przewozy 190
 — statki ob. Statki morskie
 — wycieczki 192
 Motocykle 186
 Motorowe statki nowozbudowane 134*
 —, —, stan 188
 Muzea publiczne 327
 Mydło, ceny detaliczne 234
 —, —, produkcja 121
 —, —, spożycie 145

N.

Nafta, ceny detaliczne 234, 235*
 —, — w kg żyta, w kg wieprza, w l mleka 236, 238 (w)
 —, — hurtowe 230
 —, —, produkcja 112
 —, —, spożycie 134, 150 (w)
 Naftowa ropa ob. Ropa naftowa
 Naftowych przetworów produkcja 113
 Najwyższy Sąd, czynności 345
 —, —, sędziowie 343
 —, —, Trybunał Administracyjny, czynności i sędziowie 342
 Naturalny przyrost ob. Przyrost naturalny
 — ruch ludności ob. Ruch naturalny ludności
 Nauczania język w szkołach 308
 — powszechnego realizacja 303, 319 (w)
 Nauczyciele, etaty 259, 301, 338
 — szkół powszechnych, budżety do mowe rodzin 265
 —, —, uposażenia 259, 260
 Nauki popieranie, zasiłki z budżetu Skarbu Państwa 322
 Naukowe czasopisma 326
 — druki nieperjodyczne 325, 326
 — towarzystwa 323
 Nawozy sztuczne, produkcja 120, 121, 130*, 131*
 —, —, wywóz 159, 161
 Nietelni pozbawieni wolności 349
 — skazani 346, 347, 348
 Nieruchomości mieszkalne 56
 Nieślubne urodzenia 48
 Nieużytki, powierzchnia 62, 85 (w)*
 Nikiel, produkcja 126*, 129*
 Normalno torowe koleje ob. Koleje Notariusze 343
 Nowożeńcy według wieku 47

O.

Obieg banknotów, wskaźniki 5*, 199, 226 (w)
 — pieniężny 199, 226 (w)
 — wekslowy 217
 Obligacje, 216, 226 (w)
 — ob. Papiery procentowe
 Obroty central handlowych spółdzielni związkowych 105
 — giełd pieniężnych 221
 — giełdowe płodami rolnymi 75
 — handlu światowego 175 (w)*
 — handlu zagranicznego ob. Handel zagraniczny
 — izb rozrachunkowych 5*, 200, 200*
 — na rachunkach żyrowych Banku Polskiego 199
 — oszczędnościowe w P.K.O. i K.K.O. 211

- Obszar ob. Powierzchnia
 Obuwniczy mechaniczny przemysł, produkcja 122
 ———, zakłady 89, 91
 Ochotnicze drużyny robotce Funduszu Pracy, uczestnicy 281
 Ochrona macierzyństwa, instytucje przyfabryczne 279
 Ochronne szczepienia 288
 Oddłużeniowa akcja w rolnictwie 217
 Odzież i galanteria, zakłady handlowe 91
 Odzieżowy przemysł, obrót robotników 246
 ———, udział mężczyzn, kobiet i młodocianych 243
 ———, zakłady 89, 108 (w), 118
 ———, zarobki 118, 251—253, 256
 ———, zatrudnienie 118, 242—245
 Ogrody i sady, powierzchnia 62
 Okupacje zakładów przy zatargach pracy 267
 Olów, ceny hurtowe 230, 233*
 —, produkcja 113, 126*, 129*
 —, rudy, produkcja 112
 —, —, złoża 109
 —, spożycie 144
 Opady 8, 9, 10 (w)
 Opieka całkowita, zakłady dla dorosłych 276
 ———, ——— dzieci i młodzieży 277, 278
 ——— nad matką i dzieckiem, stacje 286
 ——— społeczna 274—282
 ———, wydatki z budżetu Ministerstwa Opieki Społecznej 274
 Opiekuniczne fundacje 275
 — stowarzyszenia 275
 Opiekunowie społeczni 275
 Opłaty stemplowe, dochody skarbowe 360
 Ordynariusze, płace 249
 Orne grunty, powierzchnia 62, 64*
 Osiedli Robotniczych Towarzystwo, działalność 137
 Oszczędności komunalne kasy ob. Kasy
 — Poczтовая Kasa ob. Poczтовая Kasa Oszczędności
 Oszczędnościowe instytucje, kredyty krótkoterminowe 203
 ———, sieć 196
 ———, wkłady 202, 212, 212*
 — obroty w K. K. O. 211
 — w P. K. O. 211
 Ośrodki zdrowia 285
 ———, wydatki na urządzenie i prowadzenie 285
 Oświata 301—322
 — i szkolnictwo, ludność najemna zawodowo czynna 239
 — pozaszkolna 320, 321
 Oświata, wydatki 301, 319 (w)
 Oświatowa praca w wojsku 322
 Oświatowe biblioteki 325
 Oświatowo-kulturalne stowarzyszenia 333
 Owce i kozy, obrót na targowiskach 82
 ———, ubój 82
 —, pogłowie 81, 82*, 86 (w)
 Owies, ceny hurtowe 231, 232*
 —, — płacone producentom rolnym 231
 —, daty rozpoczęcia siewów 75
 —, obroty giełdowe 75
 —, plony z ha 69, 72, 77*
 —, wartość produkcji 74
 —, zasiewy 69, 70, 85 (w)
 —, zbiory 69, 71, 75*, 76*
 Owoce 78
 — ob. Sady i ogrody
- P.
- Państwowi funkcjonariusze ob. Funkcjonariusze państwowi
 Państwowy Bank Rolny, bilanse, straty i zyski 205
 — Zakład Emerytalny, emeryci, wdowy, sieroty 339
 ———, wydatki na zaopatrzenia 340
 Papier, ceny hurtowe 230, 233*
 —, produkcja 122, 126*, 132*
 —, przywóz 156, 158, 160, 164
 —, spożycie 144
 —, wywóz 157, 169, 171*
 Papierniczy przemysł, obrót robotników 246
 ———, produkcja 122
 ———, udział mężczyzn, kobiet i młodocianych 243
 ———, zakłady 88, 108 (w), 116
 ———, zarobki 116, 251—253, 256
 ———, zatrudnienie 116, 242—245
 Papierosy, produkcja 124, 133*
 Papierzy procentowe, kursy 220
 —, obroty na giełdach 221, 226 (w)
 Parafie 336
 Parcelacja 65, 66
 Parowe maszyny wytwarzające energię w przemyśle, moc 111*
 — statki nowozbudowane 134*
 —, stan 188
 Parowozy, produkcja 120
 —, stan 178
 Parytety walut 218*
 Pasażerowie, przewóz na P.K.P. 178, 179, 184*, 195 (w)
 —, — w autobusach 186
 —, — w tramwajach 185
 —, ruch w portach Gdynia i Gdańsk 185
 Pastwiska i łąki, powierzchnia 64*
 —, powierzchnia 62, 85 (w)*

- Pasza, zbiory 74
 Patenty na wynalazki 138, 138*
 Pieniężny obieg 199, 226 (w)
 — handel ob. Banki
 — —, zakłady 92, 196
 Pisarze hipoteczni 343
 Piwo, produkcja 122
 —, spożycie 145, 147*
 —, sprzedaż 143
 Plony z *ha* ziemiopłodów 69, 72, 73, 77*
 Płace robotnicze na robotach publicznych 255
 — — nominalne 4*, 257*, 273 (w)
 — — ob. Zarobki
 — robotników rolnych 249
 — ob. Uposażenia
 Płaniczy bilans 222—224, 225*
 Płeć ludności ob. Ludność
 Płodność 48, 49*
 Płody rolne ob. Ziemiopłody
 P.K.O. ob. Poczta Kasa Oszczędności
 P.K.P.ob. Polskie Koleje Państwowe
 Pobory ob. Uposażenia
 Poczta Polska, Telegraf, Telefon, działalność 193
 — — —, —, etaty 259
 — — —, —, uposażenia 259, 260
 — — —, —, wydatki i dochody 364
 Poczta Kasa Oszczędności, bilanse, straty i zyski 208
 — — —, kredyty krótkoterminowe 203
 — — —, obrót czekowy 201
 — — —, — oszczędnościowy 211
 — — —, wkłady 202
 Poczta Kasa Oszczędności, etaty 177
 Podatki bezpośrednie, wymiar 361, 362
 — —, zamknięcia rachunków 363
 —, dochody skarbowe 360, 379 (w)
 — i opłaty pobierane na rzecz funduszy specjalnych 360
 Podolskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze 332
 Pojazdy mechaniczne 186
 Policja Państwowa, etaty 259, 338
 — —, organizacja 338
 — —, uposażenia 259, 260
 — woj. śląskiego, etaty 341
 Poligraficzny przemysł, obrót robotników 246
 — —, udział mężczyzn, kobiet i młodocianych 243
 — —, zakłady 89, 108 (w), 118
 — —, zarobki 118, 251—253, 256
 — —, zatrudnienie 118, 242—245
 Polowa roboty, daty rozpoczęcia 75
 Polowa produkcja, wartość 74
 Polska Macierz Szkolna 333
 — Poczta, Telegraf, Telefon ob. Poczta
 Polska Y.M.C.A. 333
 Polski Automobil Klub 332
 — Biały Krzyż 334
 — Czerwony Krzyż 334
 — Touring Klub 332
 — Związek Kajakowy 332
 — — Narciarski 332
 Polskie Koleje Państwowe ob. Koleje
 — Towarzystwo Krajoznawcze 332
 — — Tatrzańskie 332
 Połowy morskie 84, 84*
 Położenie geograficzne 6
 Pomoc doraźna Funduszu Pracy dla bezrobotnych 280
 — lekarska dla funkcjonariuszów państwowych 286
 — — w ubezpieczeniach społecznych 287
 — — ob. Lecznictwo
 Port Gdańsk ob. Gdańsk
 — Gdynia ob. Gdynia
 Portowe urzędy w Gdyni i Gdańsku 189
 Porty bałtyckie, ruch statków 190*
 195 (w)*
 — światowe, ruch statków 190*
 Posłowie 337
 Posterunki Policji Państwowej 338
 Poszukujący pracy zarejestrowani 247
 Pośrednictwo pracy, działalność biur 247
 Pośrednicy handlowi 92
 Potasowe sole, opłaty przewozowe 183
 — —, produkcja 112, 126*, 131*
 — —, złoża 109
 Powiatowe związki samorządowe, finanse ob. Związki samorządu terytorialnego
 Powiaty 12, 13—15
 Powierzchnia dorzeczy 6
 — krajów 17*—19*
 — lasów 78, 79, 80, 80*
 — łądów stałych, układ pionowy 7*
 — majątków państwowych rolnych 63
 — Polski 12—15
 — użytków rolnych 62, 63, 64*
 — zasiana ob. Zasiwy
 Powrót wychodźców 51, 54 (w)
 Powszechnie nauczanie, realizacja 303, 319 (w)
 — szkoły ob. Szkoły powszechnie
 Pozaszkolna oświata ob. Oświata
 Poziom cen ob. Wskaźniki cen
 Pożarne straże 299
 Pożary budynków 299
 Pożyczki akademickie 302
 — państwowe, kursy 220, 221*
 — ob. Kredyty
 Pożyczkowo-oszczędnościowe kasy gminne ob. Kasy
 Pólkolonie letnie dziecięce 279

- Pracy czas 244
 — Fundusz ob. Fundusz Pracy
 — Inspekcja ob. Inspekcja pracy
 — pośrednictwo ob. Pośrednictwo pracy
 — sądy ob. Sądy pracy
 — wydajność w kopalniach węgla 245, 245*
 — zatargi 267, 268, 268*
 Pracownicy państwowi ob. Funkcjonariusze państwowi
 — umysłowi, budżety domowe rodzin 264, 266* 272 (w)
 — — —, dochód społeczny 60
 — — — pobierający renty lub zasiłki 291
 — — — według gałęzi pracy 114—118, 239, 272 (w)
 — — — wykształcenia 240
 — — — wysokości zarobku 258, 272(w)
 — — — w związkach zawodowych 268, 269*
 Prąd elektryczny ob. Elektryczność
 Procentowa stopa 201, 201*
 Procentowe papiery ob. Papiery procentowe
 Produkcja górnicza 112, 113, 126*—133*
 — hutnicza 112, 113, 126*—133*
 — przemysłowa 1*, 3*, 119—124, 125*—133*, 141 (w)*
 — rolna 1*, 69, 71, 73, 74, 75*, 76*
 Produkcji koszty mniejszych gospodarstw rolnych 68, 68*, 69*
 Promocje w szkołach 314
 Prokuratorzy, etaty 343
 —, uposażenia 259
 Proso, wartość produkcji 74
 —, zasiewy, zbiory i plony z *ha* 73
 Protesty weksli 217
 Przedsiębiorstwa handlowe ob. Zakłady handlowe
 — miejskie, wydatki i dochody 375
 — przemysłowe ob. Zakłady przemysłowe
 — rozrywkowe, zakłady 92
 — związków samorządu terytorialnego, liczba 376
 — — —, wydatki i dochody 376
 Przekazy pocztowe 193
 Przemysł ob. Ludność, Produkcja, Zakłady, Zatrudnienie
 —, wskaźniki produkcji 1*, 3*, 125*, 141 (w)*
 Przemysłowa Produkcja ob. Produkcja Przemysłowe akcje ob. Akcje
 Przemysłowe artykuły, ceny detaliczne wyrażone w *kg* żyta, *kg* wieprza i *l* mleka 236
 — — —, ceny hurtowe 229, 230
 — — —, wytwory, produkcja 119—122, 126*, 127*—133*
 — — —, zakłady 87—89
 — — —, upadłości 93, 93*
 Przemysłowo-handlowe izby, wydatki i dochody 378
 Przesłębstwa, kary 348
 —, skazani 346—348
 — zameldowane policji 345
 Przesyłki listowe 194*
 — pocztowe 193
 Przetwórczy przemysł ob. Produkcja, Zakłady, Zarobki, Zatrudnienie
 Przewozy kolejowe 2*, 4*, 178, 179, 180—182, 184*, 195 (w)
 — — —, iwodne, udział węgla i koksu 191
 — — —, opłaty 183
 — — —, pasażerów 178, 179, 184*, 195 (w)
 — — —, towarów 178, 180—182
 — — —, tranzyt 179, 182
 — — —, wypadki 183
 — — —, pasażerów w autobusach 186
 — — —, w tramwajach 185
 — — —, towarów drogami wodnymi 188
 — — —, porty Gdynia i Gdańsk 189
 Przędzalnice, ceny hurtowe
 229, 233*, 237 (w)
 — — —, produkcja 121
 — — —, spożycie 144, 150 (w)
 — jedwabiu sztucznego, ceny hurtowe 229, 233*
 — — —, produkcja 121
 — — —, spożycie 144, 150 (w)
 — jutowa, produkcja 121
 — lniana, produkcja 121
 — wełniana, ceny hurtowe 229
 — — —, spożycie 144, 150 (w)
 Przędzalnie, wrozciona 124
 Przychody rodzin robotniczych 261
 — ob. Dochody
 Przyfabryczne instytucje ochrony macierzyństwa 279
 Przypis składek w zakładach ubezpieczeń społecznych 294
 Przyrost naturalny ludności 43—46, 46*, 47*, 53 (w), 53 (w)*
 — rzeczywisty ludności 43
 Przywóz 151, 151*, 153, 154*, 156, 158, 160, 162—168, 174, 175 (w), 176 (w)
 Pszenica, ceny giełdowe 232*
 — — —, hurtowe 231, 237 (w), 237 (w)*
 — — —, płacone producentom 231
 — — —, obroty giełdowe 75
 — — —, plony z *ha* 69, 77, 77*, 85 (w)
 — — —, spożycie 147*
 — — —, wartość produkcji 74
 — — —, wysiew 75
 — — —, wywóz 159, 161, 171*, 176 (w)
 — — —, zasiewy 70, 85 (w)
 — — —, zbiory 69, 71, 75*, 76*, 86 (w)
 Psychiatryczne zakłady 284
 Publiczne szkoły powszechne ob. Szkoły powszechne

R.

- Radioabonenci 330, 330*, 335 (w)
 Radiowe audycje 330, 335 (w)
 Rachunki strat i zysków ob. Straty i zyski
 Rachunki zamknięcia sum pozabudżetowych związków samorządu terytorialnego 370
 Realizacja nauczania powszechnego 303, 319 (w)
 Recydywiści, nieletni i dorośli 348
 Reemigracja ob. Wychodźców powrót
 Reforma rolna 65, 66
 Renciści ubezpieczeń społecznych 291
 Repatriacja 51
 Robocze drużyny ochotnicze Funduszu Pracy, uczestnicy 281
 Robotnicy bezrobotni 239, 248*
 —, budżety domowe rodzin 262, 263, 266*, 273 (w)
 —, czynni zawodowo 239, 272 (w)
 —, dochód społeczny 60
 —, koszty urlopów 246
 —, obrót 246
 —, przemysłowi 114—118, 242, 272 (w)
 —, przepracowane godziny, dni 244, 245
 —, przychody rodzin 261
 —, renciści 291
 —, rolni 249
 —, strajki i lokauty 267, 268, 268*
 —, udział mężczyźni, kobiet i młodocianych 243
 —, według dni pracy 244
 —, —, wieku 240, 243
 —, wypłaty, wskaźniki 256, 273 (w)
 —, zarobki 251—256, 257*, 261, 273 (w)
 —, zatrudnienie 4*, 241—244
 —, zorganizowani w związkach zawodowych 268, 269*
 Robotniczego Uniwersytetu Towarzystwo 333
 Robotniczych Osiedli Towarzystwa działalność 137
 Roboty polowe, daty rozpoczęcia 75
 — publiczne, działalność Funduszu Pracy 271
 —, —, płace robotników 255
 —, —, robotnicy zatrudnieni 241—245
 Rolna reforma 65, 66
 Rolne artykuły, produkcja surowców, wskaźniki 1*
 Rolne gospodarstwa mniejsze, kapitał, koszty produkcji, dochody 68, 68*, 69*
 Rolne gospodarstwa według wielkości 64*
 — płody ob. Ziemiopłody
 Rolni robotnicy ob. Robotnicy rolni
 Rolnictwo, akcja oddłużeniowa 217
 — ob. Ludność, Zasiwy, Zbiory, Plony z *ha*
 Rolnicza ludność, rozmieszczenie 30, 32, 33, 34*, 42 (w)
 Rolnicze długi, konwersja i uporządkowanie 217
 — izby, wydatki i dochody 378
 — spółdzielnie ob. Spółdzielnie
 — wytwory i wyroby przemysłu rolnego, przywóz i wywóz 165
 Rolniczy dochód mniejszych gospodarstw rolnych 68, 68*, 69*
 Rolny Państwowy Bank ob. Państwowy Bank Rolny
 Rolnych majątków państwowych obszar 63
 Ropa naftowa, ceny hurtowe 230, 233*, 237 (w), 237 (w)*
 —, —, produkcja 1*, 112, 126*, 127, 127*, 141 (w)*
 —, —, przywóz 174
 —, —, wywóz 172
 —, —, złoża 109
 Rozjemcze urzędy, uporządkowanie długów rolniczych 217
 Rozmowy telefoniczne 193, 194, 194*
 Rozmównice telefoniczne 193
 Rozrachunkowe izby ob. Izby rozrachunkowe
 Rteć, produkcja 126*, 129*
 Ruch budowlany w miastach 135, 136
 — cen ob. Ceny
 — cudzoziemców w miastach i uzdrowiskach 52
 — naturalny ludności 43—46, 46*, 47*
 — spółek akcyjnych 94
 — statków morskich ob. Statki morskie
 Rudy cynku i ołowiu, ceny hurtowe 230
 — — — —, produkcja 112
 — — — —, złoża 109
 — żelaza, ceny hurtowe 230
 —, —, produkcja 112, 126*, 127*, 141 (w)*
 — — — —, złoża 109, 109*
 — — — —, piryty, przywóz 174*
 — — — —, wywóz 172*
 —, —, żużle, popioły, przywóz 158
 Ryby morskie, połowy 84, 84*
 Rybacki sprzęt morski 84
 Rybacy morscy 84
 Rybołówstwo i hodowla, zakłady 89
 — morskie 84, 84*

- Ryż, ceny detaliczne 235*
 —, — hurtowe 231, 232*, 237 (w)*
 —, przywóz 163*, 166
 —, spożycie 145
 —, wywóz 171*
 —, zbiory 75*
 Rzeki, długość 6, 188
 —, dorzecza 6
 Rzemieślnicze izby 378
 Rzemiosło, wydane karty rzemieślnicze 93
 —, zarobki robotników 254
 Rzepak i rzepik, zasiewy, zbiory i plony z *ha* 13
 —, wartość produkcji 74
- S.
- Sady i ogrody 62
 Saldo bilansu handlowego 151, 151*
 Samobójstwa 290
 Samochody, produkcja 1*, 126*, 130*
 —, stan 186, 187*
 Samorząd gospodarczy, wydatki i dochody 378
 — ob. Związki Samorządu Terytorialnego
 Sanatoria, łóżka dla gruźlików 284
 Sąd Najwyższy, czynności 345
 — —, sędziowie 343
 Sądowe egzekucje 344
 Sądowi aplikanci 343
 — asesorzy 343
 Sądownictwo 343—345
 —, etaty 259, 343
 —, uposażenia 259, 260
 Sady powszechne, czynności 344
 — —, sędziowie 343
 — pracy, czynności 343
 — —, sędziowie 343
 Scalenia gruntów 65
 Schroniska górskie i nizinne, frekwencja turystów 332
 — szkolne wycieczkowe, frekwencja 332
 — turystyczne 331
 Sejm, wybory 337
 Senat, wybory 337
 Senatorowie 337
 Serwitutów likwidacja 65
 Sędziowie, etaty 343
 — Najwyższego Trybunału Administracyjnego 342
 —, uposażenia 259, 260
 Siano, ceny płacone producentom rolnym 231
 — łąkowe, wartość produkcji 74
 Sianokosy, daty rozpoczęcia 75
 Siarka, produkcja 126*, 129*
 Siarkowy kwas, produkcja 121, 130*
 Sieroty ob. Zaopatrzenia emerytalne
- Siewy owsa, daty rozpoczęcia 75
 — żyta, daty rozpoczęcia 75
 Siły wodne, zasoby 109, 110*
 Skarb Państwa, bilanse funduszków obrotowych 355
 — — ob. Dochody, Wydatki, Długi, Zaopatrzenia, Gwarancje Państwowe
 — Śląski ob. Dochody, Wydatki, Długi Zaopatrzenia
 Skarbowe dochody ob. Dochody
 — karne sprawy 342
 Skartelizowane spółki akcyjne 107
 Skazani prawomocnie według rodzajów przestępstw 346—348
 — — — — — płci 346, 347
 — — — — — wymiaru kar 348
 — — — — — wyznania 347
 Skazańców byłych politycznych zaopatrzenia 281
 Skład zawodowy ludności 30—34, 42 (w), 42 (w)*, 239
 — — — — — miast 35, 36
 Składki zaległe w zakładach ubezpieczeń społecznych 292, 294
 — w zakładach ubezpieczeń 297
 — — — — — społecznych 293, 294, 300 (w)
 —, przypis w zakładach ubezpieczeń społecznych 294
 Składowe domy 148
 Skóry, ceny hurtowe 230, 233*, 237 (w)
 —, futra i wyroby skórzane, przywóz 156
 —, — — — — — wywóz 157
 —, produkcja 122
 —, przywóz 156, 158, 160, 162—166, 176 (w)
 —, spożycie 150 (w)
 —, wywóz 171*
 Skórzany przemysł, obrót robotników 246
 — —, produkcja 122
 — —, udział mężczyzn, kobiet i młodocianych 243
 — —, zakłady 88, 108 (w), 116, 117
 — —, zarobki 116, 117, 251—253, 256
 — —, zatrudnienie 116, 117, 242—245
 Skup zawodowy, zakłady handlowe 91
 Śloma, ceny płacone producentom rolnym 231
 —, zbiory 74
 Ślonina, ceny detaliczne 234, 235*
 Słuchacze ob. Uczniowie, Studenci
 Służba bezpieczeństwa 338
 — domowa, ludność najemna zawodowo czynna 239, 272 (w)
 — publiczna, ludność najemna zawodowo czynna 239, 272 (w)

- Służba śledcza, etaty 338
 Soczewica, zasiewy, zbiory i plony z *ha* 73
 Soja, plony z *ha* 75
 —, wywóz 171*
 —, zasiewy 75
 —, zbiory 75, 75*
 Sole potasowe. ob. Potasowe Sole
 Solny Monopol, sprzedaż wyrobów 143
 — ob. Monopole
 Sól, ceny detaliczne w *kg* żyta, w *kg* wieprza i w *l* mleka 236, 238 (w)
 —, — hurtowe 231
 —, produkcja 112, 126*, 127*
 —, spożycie 147*
 —, sprzedaż 143
 —, złoza 109
 Spirytus, produkcja 123, 132*
 —, spożycie 145, 147*
 Spirytusowy monopol, sprzedaż wyrobów 143
 — ob. Monopole
 Społeczna opieka ob. Opieka społeczna
 Społeczne ubezpieczalnie ob. Zakłady Ubezpieczeń Społecznych
 Społeczne ubezpieczenia ob. Ubezpieczenia społeczne
 Społeczny dochód 60, 61*,
 — — mniejszych gospodarstw rolnych 68, 68*, 69
 Społecznych Ubezpieczeń Zakład ob. Zakład Ubezpieczeń Społecznych
 Sportowa odznaka państwowa 331
 Sportowe urządzenia 331
 Spożycie artykułów na jednego mieszkańca 144—146, 147*, 150 (w)
 — w rodzinach robotniczych i urzędniczych 262—266
 —, norm dziennych wartość odżywcza i ciepła 266
 — rynkowe, wskaźniki 60
 — mięsa 145, 146
 — wody, gazu i elektryczności w miastach 146
 — ob. Sprzedaż
 Spożyców spółdzielnie związkowe ob. Spółdzielnie
 Spożywczy przemysł, obrót robotników 246
 —, produkcja 122—124
 —, udział mężczyzn, kobiet i młodocianych 243
 —, —, urlopy robotników 246
 —, —, zakłady 89, 108 (w), 117, 118
 —, —, zarobki 117, 118, 251—253, 256
 —, —, zatrudnienie 117, 118, 242—245
 Spółdzielnie, bilanse 102, 103, 106, 210
 —, — central kredytowych 105, 210
 Spółdzielnie, członkowie 101, 104, 106, 108 (w)
 —, —, działalność 102, 104
 —, —, kredyty 203
 —, —, liczba 101, 106
 —, —, obroty central handlowych 105
 —, —, straty i nadwyżki 102, 103, 106, 210
 —, —, wkłady 202
 Spółki akcyjne, bilanse 95, 96, 99, 100
 —, —, dywidendy 98
 —, —, emisje kapitałów 100*
 —, —, kapitały 94, 99
 —, —, podział czystego zysku 98
 —, —, ruch 94
 —, —, skartelizowane 107
 —, —, stan 94
 —, —, straty i zyski 97
 —, —, udział kapitału zagranicznego 94, 108 (w)
 —, —, upadłości 93
 Sprawy karne skarbowe 342
 Sprzedaż cukru 143
 — drożdży 143
 — piwa 143
 — soli bydłowej i przemysłowej 143
 — — jadalnej 143
 — spirytusu 143
 — węgla kamiennego 142
 — wyrobów Państwowego Monopolu Tytoniowego 143
 — żelaza walcowanego 142
 Srebro, produkcja 126*, 129*
 Stacje opieki nad matką i dzieckiem 286
 Stal, produkcja 1*, 3*, 119, 126*, 128*
 —, —, spożycie 144, 150 (w)
 Statki morskie, frachty 191
 — — nowozbudowane 134*
 — —, —, ruch 2*, 4*, 189, 190*, 195 (w)*
 — —, —, stan 2*, 187, 188
 — —, wycieczki zagraniczne 192
 Stemplowe opłaty, dochody skarbowe 360
 Stopa procentowa banków biletowych 201, 201*
 — — od dyskonta i od wkładów 201
 Stowarzyszenia opiekuńcze 275
 — oświatowo-kulturalne 333
 — sportowe 331
 — turystyczne 332
 — wyższej użyteczności 334
 Strajki 267, 268, 268*
 Straty i nadwyżki spółdzielni niezwiązkowych 106
 — — — — — związkowych 102
 — — — — — kredytowych 210
 — — — — — zyski Banku Polskiego 197
 — — — — — Gospodarstwa Krajowego 204

- Straty i zyski banków komunalnych** 206
 ——— prywatnych 207
 ——— komunalnych kas oszczędności 209
 ——— krajowych spółek akcyjnych 97
 ——— Państwowego Banku Rolnego 205
 ——— P.K.O. 208
 ——— zakładów ubezpieczeń 298
 — migracyjne 43
Straże pożarne 299
Struktura agrarna 64*
 — przemysłowa 88—90 139 (w)
Strzelecki Związek 333
Studenci ob. Szkoły Wyższe
Superfosfat, ceny detaliczne w kg żyta, w kg wieprza i w l mleka 236
 —, — hurtowe 230, 237 (w)
 —, produkcja 121, 130*
Surówka odlewnicza, ceny hurtowe 230, 233, 237 (w), 237 (w)*
 —, produkcja 119, 126* — 128*
 —, przywóz 174
 —, wywóz 172, 173
Szczepienia ochronne 288
Szkolna Macierz Polska 333
Szkolne biblioteki 324
 — szchroniska wycieczkowe, frekwencja 332
Szkolnictwo 301—319
 — i oświata, ludność najemna czynna zawodowo 239, 272 (w)
Szkoły, absolwenci 315—318, 319 (w)
 — artystyczne 324
 — ćwiczeń 305
 — duchowne 318
 —, etaty nauczycieli 301
 —, język nauczania 308
 — Ludowej Towarzystwo 333
 — ludowe rolnicze 305
 — męskie, żeńskie i koedukcyjne, 309
 — powszechne 304—310, 312, 314, 319 (w)
 ——— publiczne, izby lekcyjne 309
 ——— według liczby nauczycieli i uczniów 310
 ———, uczniowie według klas 310
 — publiczne i prywatne 305
 —, rozmieszczenie 304
 — średnie ogólnokształcące 304—309, 311—314, 316, 317, 319 (w)
 ——— według praw 308
 —, typy 307
 — według właściciela 306
 — wieczorowe 320
 —, wydatki z budżetu Ministerstwa W.R.i.O.P., Skarbu Śląskiego i Samorządu terytorialnego 301
 — wyższe, kierunek studiów studentów 307, 313, 315
Szkoły wyższe, pięć studentów 307, 319 (w)
 —, stan studiów studentów 315
 —, stypendia i pożyczki 302
 —, wyznaczenie studentów 313, 318
 —, zawód rodziców studentów 312
 — zawodowe 304—309, 311, 312, 314, 319 (w)
Szkoł Powszechnych Towarzystwo Budowy 334
Szpitala dla gruźlików 284
 — umysłowo chorych 284
 —, łóżka 283, 284*
 — związków samorządu terytorialnego, wydatki i dochody 375
Sztuki popieranie, zasiłki z budżetu państwa 322
Szynki, wywóz 159, 161, 162, 164
 Ś.
Śląski Skarb ob. Skarb Śląski
Śliwy 78
Ślubne urodzenia 48
Śluby ob. Nowożeńcy, Małżeństwa
Średnie szkoły ob. Szkoły
Świadczenia, ubezpieczenia na wypadek choroby 295
 — zakładów ubezpieczeń społecznych 293 — 295, 300. (w)
Świadczenia przemysłowe zakładów handlowych 90
 ——— przemysłowych 87
Świetlice 321
Świnie, pogłowie 81, 82*, 86 (w)
 —, obrót na targowiskach 82
 —, ubój 82
 —, wywóz 159, 161, 176 (w)
 T.
Tabor kolejowy 178
 — tramwajowy 185
Targi małe i wielkie 149
 — międzynarodowe, wystawy 149
Targowiska, obrót zwierzętami rzeźnymi 82
Teatry, bilety sprzedane 329
 — ludowe 321
 — stałe i objazdowe 327
Tektura, produkcja 122, 126*, 132*
Telefon 193, 194*
Telegraf 193
Telegramy 193, 194*
Temperatura powietrza 8, 9, 10 (w)
Tkalnie, krosna 124
Towarzystwa naukowe 323
 — turystyczne 332
Towarzystwo Budowy Szkół Powszechnych 334
 — Czytelni Ludowych 333
 — Osiedli Robotniczych 137

- Towarzystwo Przyjaciół Młodzieży Akademickiej 334
 — Szkoły Ludowej 333
 — Tatrzańskie Polskie 332
 — Turystyczne (Przyjaciół Przyrody) 332
 — Uniwersytetu Robotniczego 333
 Tramwaje, stan i praca 185
 Transport i komunikacja, zakłady handlowe 92
 — — —, ludność najemna czynna zawodowo 239, 272 (w)
 —, zarobki robotników 254
 Tranzyt kolejowy 182
 Trusty ob. Kartele
 Trybunał Najwyższy Administracyjny, sędziowie, czynności 342
 Trzoda chlewna, obrót na targowiskach 82
 — —, pogłowie 81, 82, 82* 86 (w)
 — —, ubój 82
 — —, wywóz 159, 161, 176 (w)
 Turystów frekwencja w schroniskach górskich i nizinnych 332
 — przewozy na P.K.P. 191
 Turystyczne Stowarzyszenia 332
 Turystyka 332
 Typy szkół 307
 Tytoniowy Monopol, sprzedaż wyrobów 143
 — — ob. Monopole
 Tytoń, ceny detaliczne w *kg* żyta, w *kg* wieprza i w *l* mleka 236, 238 (w)
 —, produkcja 124, 133*
 —, przywóz 158
 —, spożycie 145, 147*, 150 (w)
 —, wartość produkcji 74
 —, wywóz 171*
 —, zasiewy, zbiory i plony z *ha* 73

U.

- Ubezpieczalnie społeczne 291—300
 Ubezpieczeni w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych 272 (w), 291, 300 (w)
 — według wysokości zarobku 254, 255, 257, 258
 Ubezpieczenia i handel pieniężny, zakłady 92
 — — —, ludność najemna czynna zawodowo 239, 272 (w)
 — na życie 297, 298, 300 (w)
 — od ognia 297, 298
 — publiczne i prywatne, składki 297, 300 (w)
 — — —, bilanse 298
 — społeczne ob. Zakłady Ubezpieczeń Społecznych
 Ubój zwierząt gospodarskich 82
 Uczelnie ob. Szkoły
 Uczniowie ob. Szkoły

- Umiejętność czytania i pisania wśród ludności wiejskiej i miejskiej 28
 Umowy zbiorowe w przemyśle 250
 Umysłowi pracownicy ob. Pracownicy umysłowi
 Umysłowo chorzy, zakłady 284
 Uniwersytetu Robotniczego Towarzystwo 333
 Uniwersytety niedzielne i powszechne 320
 Uniwersytety ob. Szkoły Wyższe
 Upadłości 93, 93*
 Uposażenia funkcjonariuszów państwowych, sędziów i prokuratorów, wojskowych zawodowych, policji państwowej oraz pracowników przedsiębiorstw państwowych 259, 260
 — ob. Płace, Zarobki
 Upraw powierzchnia 62, 85 (w)
 Uprzemysłowienie 139 (w)
 — ob. Zakłady przemysłowe
 Urlopy robotników w przemyśle 246
 Urodzenia 44, 45, 46, 46*, 47*, 48, 53 (w), 54 (w)*
 — nieślubne 48
 — ślubne 48
 — według wyznań 45
 — w wielkich miastach 45, 46
 Urzędnicy państwowi ob. Funkcjonariusze państwowi
 Urzędy rozjemcze, uporządkowanie długów rolniczych 217
 Ustłoncznienie rzeczywiste 8, 9
 Utrzymanie koszty ob. Koszty utrzymania
 Uzdrowiska, ruch cudzoziemców 52
 Użytkowanie gruntów 62, 63, 64*, 85 (w)*

W.

- Wagony, naładowanie, przyjęcie, tranzyt 179
 —, produkcja 120
 —, stan 178
 Walcowane wyroby z żelaza i stali, produkcja 128*
 — żelazo, spożycie 144
 — —, sprzedaż 142
 Waluty, kursy na giełdzie w Warszawie 219
 — —, parytety, ważniejsze daty dotyczące walut 218*
 — złotej zawieszenie, daty 218*
 Warsztaty rzemieślnicze 115, 118, 122
 — więzienne 349
 Warzelnie i kopalnie soli kamiennej 112
 Wąskotorowe koleje ob. Koleje
 Wdowy pobierające zaopatrzenia emerytalne ob. Zaopatrzenia emerytalne

- Weksle, obieg i protesty 217
 Wełna, ceny hurtowe 229, 233*,
 237 (w)*
 —, produkcja 126*, 131*, 132*, 141(w)*
 —, przywóz 158, 160, 162, 163, 165,
 166, 173*, 176 (w)
 —, wywóz 172*
 Wełniana sprzedaż, ceny hurtowe 229
 —, spóżyte 150 (w)
 Wełniany przemysł, wrzeciona i krosna
 124
 — ob. Włókienniczy przemysł
 Weteranów zaopatrzenia 281
 Węgiel brunatny, produkcja 126*, 127*
 —, złoża 109, 109*
 — kamienny, ceny detaliczne 234,
 235*
 —, — — wyrażone w *kg* żyta,
 w *kg* wieprza, w *l* mleka 236
 —, — hurtowe 230, 233*, 237 (w),
 237 (w)*
 — i koks, przewozy 191
 —, spóżyte 144, 147* 150 (w)
 —, produkcja 1*, 112, 126*, 127*
 —, przywóz 174
 —, wydajność pracy w kopalniach
 węgla 245, 245*
 —, wywóz 159, 161—164, 171*,
 172*, 176 (w)
 —, zbyc 142
 —, złoża 109, 109*
 — ob. Górnictwo
 Węgla kopalnie ob. Węgiel
 Wiatru kierunki 8
 Wici ob. Związek Młodzieży Wiejskiej
 Widowiska 329
 Wieczorowe szkoły 320
 Wiejska ludność ob. Ludność
 Wiejskie gminy 12, 16
 Wiek absolwentów szkół 317
 — ludności 19, 20, 41 (w)*
 — miast 35, 36
 — robotniczej 240
 — nowożeńców 47
 — posłów i senatorów 337
 — robotników przemysłowych 243
 — uczniów 314
 Wieprz, ceny hurtowe 231
 —, ceny płacone producentom rolnym
 231, 238 (w)
 — ob. Trzoda chlewna
 Wierzytelności zagraniczne instytucyj
 kredytu krótkoterminowego 214
 Więzienia 349
 Więziennicze biblioteki 349
 — warsztaty 349
 Więźniowie 349
 Wino, produkcja 126*, 133*
 —, spóżyte 147*
 Wiśnie 78
 Wkłady w bankach prywatnych, wskaź-
 niki 5*
 — — instytucjach kredytowych
 i oszczędnościowych 202, 226 (w)
 — oszczędnościowe w kasach oszczę-
 dności 212, 212*
 —, stopa procentowa 201
 Włókiennicze surowce, przywóz 156
 —, wywóz 157
 — ob. Bawełna, Wełna, Juta, Len,
 Konopie, Jedwab
 Włókienniczy przemysł, obrót robotni-
 ków, 246
 —, produkcja 121, 126*
 —, udział mężczyzn, kobiet i mło-
 docianszych 243
 —, —, urlopy robotników 246
 —, —, zakłady 88, 108 (w), 116
 —, —, zarobki 116, 251—253, 256
 —, —, zatrudnienie 116, 241—245
 Woda, spóżyte w miastach 146
 Wodne zakłady, liczba, moc 109
 Wodnych maszyn wytwarzających ener-
 gię w przemyśle moc 111, 111*
 — sił zasoby 109, 110*
 Wodociągi w budynkach mieszkalnych
 miast 55
 —, woda, spóżyte w miastach 146
 Wojenni inwalidzi ob. Wojskowi inwa-
 lidzi
 Wojewódzkie związki samorządowe
 ob. Związki samorządu terytorial-
 nego
 Wojsko, praca oświatowa 322
 Wojskowi i wojenni inwalidzi według
 stopnia utraty zdolności zarobkowej
 282
 — — — —, zaopatrzenia 282
 — zawodowi, uposażenia 259, 260
 Wół, ceny hurtowe 231
 — ob. Bydło rogate
 Wrzeciona w przedsiębiorstwach 2*, 124, 125*
 Wskaźniki bezrobocia 248*
 — cen detalicznych w Warszawie 227
 — hurtowych 2*, 3*, 152*, 227,
 228*, 237 (w), 237 (w)*
 — — płaconych producentom rolnym
 227
 — frachtów morskich 191
 — kosztów utrzymania 3*, 227, 229*,
 273 (w)
 — — żywności 3*, 227 229* 225
 — kursów akcji przemysłowych 5*,
 219*
 — nominalnych płac robotniczych 257*
 — obiegu banknotów 5*
 — objętości obrotu handlu świato-
 wego 152*
 — produkcji przemysłowej 1*—3*,
 125*, 141 (w)*

- Wskaźniki ruchu inwestycyjnego 111
 — stawek nominalnych płac robotniczych w przemyśle 4*, 257, 273 (w)
 — sum wypłaconych robotnikom w przemyśle 256
 — wartości obrotu handlu światowego 152*
 — wypłat robotniczych 273 (w)
 — zarobków godzinnych robotników 253
 — zatrudnienia robotników 4*, 242*
 — zmian ilościowych spożycia rynkowego i inwestycji 60, 111
 — życia gospodarczego 1*—5*
 Wybory do sejmu i senatu 337
 Wychodztwo 51, 51*, 54 (w), 54 (w)*
 Wychowankowie szkół ob. Szkoły
 — zakładów opieki całkowitej dla dzieci i młodzieży 277, 278
 Wycieczki krajowe na P.K.P. 191
 — zagraniczne 192
 Wycieczkowe schroniska szkolne, frekwencja 332
 Wydajność z *ha* ob. Płony z *ha*
 — krów ob. Mleczność
 — pracy w kopalniach węgla 245, 245*
 Wydatki budżetowe na emerytury 340, 341
 — na oświatę 301, 319 (w)
 — na wyznania 336
 — Państwa 356, 357, 357*, 358*, 359, 380 (w)
 — Funduszu Kwaterunku Wojskowego 365
 — izb rolniczych, przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych 378
 — Lasów Państwowych 365
 — monopoli państwowych 366
 — na opiekę społeczną Ministerstwa Opieki Społecznej 274
 — — — samorządu terytorialnego i Skarbu Śląskiego 274
 — na urządzenie i prowadzenie ośrodków zdrowia 285
 — Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu 364
 — Polskich Kolei Państwowych 364
 — przedsiębiorstw miejskich 375
 — przedsiębiorstw związków samorządu terytorialnego 376
 — Skarbu Śląskiego 367, 380 (w)
 — zakładów ubezpieczeń społecznych 293, 294, 300 (w)
 — opiekuńczych i szpitali związków samorządu terytorialnego 375
 — związków samorządu terytorialnego 368, 371, 373
 Wyjazdy z Polski za granicę 52
 Wykładowy język ob. Język nauczania
 Wykształcenie posłów i senatorów 337
 — pracowników umysłowych 240
 Wymiar kar, nieletni i dorośli 349
 — podatków bezpośrednich 361, 362
 Wymieralności tablice 50, 50*
 Wynalazki, patenty 138, 138*
 Wypadki na kolejach 183
 — przy pracy 296
 Wypłaty w przemyśle przetwórczym 114—118
 — robotnicze, wskaźniki 256, 273 (w)
 Wypożyczalnie 92
 Wyrąb lasów 80*
 — — państwowych 80
 Wyszczepianie ziemniaków 75
 Wysiew zbóż ręczny i maszynowy 75
 Wystawcy na międzynarodowych targach 149
 Wystawy i targi gospodarcze 149
 Wywóz 151, 151*, 153, 154, 154*, 155*, 157, 159, 161—165, 168—170, 171*—173*
 Wyznania dyplomantów szkół wyższych 318
 —, etaty duchownych 336
 —, ludności 23—26, 27*, 35, 36, 40 (w), 41 (w)
 —, ruch naturalny ludności 45
 —, studentów i wolnych słuchaczy szkół wyższych 313
 —, skazanych prawomocnie 347
 —, uczniów 312, 313
 —, wydatki Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego 336
 Wyższe szkoły ob. Szkoły wyższe
 Wzory użytkowe zgłoszone i udzielone 138, 138*
- Y
- Y.M.C.A. Polska 333
- Z
- Zabawkarski przemysł, zakłady, zatrudnienie 118
 Zachmurzenie i opady 8
 Zachorowania na choroby zakaźne 288
 Zadłużenie długoterminowe Skarbu Państwa 350
 — — Śląskiego 350, 367
 — — związków samorządu terytorialnego 350, 368—370
 Zagraniczne długi ob. Długi
 — — ob. Bilans płatniczy
 Zagraniczny handel ob. Handel zagraniczny
 Zakaźne choroby, szczepienia ochronne 288
 — —, zachorowania i zgony 288
 Zakład Emerytalny Państwowy ob. Państwowy Zakład Emerytalny

- Zakłady dla umysłowo chorych 284
 — handlowe według branż 91, 92
 — — — kategorii świadectw 90
 — opieki całkowitej dla dorosłych 276
 — — — dla dzieci i młodzieży 277, 278
 — opiekuńcze związków samorządu terytorialnego, wydatki i dochody 375
 — przemysłowe według kategorii świadectw 87
 — — — rodzajów wytwórczości 88, 89
 — ubezpieczeń, bilanse, straty i zyski 298
 — — —, działalność 297
 — — —, liczba 296
 — — —, lokaty długoterminowe 216
 — — — społecznych 291—299
 — — —, bilanse 292
 — — —, dochody i wydatki 293—295, 300 (w)
 — — —, lokaty długoterminowe 216
 — — —, osoby pobierające renty lub zasiłki 291
 — — —, przypis składek, składki za-
 ległe 294
 — — —, świadczenia 295, 300 (w)
 — — —, ubezpieczeni 254, 255, 273 (w),
 291
 — — —, wypadki odszkodowane 296
 — wodne, liczba, moc 109
 — zastawnicze 211
 Zakony 336
 Zaludnienie, gęstość 13—15, 17*,
 18*
 — mieszkań, gęstość 57, 59*
 — — —, w miastach 57, 58, 59, 59*
 — więzień 349
 Zamachy samobójcze 290
 Zamknięcia sum pozabudżetowych
 związków samorządu terytorialnego
 370
 — ogólne rachunków podatków bez-
 pośrednich 363
 Zaopatrzenia emerytalne, osoby po-
 bierające z funduszy publicz-
 nych 270
 — — — — — samorządowych
 emerytalnych 341
 — — — — — ubezpieczeń społecz-
 nych 291
 — — — — — ze Skarbu Państwa, Pań-
 stwowego Zakładu Emerytalnego,
 z Funduszy Przesiębiorstw i Mo-
 nopolów Państwowych 339, 340
 — — — — — Śląskiego 341
 — — —, wydatki Państwa 340, 356, 357,
 359
 — — —, Skarbu Śląskiego 341
 — — —, samorządu terytorialnego 341
 — — —, z funduszy publicznych 270
 Zaopatrzenia inwalidów wojennych
 i wojskowych 282
 — weteranów i byłych skazańców
 politycznych 281
 Zapałki, produkcja, zatrudnienie 124
 —, spożycie 144
 Zapasy kopalin 109, 109*
 — złota banków biletowych 2*, 199*,
 226 (w)
 Zarobki pracowników umysłowych
 ubezpieczonych w Z.U.S. 258
 — — — ob. Uposażenia
 — robotników objętych ubezpiecze-
 niem emerytalnym 254, 255, 273 (w)
 — — —, szacunek w poszczególnych ga-
 łąziach pracy 254
 — — — w przemyśle 251—254
 — — — — —, wskaźniki wypłaconych
 sum 256
 — ob. Płace, Uposażenia
 Zasiana powierzchnia ob. Zasiwy
 Zasiwy ziemiopłodów 69, 70, 73, 85 (w)
 Zastawnicze zakłady 211
 Zatargi pracy, okupacje zakładów 267
 — — ob. Lokauty
 — — ob. Strajki
 Zatrudnienie robotników w przemyśle
 114—118, 241, 242, 242*, 243
 — — — — — częściowe 244
 — — — — —, przepracowane godziny
 244, 245
 — — — — —, udział mężczyzn, kobiet
 i młodocianych 243
 — — — — — według dni pracy 244
 — — — — — wieku 243
 — — — — —, wskaźniki 4*
 — więźniów w warsztatach więzien-
 nych, przepracowane godziny 349
 Zawodowe Szkoły ob. Szkoły
 — związki 268, 269*
 Zawodowy skład ludności 30—34, 34*
 42 (w), 42 (w)*
 — — — miast 35, 36
 Zawód członków spółdzielni związkow-
 ych 104, 108 (w)
 — posłów i senatorów 337
 — rodziców uczniów 312
 Zbiorowe umowy ob. Umowy zbiorowe
 Zbiory owoców 78
 Zbiory pasz i słomy 74
 — ziemiopłodów 69, 71, 73, 75*, 76*,
 86 (w)
 Zboża, ceny giełdowe 232*
 —, obroty giełdowe 75
 —, opłaty przewozowe na kolejach 183
 —, plony z *ha* 69, 72, 73, 77*
 —, przewóz na kolejach 180, 181
 —, wartość produkcji 74
 —, wysiew 75
 —, wywóz 165, 169, 176 (w)
 —, zasiewy 69, 70, 73, 85 (w)

Zbożowe kredyty 215
 Zbyt węgla kamiennego 142
 Zdrowia ośrodki 285
 —, wydatki na urządzenie i prowadzenie 285
 Zgony 44, 46, 46*, 47*, 53 (w), 54 (w)*
 — na choroby zakaźne 288
 — w miastach 45, 46
 — — według przyczyn 289
 — — według przyczyn 289*
 — — wieku 49
 — — wyznań 45
 Zgonów prawdopodobieństwo 50
 Ziemi cen szacunek 67
 Ziemniaki, ceny detaliczne 234, 235*
 —, — hurtowe 231, 233*
 —, — płacone producentom rolnym 231
 —, plony z *ha* 72, 77*, 86 (w)
 —, powierzchnia zasiana 69, 70, 85 (w)
 —, spożycie 147*
 —, wartość produkcji 74
 —, wysadzanie 75
 —, zbiory 71, 75*, 76*, 86 (w)
 Ziemniopłody, ceny giełdowe 232*
 —, — płacone producentom rolnym, wskaźniki 227
 —, obroty giełdowe 75
 —, plony z *ha* 69, 72, 73, 77*
 —, wartość produkcji 74
 —, zasiewy 69, 70, 73, 85 (w)
 —, zbiory 69, 71, 73, 75*, 76, 86 (w)
 Złotej waluty zawieszenie, daty 218*
 Złoto, produkcja 126*, 129*
 —, zapasy banków biletowych 2*, 199*, 226 (w)*
 Znaki towarowe udzielone i zgłoszone 138
 Z.U.S. ob. Zakład Ubezpieczeń Społecznych
 Związek Centralny Młodej Wsi 333
 — Harcerstwa Polskiego 334
 — Katolicki Młodzieży 333
 — Młodzieży Chrześcijańskiej, Polska Y.M.C.A. 333
 — — Ludowej 333
 — — Wiejskiej (Wici) 333
 — Strzelecki 333
 Związki samorządu terytorialnego, dochody 368, 372, 374, 379 (w), 380 (w)
 — —, inwentarze stanu majątkowego 377
 — —, pracownicy 341
 — —, przedsiębiorstwa 376
 — —, wydatki 368, 371, 373, 380 (w)
 — —, wydatki i dochody przedsiębiorstw 376
 — —, — zakładów opiekuńczych i szpitali 375

Związki samorządu terytorialnego, wydatki na opiekę społeczną 274
 — — —, — — oświatę 301
 — — —, — — zaopatrzenia emerytalne 341
 — — —, zadłużenie długoterminowe 350, 368, 369
 — — —, rachunki zamknięcia sum pozabudżetowych 370
 — — zawodowe 268, 269*
 Związkowe spółdzielnie ob. Spółdzielnie Zwierzęta gospodarskie, pogłowie 81, 82, 82*, 86 (w)
 — —, ubój 82
 — — rzeźne, obrót na targowiskach 82
 — — żywe, przewóz na kolejach 180
 — —, wywóz 157, 171*
 Zwroty ceł wypłacone przy wywozie towarów krajowych 362
 Zyski i straty ob. Straty i zyski
 Zysku czystego podział w krajowych spółkach akcyjnych 98

Ż.

Żaglowe statki nowozbudowane 134*
 — —, stan 188*
 Żeglugowe przedsiębiorstwa morskie 190
 Żelastwo, przywóz 158, 160, 176 (w)
 Żelaza surowiec 112, 113
 — — ob. Surówka
 Żelaza ruda ob. Rudy żelaza
 Żelazo, ceny hurtowe 230, 233*
 — i stal, wywóz 159, 161
 — — walcowane, spożycie 144, 150 (w)
 — —, sprzedaż 142
 Żniwa, daty rozpoczęcia 75
 Żydowskie Towarzystwo Krajoznawcze 332
 Życia trwanie przeciętne 50, 50*
 — ubezpieczenia 297, 300 (w)
 Żyto, ceny hurtowe 231, 232*, 237 (w), 237 (w)*, 238 (w)
 — —, — płacone producentom rolnym 231
 — —, daty rozpoczęcia siewu i żniw 75
 — — i pszenica, przywóz 176 (w)
 — —, obroty giełdowe 75
 — —, plony z *ha* 69, 72, 77*, 85 (w)
 — —, spożycie 147*
 — —, wartość produkcji 74
 — —, wysiew 75
 — —, wywóz 159, 161—164
 — —, zasiewy 69, 70, 85 (w)
 — —, zbiory 69, 71, 75*, 76*, 86 (w)
 Żywność, ceny hurtowe 231, 233*
 Żywności koszty ob. Koszty żywności

Cena i zloty